Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Lexicon Et Commentarius Sermonis Hebraici Et Chaldaici

Literas S-T Et Indices Locupletissimos Continens

Coccejus, Johannes

Lipsiae, MDCCXCVI

Dictiones Chaldaicae Sacro Codici Insertae.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10211

Visual Library

DICTIONES CHALDAICAE SACRO CODICI INSERTAE.

א

אֵב m. Cum aff. אִנְבֵּה dag. fort. more Chald. et Syr. in Nun resoluto, fructus maturescens eius Dan. 4, 9. 11. 15.

אֲבַד *perire.* Fut. יֵאבַדוּ Ier. 10, 11. Aphel. הוֹבֵד אוֹבֵד *perdere*, et intransitive *periit.* Fut. תְּהוֹבֵד *perire facies, perdes.* Dan. 2, 24. יְהוֹבְדוּן ibid. v. 18. Infinit. לְהוֹבָדָה *ad perdendum.* ibid. 2, 12. 24. 7, 26. *Hophal* הוּבַד Dan. 7, 11. וְהוּבַד גִּשְׁמֵהּ *et perditum est corpus eius.* Vide אבד Hebr.

אבה Hinc אַבָּא m. 1) *pater, pater mi.* ex Hebr. אָב Vide Marc. 14, 36. Rom. 8, 15. Gal. 4, 6. Cum affixo. 2) Dan. 5, 13. מַלְכָּא אַבִי *rex pater meus.* v. 11. אֲבוּךְ *pater tuus.* v. 2. אֲבוּהִי *pater eius.* Avus intelligitur. Plur. אֲבָהָן *patres.* Cum affixo. Dan. 2, 23. אֱלָהּ אֲבָהָתִי *Deo patrum meorum.* Ezr. 4, 15. אֲבָהָתָךְ *patrum tuorum.* Ezr. 5, 12. אֲבָהָתָנָא *patres nostri.*

אֶבֶן et **אַבַן** f. *lapis.* Dan. 2, 34. *Donec excisus est* אֶבֶן *lapis, qui non* erat *in manibus*, i. e. sine opera humana, *et percussit imaginem in pedibus suis.* Ezr. 5, 8. אֶבֶן גָּלָל Gr. λίθοις ἐκλεκτοῖς. *lapidibus magnis.* Vide גְּלָל In statu emphatico אֲבְנָא Dan. 2, 35. Id aequivalet Hebraeo הָאֶבֶן ὁ λίθος.

Landesbibliothek Oldenburg

אגר Hinc אִגְּרָא f. Syris *epistola*. ἐπιστολή. Ezr. 4, 8. Hebr. אִגֶּרֶת In emphasi אִגַּרְתָּא ἡ ἐπιστολή. *Der Brief*. Ezr. 4, 11. 5, 6. v. in Hebraeo.

אֱדַיִן *tunc*. Dan. 2, 15. Est ex Hebraeo אָז mutato ז in ד, בֵּאדַיִן q. d. *in tunc*. Dan. 3, 3.

אֲדָר m. nomen mensis vltimi, qui praecedit Nisan. Ezr. 6, 15. Vide in Hebraeo.

אֲדַר *arca*. Arabibus ادر pro dag. fort. ד posito, vt Aramaei saepissime faciunt. Dan. 2, 35. מִן אִדְּרֵי קַיִט *ab areis aestivis*. Gr. ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς. Hebr. גֹּרֶן

אדרגזר plur. אֲדַרְגָּזְרַיָּא nomen dignitatis apud Chaldaeos. Dan. 3, 2. 3. compos. ex אַדַּר *magnus* et גָּזְרִין *iudices*.

אֲדַרְזְדָא Ezr. 7, 23. *Quod est sententia Dei coeli*, יִתְעֲבֵד אֲדַרְזְדָא *confestim*. Kimchi בזריזות Elias. מְהֵרוּת זְרִיזוּת *festinanter, promte*. Ex contextu explicandum.

אֲזָא *succendere*. Inf. מֶזָא et cum affixo מֶזָהּ Dan. 3, 19. *Piel*. אַזֵּה *succensus*. Dan. 3, 22.

אֲזַד *egredi*. Dan. 2, 5. מִלְּתָא מִנִּי אַזְדָא *Verbum* mandatum *in me progreditur*. Sic pronuncio. Sic v. 8. Kimchi interpretatur הלכה et tria ponit ex Veteribus Rabbinis exempla. Quorum quaedam et in Aruch exstant. Attamen Saadiah monet, Thalmudicum אזדא quibusdam explicari תוקף. Aben Esra hoc in loco explicat, קיימא ואמת *certum et verum*. Gr. ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη.

אֲזַל *ire, abire, proficisci*. Dan. 2, 17. לְבַיְתֵהּ אֲזַל *domum suam abiit*. Ezr. 4, 23. אֲזַלוּ *iverunt*. c. 5, 8. אֲזַלְנָא *ivimus*. ibid. v. 15. אֲזַל־אַתֵּה *i, defer illa in templum*. Imp. vide et in Hebraeis.

אזן Hinc מְאֹזְנַיָּא *lances, statera*. Dan. 5, 27. תְּקִילְתָּא בְּמַאֲזְנַיָּא *appensus es in statera*. Gr. ἐσάθη ἐν ζυγῷ. Hebr. מאזנים

Landesbibliothek Oldenburg

אח *frater*. Ezr. 7, 18. וְעַל אֲחָיִךְ *et fratribus tuis videbitur*.

אַחְמְתָא Ezr. 6, 2. Kimchi explicat *lagenam* ex eo, quod eſt Gen. 21, 14. חֵמַת מַיִם quod et חֵמָת dicitur v. 15. 19. Nempe decretum Cyri diligenter cuſtoditum reportum eſt in vaſe fictili aut alius materiae, ne corrumperetur. Confer Ier. 32, 14. Eſth. 1, 4. eſt in Tharg. אַחְמִיתִין הִכְחָשָׁא *vaſa aenea*. Annotavit Elias. Alii nomen oppidi exiſtimant. *Achmeta*.

אחד, אֲחִידָן vide חוד

אחר Hinc אַחֲרֵי דְנָה *poſtea*. Dan. 2, 29. 45. אַחֲרֵיהֵן *poſt illos*, Dan. 7, 24.

אָחֳרִין Dan. 4, 5. עַד אָחֳרִין *poſtremo*, *tandem*, Gr. ἕως ἤλθε Δανιήλ.

אָחֳרִי f. *alia*. Dan. 2, 39. מַלְכוּ אָחֳרִי βασιλεία ἑτέρα. *regnum aliud*. Dan. 7, 5. חֵיוָא אָחֳרִי *beſtia alia*. et v. 6. v. 8. קֶרֶן אָחֳרִי *cornu aliud*. Sic verſ. 20. ח in fine per apocopen abeſt.

אָחֳרָן m. *alius*. Dan. 2, 11. וְאָחֳרָן לָא אִיתַי *et alius non eſt*. et v. 44. Sic 3, 29 etc. Hebr. אַחֵר

אַחֲרִית f. *finis*. Dan. 2, 28. בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא *in extremo dierum*. Poſt hos dies, imo in diebus vltimis. ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὥρᾳ. 1 Ioh. 2, 18. Gr. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. Conf. Hebr. 1, 2. 2 Petr. 3, 3.

אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא LXX. non in Eſtherae ſolum libro, ſed et in Daniele, vt ex Chiſiano Codice apparet, quos Vulg. ſequitur, σατράπαι. *Satrapae*. Nomen dignitatis et imperii apud Chaldaeos et Perſas, vnde Iachiades eos Dan. 3, 2. cum Turcorum Baſſis confert. Dan. 3, 2. 3. 27. 6, 2. 3. 4. 7. 8. Simonis confert דרפן cum Perſ. دربان *oſtiarius Drabant*, دار *ianua* et بان *obſervator*, *cuſtos*. Et אחש Caſtello eſt Perſicum اخش *dignitas*, *maieſtas*, *honor*, *pretium*, verum, vt monet *Michaelis* in Supplem. p. 64. ex ſolo ſumtam *Lud. de Dieu* ad

Esth. 1, 1. cum quo tamen conferendus *Hottinger* Smegm. Orient. L. I. C. 5. p. 76. significationem, nec ipse in lexico Persico habet Castellus, nec Meninski. Suspicatur itaque sagacissimus Lexicographus, Persicum nomen fuisse ܫܬܪܢܓܪܝܢ *regis ostiarius*, male non a librariis, sed ab ipsis, qui imperio Persico subfuerunt, Iudaeis אחשדרפן pro שחדרפן vel שאחדרפן scriptum et appellatum, vt in exoticis saepe accidere solet. Graecum certe σατραπης ex ܫܬܪܢܓܪܝܢ manifeste ortum, omissa, quam Graeci non recte exprimere valent, litera ܚ. Sed σατραπης ipsissimum שורף: forte ergo אחשדרפנא ἀρχοντες σατραπων.

אים Hinc אֵמְתָנִי f. per apocopen. *terribilis*. Hebr. אֵיֹמָה Dan. 7, 7.

אִיתַי respondet Hebraeo יֵשׁ *est etc.* Dan. 2, 28. אִיתַי אֱלָהּ *est Deus in coelo.* Dan. 3, 12. אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאִין *sunt viri Iudaei.* Cum affixis. Dan. 3, 18. *quod Deos tuos* לָא אִיתָנָא פָּלְחִין *non simus colentes.* non simus culturi. Dan. 2, 26. הַאִיתָיךְ כָּהֵל *numquid tu es potens indicare mihi?* Dan. 3, 14. *Deos meos* לָא אִיתֵיכוֹן *non estis vos colentes.* Gr. οὐ λατρεύετε. Hebr. אֵינְכֶם v. 15. הֵן אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין *si vos estis parati.* Dan. 2, 11. מְדֹרְהוֹן *Commoratio eorum cum carne* לָא אִיתוֹהִי *non est illa*, inter homines non degunt. Gr. οὐκ ἔστιν. Hebr. אֵינֶנָּה.

אֲכַל I. *comedere.* qui significatus et in Hebraeo. Gr. ἐσθίειν. Imp. f. אֲכָלִי *comede.* Dan. 7, 5. Fut. וְיֵאכֹל *comedet.* Dan. 4, 30. vel 33. Foem. תֵּאכֹל *comedet.* Dan. 7, 23. Part. f. אָכְלָה *comedens.* Dan. 7, 7. 19. II. Phrasis אֲכַל קַרְצֵי est *accusare.* Dan. 3, 8. אֲכָלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא *accusarunt Iudaeos.* Gr. διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους. Hinc in Nov. Test. διάβολος Syriace dicitur ܡܠܦܢܐ Matth. 4, 1. etc. et ܡܬܟܠܝܢ καταλαλιά Rom. 1, 30. 2 Cor. 12, 20. 1 Petr. 2, 1. Sic

et Arabes vesci carne fratris dicunt eum, qui de aliis male loquitur. vid. *Michaëlis* Beurtheilung der Mittel, die hebr. Sprache zu verstehen p. 230. Adde hebraica Ps. 27, 2. Iob. 19, 22.

אַל *ne.* Vim vetandi habet, vt apud Hebraeos. Dan. 2, 24. 4, 16. vel 19. 5, 10.

אֱלָהּ m. *Deus.* Hebr. אֱלֹהַּ Dan. 2, 18. אֱלָהּ שְׁמַיָּא *Deus coeli.* et v. 19. 38. Ezr. 5, 11. 6, 9. 10. 7, 12. 15. 21. 23. qui est in coelo. Dan. 2, 28. אֱלָהּ אֱלָהִין *Deus deorum.* Cum signo articuli אֱלָהָא Dan. 2, 20. אֱלָהָא עִלָּאָה *Deus altissimus.* Dan. 5, 18. אֱלָהָא חַיָּא *Deus vivus.* Dan. 6, 20. vel 21. Cum aff. Dan. 6, 22. vel 23. אֱלָהִי *Deus meus.* Dan. 3, 17. אֱלָהֲנָא *Deus noster.* Dan. 6, 16. vel 17. אֱלָהָךְ *Deus tuus.* Ezr. 7, 17. אֱלָהֲכֹם *Deus vester.* Dan. 2, 47. אֱלָהֲכוֹן *Deus vester.* Dan. 6, 5. vel 6. אֱלָהּהּ *Deus eius.* Dan. 5, 5. אֱלָהֲהוֹם *Deus ipsorum.* et Dan. 3, 28. אֱלָהֲהוֹן Plur. אֱלָהִין *dii.* Dan. 2, 11. 47. Cap. 3, 25. *Similis est* לְבַר אֱלָהִין *filio deorum.* filio alicuius Deorum. Gr. υἱῷ θεῶν. pro θεῶν aut θεῶν τινος. Cum signo articuli, אֱלָהַיָּא Ier. 10, 11. In reg. Dan. 5, 4. לֵאלָהֵי דַהֲבָא *deos aureos.* Plurale in Chaldaeo non iungitur verbo et nomini singulari, vt in Hebraeo.

אֵלֶּה *haec. m.* Ier. 10, 11. מִן תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה *desubter coelis his.* δεικτικῶς. LXX. ὑποκάτωθεν τῶν οὐρανῶν τούτων. Item אֵל Ezr. 5, 15. אֵל מָאנַיָּא *haec vasa.* Ex alia lectione אלה

אָלוּ *Ecce.* Gr. ἰδοὺ. Dan. 2, 31. 4, 7. 10. vel 10. 13. 7, 8.

אִלֵּךְ m. p. *hi*, vel *illi.* Dan. 3, 12. 13. 21. 22. 23. 27. 6, 6. 12. 16. 25. Ezr. 4, 21. In his est גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ Ezr. 5, 9. *Rogavimus* לְשָׁבַיָּא אִלֵּךְ *seniores illos.* Gr. πρεσβυτέρους ἐκείνους. Sic cap. 6, 8.

אִלֵּין Syr. ܐܠܝܢ pronomen demonstrativum plurale

communis generis. Dan. 2, 44. 6, 3. 7. 7, 17. אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דְּאִנִּין אַרְבַּע *Hae bestiae magnae, quae sunt quatuor.* Gr. ταῦτα τὰ θηρία τὰ τέσσαρα. Distinguuntur אִלֵּין et אִנִּין Hebr. אֵלֶּה et הֵן

אִילָן m. *arbor.* Hebr. עֵץ Dan. 4, 7. 11. 17. 23. Cum signo articuli אִילָנָא Dan. 4, 8. τὸ δένδρον.

אַלַף cum articuli nota אַלְפָא *mille.* Dan. 5, 1. In reg. et plur. Dan. 7, 10. אֶלֶף אַלְפִים *mille millium.* millies milleni. Legitur אַלְפִין Hebraeum est אֶלֶף

אמם Hinc אֻמָּה *natio.* Arab. أُمَّة Cor. 5, 70. Dan. 3, 29. Plur. m. cum nota articuli. אֻמַיָּא Dan. 3, 4. 7. 31. 5, 19. 6, 26. 7, 14. Ezr. 4, 10. Hebr. הָאֻמִּים et הָלְאֻמִּים

אַמָּה *cubitus.* Hebr. Plur. אַמִּין *cubiti.* Ezr. 6, 3. Hebr. אַמּוֹת

אמן Hinc הֵימֵן pro Hebr. הֶאֱמִין Dan. 6, 24. רִי הֵימֵן בֵּאלָהֵהּ *quia crediderat* confisus erat *Deo suo.* Gr. ἐπίστευσεν ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. מְהֵימַן Hebr. נֶאֱמָן *fidelis.* part. m. Dan. 2, 45. 6, 5. Gr. πιστός. Cui recte creditur.

אֲמַר 1) *dicere.* Hebr. אָמַר Dan 2, 34. וְכֵן אֲמַר לֵהּ *et sic dixit ei.* Dan. 5, 10. אֲמָרַת foem. *dicebat.* Dan. 4, 5. אֲמָרֵת *dixi.* Dan. 4, 23. אֲמַרוּ *dixerunt.* Ezr. 5, 4. אֲמַרְנָא *diximus.* Part. Dan. 4, 4. אָמַר אֲנָה *dicebam.* Dan. 2, 5. עָנַת מַלְכָּא וְאָמַר *respondebat rex et dicebat.* Dan. 2, 7. עָנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין *respondebant secundo et dicebant.* Dan. 3, 9. עָנוֹ וְאָמְרִין *respondebant* vel *profabantur et dicebant.* Dan. 3, 4. רְכוֹן אָמְרִין *vobis edicitur.* Dan. 4, 8. לָךְ אָמְרִין *Tibi dicitur.* Inf. Dan. 2, 9. לְמֵאמַר *dicere.* Ezr. 5, 11. לְמֵמַר *dicendo.* Hebr. לֵאמֹר his verbis. Imp. Dan. 2, 4. אֱמַר *dic.* Dan. 2, 9. אֱמַרוּ *dicite.* Fut. Dan. 2, 7. וְאֵמַר *dicat.*

Landesbibliothek Oldenburg

2) Cum infinitivo intercedente ל ſenſu *iubendi*. Dan. 2, 12. אֲמַר לְהוֹבְדָה *iuſſit perdi*. Dan. 2, 46. אֲמַר לְנַסָּכָה לֵהּ *iuſſit adoleri ipſi*. Dan. 4, 23. אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק *iuſſerunt relinqui. Quod ſtirpe radicum eius* truncus iſtius arboris *relinqui iuſſa eſt*. Dan. 6, 24. אֲמַר לְהַנְסָקָה *iuſſit ſurſum extrahi*.

מֵאמַר Syris ܡܐܡܪܐ m. *dictum*. Dan. 4, 14. vel 27. וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָּא Gr. καὶ ῥῆμα ἁγίων τὸ ἐπερώτημα. *Et dictum ſanctorum eſt rogatio*. Sic Mſc. bibliothecae noſtrae. Plantinus edidit וּבְמֵאמַר Item Syrus ב expreſſit. Interpretes id ſubintelligunt. Decretum hoc factum eſt a ſanctis per rogationem, h. e. conſilio maturo et deliberato. Metaphora a more hominum. Praecedit *Rogatio: Velitis iubeatis*. ſuccedit ſcitum. Ezr. 6, 9. כְּמֵאמַר כָּהֲנַיָּא *ſecundum dictum ſacerdotum*.

אִמַּר m. *agnus*. Ezr. 6, 9. וְאִמְּרִין *et agnos*. Vide et Ezr. 6, 17. 7, 17.

אֲנָא et אֲנָה *ego*. Hebr. אָנֹכִי Dan. 2, 8. 23. Plur. אֲנַחְנָא *nos*. Dan. 3, 16. 17. et אֲנַחְנָה Ezr. 4, 16. 5, 11.

אנב ficta radix. Vera radix eſt אבב in Hebraeo. Hinc אִנְבָא *fructus*. pro אִבָּא Cum aff. Dan. 4, 9. 11. 18. vel 12. 14. 21. אִנְבֵהּ *fructus eius*.

אִנּוּן plur. m. Hebr. הֵם *illi*. Dan. 2, 44. דִּי מַלְכְוָתָא אִנּוּן *regum illorum*.

אִנִּין pl. f. Hebr. הֵן *illae*. Dan. 7, 17.

אנס Part. Dan. 4, 6. vel 9. וְכָל־רָז לָא אָנֵס לָךְ *Nullum ſecretum tibi difficile eſt*. Non vexat te vel moleſtiam tibi exhibet. Aben Eſra לא יגצחך *non vincit te*. Vtitur et verbo הכריח *vim facere*. Saadiah לא מצער לך *non facit tibi moleſtiam*. Pomarius. אָץ

אַנְפָּא Hinc nomen cum affixo אַנְפּוֹהִי m. *facies eius*. Hebr. אַפָּיו Dan. 2, 46. 3, 19.

Landesbibliothek Oldenburg

אֲנָשׁ m. *homo.* Dan. 3, 10. Ex Hebr. אֱנוֹשׁ Annotat Elias in Methurgeman, vocem אֱנָשׁ tribus locis poni pro אָדָם nempe Gen. 1, 26. נַעֲשֶׂה אָדָם *faciamus hominem.* Chald. בַּעֲבִיד אֲנָשָׁא Gen. 2, 5. וְאָדָם אַיִן *et homo non erat.* Chald. וַאֲנָשׁ לֵית Gen. 6, 1. כִּי הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב *quum incepit homo multiplicari.* Chald. בְּנֵי אֲנָשָׁא *filii hominis.* In ceteris locis retineri אָדָם Dan. 7, 4. וּלְבַב אֲנָשׁ יְהִיב לֵיהּ *et cor hominis datum est ipsi.* Animal, significans regnum hominum, accepit cor hominis, amans quietis, philosophiae et bonarum literarum. וְעַל רַגְלַיִן כְּאֲנָשׁ הֲקִימַת *et in pedes, tanquam homo, erectum est* animal. Parum spatii occupavit. Dan. 7, 13. כְּבַר אֲנָשׁ אָתֵה הֲוָא *tanquam filius hominis* i. q. similis homini *veniebat.* Notat *populum Sanctorum excelsorum.* Vide v. 18. 27. Ezr. 4, 11. עַבְדָּיךְ אֲנָשׁ עֵבֶר נַהֲרָא *servi tui, homo* terrae, quae est *trans fluvium.* h. e. homines. cum nota articuli, אֲנָשָׁא Dan. 4, 12. et אֲנָשָׁא Dan. 2, 38. *Plur.* אֲנָשִׁים Dan. 7, 14.

אַנְתְּה *tu.* Dan. 2, 29.

אסר Hinc אֲסוּר m. *vinculum.* Dan. 4, 12. 20. vel 15. 23. אֲסוּר דִּי פַרְזֶל *vinculum ferreum.* Plur. Ezr. 7, 26. לַאֲסוּרִין *ad vincula.*

אֲסַר m. cum nota vim articuli habente אֲסָרָא Gr. ὁρισμὸς, δόγμα. *interdictum.* Dan. 6, 8. 9. 10. 13. 14. 16. Hebraeis אָסוּר notat *vetitum*, et מֻתָּר *licitum.*

אַע m. *lignum.* Hebr. עֵץ Ezr. 5, 8. 6, 4. 11. Cum nota articuli אָעָא Dan. 5, 4. 23.

אַף, וְאַף *atque etiam.* Dan. 6, 22. Ezr. 5, 10. 6, 5.

אַפְתֹּם Ezr. 4, 13. וְאַפְתֹּם מַלְכִין תְּנַזְּקוּן *et reditibus regiis nocebis.* Graecam vocem esse et peregrinam, satis apparet. Graecus omittit. Luth. *Ihr Fürnehmen.* q. in fine ם esset affixum. Rabbini dicunt quisque, quod sibi videtur, divinantes. Ego, quum videam v. 15. et 22. תְּנַזְּקוּן מַלְכִין repeti, etiam

v. 13. putem מַלְכִּים תְּהַנְזִק coniungi posse v. 19, מִתְנַשְּׂאָה עַל מַלְכִין Vnde apparet, non de solo Rege regum, h. e. Persarum rege, sermonem esse: sed hoc innui, omnium regum auctoritatem periclitari, si Hierosolyma reaedificetur. Considerandum igitur, an אַפְּתֹם possit referri ad τὸ ἀπότομον. Nempe, regibus ademtum iri suam potestatem decernendi agendique ἀποτόμως. Nam Hierosolymam fore adiutricem omnium rebellium, et maxime per Iudaeos omnibus gentibus admixtos, religionis praetextu immorigeros, et ad similem rebellionem alios excitantes. si scilicet Iudaei habeant potentiam, qua nitantur. Nam, quod attinet *proventuum* diminutionem: eam praecedentia satis indicant. ת pro ד venire, non mirabitur, qui observabit, etiam σάββατον pro שַׁבָּת dici. Sed haec interpretatio, vt et caeterae, inter coniecturas referatur.

אַרְגְּוָנָא *purpura*. Dan. 5, 7. 5, 16. 29. Hebr. אַרְגָּמָן

אַרְיֵה m. *Leo*. Dan. 7, 4. Plur. אַרְיָוָתָא Dan. 6, 8.

אֲרוּ *ecce*. Dan. 7, 5. 6. 7.

ארח Hebr. אֹרַח *iter*. plur. cum affix. אָרְחָתָךְ *itinera tua*, Dan. 5, 23. אָרְחָתֵהּ *itinera ipsius*. Dan. 4, 34.

ארך Hinc אַרִיךְ vel אֲרִיךְ Ezr. 4, 14. *Nuditatem regis* לָא אַרִיךְ לָנָא לְמֶחֱזֵא *non tolerabile est nobis videre*. Gr. ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν. Non est res, quae patiatur nostram conniventiam et exspectationem: sed, quae moram excludat. Aben-Esra expl. לֹא נוֹחִיל לִרְאוֹת *non opperiri licet vt videamus*. R. Sol. דָּגִין Kimchius explicat per טוֹב וְיָפֵה וְיָשָׁר In Thalmud invenitur notans id, quod permissum est. Videtur dici q. indultum, tanquam laxata habena.

אַרְכָּה *prolongatio*. Dan. 4, 24. vel 27. *Si sit* אַרְכָּה לִשְׁלֵוְתָךְ *prolongatio*, prorogatio, *felicitati tuae*.

ארם Hinc nom. אֲרַמִּי Foem. adverbialiter אֲרָמִית *Syriace*, Dan. 2, 4. Ezr. 4, 7. Gr. συριστί.

ארע Hinc cum nota articuli אַרְעָא *terra*. Ex Hebr. אֶרֶץ Dan. 2, 35. 39. Vide et רע

ארק Hinc Ier. 10, 11. אַרְקָא *terra*. idem, quod אַרְעָא Gr. γῆ.

אש, **אֶשָּׁא** τὸ πῦρ. הָאֵשׁ *Ignis*. Dan. 7, 11.

אָשַׁף m. in pl. אָשְׁפִין et cum nota articuli אָשְׁפַיָּא Philosophus Babyloniorum. Vide in Hebraeo אַשָּׁף

אשׁשׁ Hinc nomen plurale m. אֻשַּׁיָּא *fundamenta*. Ezr. 4, 12. 5, 16. Gr. θεμέλιοι. Cum affixo אֻשּׁוֹהִי *fundamenta eius*. Ezr. 6, 3. In Thargum respondet Hebr. יְסוֹד et מוֹסְדוֹת et קַרְקַע et כֹּחֶל

אֶת m. *signum*. Hebr. אוֹת plur. אָתִין *signa*. Gr. σημεῖα, Dan. 6, 28. cum nota articuli אָתַיָּא Dan. 3, 32. 33.

אֲתָה *venire*. Gr. ἔρχεσθαι. Dan. 7, 22. אֲתוֹ *venerunt*. Ezr. 4, 12. Part. אָתֵה *veniens*. Dan. 7, 13. Infin. מֵתֵא *venire*. Dan. 3, 3. Imper. אֱתוֹ *venite*. Dan. 3, 26. *Aphel*. הַיְתִי *adduxit*. Dan. 5, 13. Gr. ἤγαγεν. הַיְתִיו *attulerunt*. Dan. 5, 3. Gr. ἠνέχθησαν τὰ σκεύη. Dan 6, 17. וְהַיְתִיו לְדַנִיֵּאל Gr. εἰσήχθη. Inf. Dan. 3, 13. אֲמַר לְהַיְתָיָה *iussit adduci*. *Hophal*. וְהֵתָיִת אֶבֶן חֵדָה *et allatus est lapis vnus*. Dan. 6, 18. גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵתָיוּ *viri illi adducti sunt*.

אַתּוּן m. *fornax*. Gr. κάμινος. Dan. 3, 6. אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא *fornax ignis ardentis*. v. 29. *Et iussit accendi* לְאַתּוּנָא *fornacem septies supra quam solitum erat* לְמֵזְיֵהּ *accendere eam*. Affixum masculinum. Hebr. כִּכְּשָׁן הַנּוּר

אֲתַר m. *locus*, Syr. et Sam. Dan. 2, 35. בָּל־אֲתַר לָא הִשְׁתְּכַח לְהוֹן *vllus locus non repertus est illis*. Cum aff. אָתְרֵהּ Ezr. 5, 15. Hebr. מָקוֹם vide et in Lex. hebr. אתר

ב

בְּאַשׁ *malum esse, displicere.* Dan. 6, 15. שַׁגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי *admodum displicuit ipsi.* Gr. πολὺ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ. Respondet Hebr. רָע

בְּאוּשְׁתָּא f. Ezr. 4, 12. קִרְיָתָא מָרְדָּתָא וּבְאוּשְׁתָּא Gr. τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ ποιηρὰν. *civitatem rebellem et malam.*

בדר *Pael.* בַּדַּר Hebr. פִּזֵּר *spargere.* Dan. 4, 11. vel 14. בַּדְּרוּ אִבָּהּ *spargite fructum eius.* Gr. διασκορπίσατε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

בהל *Pael.* בְּהַל *perturbare.* Gr. ταράσσειν, συνταράσσειν. Dan. 4, 16. וּפִשְׁרֵהּ אַל יְבַהֲלֵךְ *et interpretatio eius ne perturbet te.* Plur. Dan. 4, 2. vel 5. יְבַהֲלֻנַנִי *conturbabant me.* 5, 10. יְבַהֲלוּךְ *conturbent te.* Dan. 4, 16. יְבַהֲלֻנַהּ *conturbabant eum. Hithpeal.* Dan. 5, 9. שַׁגִּיא מִתְבַּהַל *multum conturbabatur.* Vide בהל Hebr.

בְּהִילוּ pro בְּהִילוּת f. *festinatio.* Gr. σπουδὴ. Ezr. 4, 23. אֲזַלוּ בְּבְהִילוּ *iverunt cum festinatione.* Gr. ἐπορεύθησαν σπουδῇ.

הִתְבְּהָלָה f. idem. Dan. 2, 25. 3, 24. 6, 20. Gr. ἐν σπουδῇ.

בון Hinc בִּינָה Dan. 2, 21. Vide Hebr.

בזה Hinc נִבְזְבָה *donum, congiarium.* Dan. 2, 6. Gr. δωρεὰ. Plur. Dan. 5, 17. נִבְזְבָיְתָךְ Gr. τὰς δωρεὰς τῆς οἰκίας σου.

בטל *desistere, cessare.* Ezr. 4, 24. בְּטֵלַת *cessavit* (intermissum est) *opus domus Dei.* Ibid. part. וַהֲוָת בָּטְלָא *et intermissum est.* Gr. ἤργησε, ἦν ἀργῶν. *Pael.* Ezr. 4, 23. בַּטְּלוּ *coegerunt desistere.* Gr. κατήργησαν αὐτοὺς. Sic 5, 5. Inf. לְבַטָּלָא Ezr. 4, 21. Gr. καταργῆσαι. 6, 8. τὸ μὴ καταργηθῆναι. Respondet Hebr. הִשְׁבִּית שָׁבַת

בֵּין *inter.* Gr. ἀναμέσον, ἐν μέσῳ. Dan. 7, 5. 8.

Landesbibliothek Oldenburg

בִּירָה Ezr. 6, 2. בְּבִירְתָא Gr. ἐν τῇ βάρει. Explicatur אַרְמוֹן Vide Hebraeum.

בית cum nota articuli. בֵּיתָא et בֵּיתָה *domus*. Ezr. 5, 3. 6, 15. In reg. בֵּית Dan. 5, 3. בֵּית אֱלָהָא *domus Dei*. Cum aff. בֵּיתִי Dan. 4, 1. בֵּיתֵה Dan. 5, 23. 28. Plur. cum aff. בָּתֵּיכוֹן Dan. 2, 5.

בָּת Hebr. לָן *pernoctare*. Dan. 6, 19. Gr. ἐκοιμήθη. inde בַּיִת Ebraeor.

בֶּל expl. לֵב Dan. 6, 15. וְעַל דָּנִיֵּאל שָׂם בֶּל Gr. περὶ τοῦ Δανιὴλ ἠγωνίσατο. R. Sol. ex textu interpretatur. Quidam referunt ad לב quidam ad Arabicum באל quod *cor animumque* significat, et *lubentiam* ac *curam*. Alii etiam λύτρον explicant ex בְּלוֹ Alii ad particulam בַּל revocant, vt Elias narrat.

בלא *Pael*. בַּלָּא *antiquare*, *abolere*. Dan. 7, 25. וּלְקַדִּישֵׁי עִלָּיִן יְבַלֵּא *et sanctos Altissimorum abolebit*, affliget. Gr. παλαιώσει. Ex Hebr. בְּלָה Esa. 3, 15. ponitur מְבַלֶּן pro תְּטַחֲנוּ

בְּלוֹ Ezr. 4, 13. 20. 7, 24. est genus tributi. Quidam מַס interpretantur. et כֶּסֶף גֻּלְגָּלְתָּא *argentum capitationis*. Coniunguntur in illis locis מִנְדָּה בְּלוֹ וַהֲלָךְ Gr. φόρος. φόρος πλήρης καὶ μέρος. Videntur ea sic distingui. מִנְדָּה pars certa bonorum, vt de praediis, et proventibus. בְּלוֹ de rebus, quae vsu consumuntur. הֲלָךְ de vsu viarum, portorium. Luth. inconstanter *Schoß* aut *Zoll*.

בְּנָה *aedificare*. Gr. οἰκοδομεῖν. Ezr. 5, 11. בְּנָהִי *aedificavit eam*, domum. Dan. 4, 27. בְּנָיָתֵה *aedificavit eam*. Ezr. 6, 14. בְּנוֹ *aedificarunt*. Ezr. 4, 12. בָּנִין *aedificantes*. Ezr. 5, 11. בְּנֵה *aedificata est*, domus. Ezr. 5, 2. מִבְנֵא *aedificare*. Ezr. 5, 3. 13. לִבְנֵא pro לְמִבְנֵא Ezr. 5, 9. לְמִבְנְיָה idem. *Ithpe*. Ezr. 5, 15. יִתְבְּנֵא *aedificetur*. Ezr. 5, 8. מִתְבְּנֵא *aedificatur*.

בִּנְיָנָא m. *aedificium*, *structura*. Ezr. 5, 4.

Landesbibliothek Oldenburg

בְּנִין plur. *filii*. In reg. בְּנֵי Dan. 2, 25. בְּנֵי גָלוּתָא *filii exilii*. homines exſilii. exules. Dan. 2, 38. בְּנֵי אֲנָשָׁא *filii hominis*, homines. Ezr. 6, 9. בְּנֵי תוֹרִין Gr. υἱοὺς βοῶν. Hebr. בְּנֵי בָקָר Ezr. 6, 10. בְּרוֹהִי *filii ipſius*. Dan. 6, 25. בְּנֵיהוֹן *filios ipſorum*.

בְּכַס *iraſci*. Gr. ἐν θυμῷ. q. ſit compoſita dictio. Sed eſt verbum θυμοῦσθαι. Dan. 2, 12. Reperitur et in Thargum בְּכַסוּ וּקְצַפוּ Eſth. 2, 21.

בְּעָא *petere*. Dan. 2, 49. et בְּעָה v. 16. בְּעוֹ *petierunt*. v. 13. בְּעֵינָא *petivimus*. v. 23. Gr. αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι. Pael. יְבַעוּן *requirebant*. Dan. 4, 33. vel 36. Gr. ἐζήτουν με.

בְּעוּ f. pro בָּעוּת *petitio*. Gr. αἴτημα. Dan. 6, 8. דִּי יִבְעֵא בָעוּ *qui petiverit petitionem*, i. e. aliquid. v. 14. בַּעֵא בָעוּתֵהּ *petit petitionem ſuam*.

בעל, בְּעֵל Ezr. 4, 8. 9. 17. בְּעֵל טְעֵם Gr. βαλταμ. R. Sol. expl. מַזְכִּיר quia in libris Regum סוֹפֵר et מַזְכִּיר coniungi ſolent, vt hic בְּעֵל טְעֵם et סָפַר coniunguntur. מַזְכִּיר autem interpretatur dictantem literas. Ita Kimchi. מְתַקֵּן דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת *ordinans verba epiſtolae*. Sed vide et טְעֵם

בקע Dan. 3, 1. בְּבִקְעַת דּוּרָא *in valle Dura*. Gr. ἐν πεδίῳ. Vide Hebr.

בקר *Peal*. בַּקֵּר *quaerere*. Gr. ἐπισκέπτεσθαι. Ezr. 4, 15. 19. Infin. Ezr. 7, 14. לְבַקָּרָה quem verſum ſic verterim: *Quia a rege et ſeptem eius conſiliariis miſſum eſt* (homines cum mandatis miſſi ſunt) *ad inveſtigandum de Iudaea et Hieroſolyma in lege Dei tui, quae eſt in manu tua*, quam in promtu habes. *Ithpa*. Ezr. 5, 17. יִתְבַּקַּר *quaeratur*.

בַּר m. Syris *filius*. Dan. 7, 13. כְּבַר אֱנָשׁ *vt filius hominis*, ſimilis homini. Dan. 3, 25. דְּמֵה לְבַר אֱלָהִין *ſimilis filii deorum*. Dan. 5, 22. בְּרֵהּ *filius eius*. Vide Hebr.

Landesbibliothek Oldenburg

בָּרָא ex בַּר quod respondet Hebr. חוּץ *Ager*. Dan. 2, 38. חֵיוַת בָּרָא *fera agri*. Gr. θηρία ἀγροῦ. Dan. 4, 20. בְּדִתְאָא דִי בָרָא *in gramine agri*. Gr. ἐν τῇ χλόῃ τῇ ἔξω.

בְּרַךְ *genu flectere*. Part. Dan. 6, 10. vel 11. בָּרֵךְ עַל בִּרְכוֹהִי *ingeniculat in genibus suis*. Gr. κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ.

בִּרְכִין *genua*. Ibid.

בָּרַךְ Pael. *benedicere*. εὐλογεῖν. Dan. 3, 19. בָּרֵךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא *benedixit Deo coelorum*. Dan. 4, 31. בָּרְכֵת *benedixi*. Part. pass. מְבָרַךְ *benedictus*. Hebr. מְבוֹרָךְ Dan. 2, 20. בְּרִיךְ Hebr. בָּרוּךְ *benedictus*. Dan. 3, 28.

בְּרַם *verum*. Dan. 2, 28. ἀλλ' ἤ. 4, 12. 20. πλήν. 5, 17. δὲ. Ezr. 5, 13. ἀλλὰ.

בְּשַׂר m. *caro*. σάρξ. Hebr. בָּשָׂר Dan. 7, 5. בְּשַׂר שַׂגִּיא *carcarnem multam*. Gr. σάρκας πολλὰς. Dan. 2, 11. עִם בִּשְׂרָא *cum carne*. Gr. μετὰ πάσης σαρκὸς.

בַּת *batus*. Mensura. Hebr. Ezr. 7, 22. בַּתִּין מְאָה *batos centum*. בַּתִּין מְשַׁח מְאָה *batos olei centum*. Gr. ἕως βατῶν ἑκατόν.

בָּתַר Syris *post*. Hebr. אַחַר Dan. 7, 6. בָּאתַר דְּנָה *post hoc*. Tanquam pro בַּאֲתָר Gr. ὀπίσω τούτου. et v. 7. Dan. 2, 39. בָּתְרָךְ *post te*. ὀπίσω σοῦ.

ג

גאה Hinc גֵּוָה f. *elatio*, *superbia*. Gr. ὑπερηφανία. Dan. 4, 34. vel 37. Vide Hebr.

גבב Hinc גַּב m. *dorsum*. Dan. 7, 6. עַל גַּבֵּיהּ Gr. ὑπεράνω αὐτῆς. *in dorso eius*. Vide Hebr.

גֹּב m. cum nota articuli גֻּבָּא *fovea*. Gr. λάκκος. Dan. 6, 8. 13. 17.

גבר Hinc גְּבַר m. *vir*. Hebr. גֶּבֶר Gr. ἀνὴρ. Dan. 2, 25. 5, 11. Plur. גֻּבְרִין Dan. 3, 8. גֻּבְרַיָּא Dan. 3, 12.

גִּבַּר

גֻּבָּר m. pl. גֻּבָּרִין Hebr. גִּבּוֹרִים *fortes*, *robusti*. Dan. 3, 20. לְגֻבָּרִין גֻּבָּרֵי חַיִל *viros fortes robore* milites robustos *iussit vincire*. Gr. ἀνδρας ἰσχυρὰς ἰσχύϊ.

גְּבוּרָה f. גְּבוּרְתָא Dan. 2, 20. דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־לֵהּ הִיא *cuius est sapientia et potentia*. Gr. σοφία καὶ σύνεσις. v. 23. Gr. σοφίαν καὶ δύναμιν.

גרבר plur. גְּרַבְרַיָּא Dan. 3, 2. 3. Explicatur פָּקִיר Quidam volunt idem esse cum גְּזַבָּר Aben-Esra iudicat, nihil necesse esse talia interpretari, quia nullam vtilitatem affert eorum intelligentia. R. Sol. putat esse gentium nomina. (Est Persicum, idem quod גזריא Esr. 7, 21. permutato ר cum ז ex גזא thesaurus et באר dominus, notatque quaestores, quaesturae praefectos.)

גְּדַר Imp. גִּדּוּ *incidite*. Dan. 4, 11. vel 14. 20. vel 23. Gr. ἐκκόψατε.

גוא *medium*. Hebr. תָּוֶךְ Dan. 3, 25. בְּגוֹ נוּרָא *in medio igne*. Dan. 3, 26. מִן גּוֹ נוּרָא Gr. ἐκ μέσου τοῦ πυρός. Cum affix. Ezr. 5, 7. בְּגַוּהּ

גוח In Aphel. Partic. pl. f. מְגִיחָן Dan. 7, 2. רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא *Venti (coeli) erumpebant in mare magnum*. Gr. προσέβαλον. Vide Hebr.

גזבר pl. גַּזְבְּרַיָּא *quaestores*. Ezr. 7, 21. Gr. πάσαις ταῖς γάζαις.

גזר in Ithpeal. f. הִתְגְּזַרַת *decisus est*. Dan. 2, 24. Gr. ἀπεκίσθη λίθος. v. 45. אִתְגְּזַרַת Mollius pro אִתְגְּזַרַת Vide Hebr.

גְּזֵרָה *decretum*, *decisum*. In reg. גְּזַרַת Dan. 4, 14. vel 17. 21. vel 24. Gr. σύγκριμα.

גָּזְרִין et גָּזְרַיָּא *decernentes*, fortasse. aut *sectores*, haruspices. Pertinet ad curiosas artes Chaldaeorum. Gr. γαζαρηνοί. Dan. 2, 27. c. 4, 4. c. 5, 7. 11.

גִּיר *calx*. גִּירָא Hebr. סִיד Dan. 5, 5. Gr. κονίαμα.

גְּלָא I. *revelare*. Part. Dan. 2, 22. הוּא גָלֵא עֲמִיקָתָא *ille revelat profunda*. Gr. ἀποκαλύπτει βαθέα. et גָלֵה Dan. 2, 28. Infin. לְמִגְלֵא *revelare*. Dan. 2, 26. 27. Peil. Praet. גְּלִי Dan. 2, 19. et גְּלֵי Dan. 2, 30. *revelatum est*.

II. *migrare*, *in exilium ire*. Hinc Aphel. הַגְלִי Ezr. 4, 10. 5, 12. *deportavit*, *in exilium egit*. Gr. ἀπῴκισεν.

גָּלוּת f. cum nota articuli גָּלוּתָא *exsilium*. Dan. 2, 25. Gr. αἰχμαλωσία. בְּנֵי גָּלוּתָא *filii exilii*. Vide Hebr.

גְּלָל, אֶבֶן גְּלָל Ezr. 5, 8. Gr. λίθοις ἐκλεκτοῖς. 6, 4. Gr. δόμοι λίθινοι κραταιοὶ. In promtu est, intelligere magnos lapides. quanquam Thalmudici etiam simpliciter lapidem hoc vocabulo notant. Syrus: ܒܟܐܦܐ ܪܘܪܒܬܐ *lapidibus grandibus*.

גַּלְגַּל m. pl. גַּלְגְּלִין *rotae*. Dan. 7, 9. גַּלְגְּלוֹהִי *rotae eius*. Gr. οἱ τροχοὶ αὐτοῦ. Vide Hebr.

מְגִלָּה f. *volumen*. Ezr. 6, 2. Gr. κεφαλὶς. Vide Hebr.

גמר Hinc part. *Peil*. גְּמִיר *perfectus*. Ezr. 7, 12. כַּהֲנָא סְפַר דָּתָא דִּי אֱלָה שְׁמַיָּא גְּמִיר *sacerdoti*, *scribae legis Dei coelorum perfecto*. R. Sol. סְפִיקָא הִיא בְיָדוֹ Confer v. 14. בְּדַת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ et v. 25. כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ

גְּנַז Hinc nom. plur. גִּנְזַיָּא *gazae*. Ezr. 5, 17. 6, 1. Notat omne reconditum ad servandum. In regim. גִּנְזֵי Ezr. 7, 20.

גַּף plur. גַּפִּין *alae*. Gr. πτερὰ. Dan. 7, 4. 6. Cum aff. גַּפַּיהּ *alae eius*. v. 4. Hebr. כְּנָפַיִם Vide et Hebr. גַּף

גֶּרֶם Vide Hebr. Plur. cum aff. גַּרְמֵיהוֹן *ossa eorum*. Dan. 6, 24. vel 25. Gr. τὰ ὀστᾶ αὐτῶν. Hebr. עצם.

גשם Nom. cum affix. גִּשְׁמֵהּ *corpus eius*. Gr. τὸ σῶμα αὐτοῦ. Dan. 4, 30. vel 33.

ד

דָּא f. *haec.* Hebr. זֹה vel זֹאת Dan. 4, 27. vel 30. 7, 8. בְּקַרְנָא דָא *in cornu hoc.*

דְּבַח Part. pl. דָּבְחִין Hebr. זֹבְחִים *mactantes, sacrificantes.* Ezr. 6, 3. דָּבְחִין דִּבְחִין *sacrificant sacrificia.* Gr. θυσιάζουσι θυσιάσματα.

דבח m. pl. דִּבְחִין Hebr. זְבָחִים *sacrificia.* Ezr. 6, 3.

מַדְבְּחָא m. cum nota articuli: *altare.* Hebr. מִזְבֵּחַ Ezr. 7, 17. Gr. θυσιαστήριον.

דבך Hinc נִדְבָּךְ Plur. נִדְבָּכִין m. Ezr. 6, 4. נִדְבָּכִין דִּי אֶבֶן גְּלָל תְּלָתָא וְנִדְבָּךְ דִּי אָע חֲדַת Gr. δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς καὶ δόμος ξύλινος εἷς. Kimchi טוּרִים Aben - Esra comparat 1 Reg. 6, 36. R. Sol. per נִדְבָּךְ intelligit כֹּתֶל *parietem* et parietis *tectorium. Ordines* vel *substructiones ex lapide magno tres et substructio ex ligno novo una.* στοὰς intelligo, cingentes atrium.

דבק Part. דָּבְקִין *cohaerent.* Dan. 2, 43. Gr. προσκολλώμενοι. Vide Hebr.

דבר, עַל דִּבְרַת דִּי *vt.* q. d. propter rationem, vt. Dan. 2, 30. 4, 14. vel 17. Gr. ἕνεκεν τοῦ. ἵνα.

דְּהַב m. cum nota articuli דַּהֲבָא ex זָהָב *aurum.* Dan. 2, 32. 38. דַּהֲבָה Ezr. 7, 18.

דּוֹב m. *vrsus.* Dan. 7, 5. Gr. ἄρκτος. Vide Hebr.

דון Part. דָּאֵן pl. דָּאְנִין Ezr. 7, 25. דִּי לֶהֱוֹן דָּאְנִין לְכָל־עַמָּא *qui ius dicant omni populo.* Gr. ἵνα ὦσι κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ. Hebr. דּוּן

דַּיָּן *cognitor, iudex.* Ezr. 7, 25. שָׁפְטִין וְדַיָּנִין Gr. γραμματεῖς καὶ κριτὰς. *iudices et cognitores.* Vide Hebr.

דִּין m. *iudicium.* Dan. 4, 37. vel 40. אָרְחָתֵהּ דִּין *itinera eius iudicium.* Gr. κρίσεις. Dan. 7, 10. דִּינָא יְתִיב *iudicium con-*

sedit. Gr. κριτήριον ἐκάθισε. Consederunt sancti, praeside Deo, ad iudicandum et discernendum mendacium a veritate. Vide v. 22. 26. דִּינֵה Ezr. 7, 26. דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּהּ *iudicium de eo fiat.* Gr. τὸ κρίμα ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ. Puniatur secundum leges Dei et regis pro modo transgressionis.

מְדִינָה f. In reg. מְדִינַת *provincia.* Dan. 2, 48. מְדִינַת בָּבֶל *provincia Babylonia.* Gr. χώρα. Ezr. 5, 8. יְהוּד מְדִינְתָּא *Iudaea provincia.* Gr. Ἰουδαία χώρα. Ezr. 6, 2. בְּמָדַי מְדִינָתָא *In Media provincia.* Plur. מְדִינָן Ezr. 4, 15. cum nota articuli מְדִינָתָא Dan. 3, 2. 3.

דור fut. f. תְּדוּר *habitabat, manebat.* Dan. 4, 18. vel 21. Gr. κατώκουν. pl. יְדֻרָן Dan. 4, 9. vel 12. Part. pl. דָּיְרִין scribitur דארין Dan. 2, 38. 4, 32. vel 35.

מְדוֹר Cum affixo מְדוֹרָךְ *mansio, habitatio tua.* Dan 4, 22. vel 25. מְדוֹרֵהּ Dan. 5, 21. Per Kamez מְדָרְהוֹן Dan. 2, 11. Gr. κατοικία.

דַּר m. *aetas.* Dan. 3, 33. vel 4, 3. עִם דָּר וְדָר *cum aetate et aetate.* per omnia saecula. Gr. εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. Sic 4, 31. vel 34.

דוש Fut. f. cum aff. תְּדוּשִׁנָּה *triturabit eam.* vel *conteret.* Dan. 7, 23. Boves olim trituram faciebant. Gr. συμπατήσει.

דחה Hinc nom. pl. דַּחֲוָן Dan. 6, 18. vel 19. Gr. ἐδέσματα. R. Sol. per שֻׁלְחָן *mensam* explicat ex Mischna. Alii Musicam intelligunt. Saadiah putat esse metathesin pro חדון

דחל *timere.* Part. pl. Dan. 5, 19. דָּחֲלִין מִן קֳדָמוֹהִי *timentes eum.* Gr. φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. *Pael.* Dan. 4, 2. vel 5. וִידַחֲלִנַּנִי *et terrebat me.* Gr. ἐφοβέρισέ με. Part. *Peil.* דְּחִיל *terribilis.* Gr. φοβερός. Dan. 2, 31. f. דְּחִילָה Dan. 7, 7.

דִּי 1) Respondet Hebr. אֲשֶׁר pronomen *qui* et Dan. 2, 10. דִּי *qui verbum regis* i.e. id quod vult *poterit indicare.* v. 11. דִּי מְדָרְהוֹן *quorum mansio.* 2) Item nota genitivi. Dan. 7, 10. נְהַר דִּי

נוּר *fluvius ignis.* Dan. 2, 20. שְׁמֵהּ דִּי אֱלָהָא *Nomen Dei.* 3) הֵא־כְדִי *ficut.* Hebr. כַּאֲשֶׁר Dan. 2, 43. Gr. καθὼς. 4) כְּדִי Hebr. כַּאֲשֶׁר *quando, quum.* Gr. ὅταν. Dan. 3, 7. 5) דִּי *vt* vel *quod.* ἵνα. ὅτι. Dan. 2, 23. דִּי *quod sapientiam et potentiam dedisti mihi.* Dan. 4, 14. vel 17. עַל דִּבְרַת דִּי *vt cognoscant viventes*, דִּי *quod potestatem habeat Altissimus.* עַד דִּי vide in עַד: כָּל קֶבֶל דִּי vide in קבל

דֵּךְ *ille.* Ezr. 5, 16. שֵׁשְׁבַּצַּר דֵּךְ *Sesbazzar hic.* Gr. ἐκεῖνος. v. 17. 6, 7. 8. 12. Foem. דָּךְ Ezr. 4, 13. Gr. ἐκείνη.

דִּכֵּן m. *ille.* Dan. 2, 31. צַלְמָא דִּכֵּן *imago illa.* Gr. ἡ εἰκὼν ἐκείνη.

דכר ex Hebr. זכר Hinc דִּכְרוֹנָה Hebr. זִכָּרוֹן *memoriale.* Gr. ὑπόμνημα. Ezr. 6, 2.

דָּכְרָן pl. דָּכְרָנַיָּא Ezr. 4, 15. בְּסֵפֶר דָּכְרַנַיָּא *in libro monumentorum*, in annalibus. Gr. ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ.

דכר pl. דִּכְרִין Hebr. אֵילִים *arietes.* Gr. κριὸς. Ezr. 6, 9. 17. 7, 17.

דלק Part. דָּלֵק Hebr. דּוֹלֵק Dan. 7, 9. נוּר דָּלֵק *ignis ardens.* Gr. πῦρ φλέγον.

דמה Part. דָּמֵה *similis.* Hebr. דּוֹמֶה Gr. ὅμοιος. Dan. 3, 25. foem. דָּמְיָה Dan. 7, 5.

דֵּן cum nota articuli דְּנָה Foem. דְּנַה Hebr. זֹאת זֶה *hic, haec.* Dan. 2, 18. עַל רָזָה דְּנָה *super mysterio hoc.* Dan. 2, 29. אֲחֲרֵי דְּנָה *post hoc* tempus. בָּאתַר דְּנָה *post hoc.* Dan. 7, 6. Gr. ὀπίσω τούτου עַל דְּנָה *propter hoc.* Dan. 3, 16. כָּל־קְבֵל דְּנָה *propter hoc.* Dan. 2, 12. מִן קַדְמַת דְּנָה *antehac.* Gr. ἔμπροσθεν. Dan. 6, 11. כִּדְנָה *sic.* Ier. 10, 11. Dan. 3, 29. *Qui possit eripere* כִּדְנָה *sic.* Gr. ῥύσασθαι οὕτως. Dan. 2, 10. מִלָּה כִדְנָה Hebr. דָּבָר כָּזֶה *rem talem.* Gr. ῥῆμα τοιοῦτον.

דְּקַק *comminui.* Dan. 2. 35. *Tunc* דָּקוּ *comminuta sunt simul.* דָּקוּ pro דַּקּוּ tanquam a דוק Sic in Hebr. אֲדִיקֵם Gr. ἐλεπτύνθη-

σαν. *Aphel*, Praet. f. הַדֵּקֶת Dan. 2, 34. *comminuit*. Plural. הַדִּקוּ *comminuerunt*. Dan. 6, 24. vel 25. Gr. ἐλέπτυναν. Fut. תַּדִּק Dan. 2, 40. 44. Cum affixo תַּדְקִנַּהּ Dan. 7, 23. Part. מְהַדֵּק Dan. 2, 40. *comminuens*. מַדְקָה f. Dan. 7, 7. 19.

דרע Hinc דְּרָע ex Hebr. זְרֹעַ *brachium*. Plur. cum aff. דְּרָעוֹהִי *brachia eius*. Gr. κραχίονες. Dan. 2, 32.

אֶדְרָע m. *brachium*. Ezr. 4, 23. בְּאֶדְרָע *brachio*, h. e. vi.

דָּת *lex*, *ius*, *sententia*. videtur esse persicum دَاد *iustitia*, *aequitas*, vel Armenicum *dat iudicium*. Gr. νόμος, νόμιμα, δόγμα. Dan. 6, 6. בְּדַת אֱלָהֵהּ *in lege Dei ipsius*. Cum nota articuli. Ezr. 7, 12. סָפַר דָּתָא דִי אֱלָהּ שְׁמַיָּא *scriba legis Dei coeli*. Dan. 2, 13. וְדָתָא נֶפְקַת *et lex*, sententia, *exibat*. Gr. τὸ δόγμα ἐξῆλθε. Cum affixo. Dan. 2, 9. חֲדָה הִיא דַתְכּוֹן *una est lex vestra*. sententia. Plur. in reg. דָּתֵי אֱלָהָךְ *leges Dei tui*. Ezr. 7, 25. Vide Hebr.

דתא Cum nota articuli, דִּתְאָא *gramen*. Ex Hebr. דֶּשֶׁא Dan. 4, 12. vel 15. 20. vel 23. ἐν τῇ χλόῃ.

דְּתָבְרַיָּא Dan. 3, 2. 3. Officii et dignitatis nomen. Rabbini expl. *consiliarios*, *legisperitos*.

ה

הֵא In compositione. הֵא כְדִי *quemadmodum*. Dan. 2, 43. Vide דִּי

הָא *Ecce*. Dan. 3, 25. הָא אֲנָה חָזֵא *Ecce ego video*. Gr. ὁ δὲ ἐγὼ ὁρῶ.

הדבר Plur. cum nota articuli. הַדָּבְרַיָּא Dan. 6, 8. In regim. הַדָּבְרֵי מַלְכָּא Dan. 3, 27. Gr. οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως. Cum aff. Dan. 4, 33. vel 36. הַדָּבְרַי Gr. οἱ τυραννοί με. Dan. 3, 24. לְהַדָּבְרוֹהִי Gr. τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ. Rabbini expl. שָׂרִים וּמַנְהִינִים Deducunt a דבר quod habet notionem ducendi, Aben-Esra comparat cum הַדָּבְרוֹ quod est Mich. 2, v. 12.

הדם Inde Plur. הַדָּמִין *membra resecta, frusta.* Dan. 2, 5. 3, 29. הַדָּמִין יִתְעֲבֵד *frusta fiet*, membratim dissecabitur. Gr. εἰς ἀπώλειαν ἔσονται. In Thargum verbum הַדֵּם respondet verbo נִתַּח et שִׁסַּע coll. Arab. هذم *celeriter secuit*, vnde هُذَام *acutus secansque gladius.*

הדר Nomen cum aff. הַדְרִי *maiestas mea, decor meus.* Dan. 4, 33. vel 36. הַדְרִי וְזִיוִי Vide Hebr. הדר Gr. ἦλθον. R. Sol. et Elias הָזַרְתִּי Sed est nomen, vt זִיוִי

Verbum in *Pael* הַדַּר *honorare.* Gr. δοξάζειν. Dan. 4, 31. vel 34. הַדְּרֵת *honoravi.* Dan. 5, 23. לָא הַדַּרְתָּ *non honorasti.* Part. מְהַדַּר Dan. 4, 34. vel 37. Respondet in Tharg. הָדַר

הוא 1) *ille.* Dan. 2, 22. 2) Ponitur et pro verbo substantivo. Dan. 2, 38. אַנְתְּ הוּא רֵאשֵׁהּ Gr. σὺ εἶ ἡ κεφαλή. *Foem.* הִיא Dan. 2, 44. וְהִיא תְקוּם *et illud* regnum *stabit in seculum.* Pro verbo substantivo. Dan. 2, 9. חֲדָה הִיא דַתְכוֹן *vna est sententia vestra.* 2, 20. דִּי דִילֵהּ הִיא *cuius est.* *Plur.* m. הִמּוֹ Hebr. הֵם Ezr. 5, 11. Vt accusativus Ezr. 4, 10. 23. etc. et sic הִמּוֹן Dan. 2, 34. 35. 3, 22.

הֲוָה et הֲוָא *exstitit.* Hebr. הָיָה Saepe cum participio Dan. 7, 19. הֲוָת Dan. 2, 35. חָזֵה הֲוֵיתָ *fuisti videns.* Gr. ἐθεώρεις. Dan. 2, 31. הֲוֵית *fui.* Dan. 4, 1. 7. הֲווֹ *fuerunt.* Dan. 5, 19. הֲווּ *fuerunt.* Dan. 6, 5. לֶהֱוֵא *sit.* Dan. 2, 20. דִּי לֶהֱוֵא *quod futurum esset.* Dan. 2, 28. תֶּהֱוֵא *erit.* Dan. 7, 23. תֶּהֱוֵה Dan. 2, 40. לֶהֱוֹן *erunt.* Dan. 2, 43. לֶהֱוְיָן *sint.* Dan. 5, 17. הֱיוֹ *este.* Ezr. 4, 22.

הוך *ire.* Verbum in fut. יְהָךְ Ezr. 5, 5. עַד טַעֲמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ *donec sententia ad Darium iret*, veniret. Vide et Ezr. 6, 5. 7, 13. Gr. ἀπελθεῖν, πορευθῆναι. Inf. לְמֵהָךְ Ezr. 7, 13. Respondet Hebr. הלך

הכל, הֵיכַל m. ex Hebr. *templum, palatium.* Dan. 4, 26. vel 29. עַל־הֵיכַל מַלְכוּתָא *super palatio regni.* Gr. ἐπὶ τῷ ναῷ

τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Cum nota articuli, הֵיכְלָא Dan. 3, 2. 3. מִן הֵיכְלָא דִי בֵית אֱלָהָא *e templo domus Dei.* Gr. ναοῦ. *Domus Dei* latius patet. Templum dicitur domus constans sancto et sancto sanctorum. Vide Hebr.

הלך *Pael.* הַלֵּךְ *ambulare.* Dan. 4, 26. vel 29. מְהַלֵּךְ הֲוָא *ambulabat.* Gr. περιπατῶν. *Aphel.* Part. מַהְלְכִין *ambulantes.* Dan. 3, 25. Gr. περιπατοῦντας. Dan. 4, 34. vel 37. דִּי מַהְלְכִין בְּגֵוָה *qui ambulant in superbia.* Gr. τοὺς περιπατοῦντας ἐν ὑπερηφανίᾳ.

הֲלָךְ m. *vectigal.* Ezr. 4, 13. 20. 7, 24. Vide בְּלוֹ

הֵן 1) *Si.* Hebr. אִם Dan. 2, 5. 6. 9. 2) Pro *siquidem.* Dan. 3, 16. vel 17. הֵן אִיתַי *siquidem est Deus noster valens liberare nos* וְהֵן לָא *et si non.* Gr. ἔστι γὰρ. *Si* ita *est.* 3) Ingeminatum, *sive.* Ezr. 7, 26. הֵן לְמוֹת הֵן לִשְׁרוֹשֵׁי הֵן לַעֲנָשׁ נִכְסִין *Sive ad mortem, sive ad exilium, sive ad mulctam et ad vincula.* 4) Pro *an.* Ezr. 5, 17. הֵן אִיתַי *an ita se res habeat.*

הרהר Nom. pl. הַרְהֹרִין *cogitationes, disceptationes.* Dan. 4, 2. vel 5. In Tharg. שְׁרִירוּת לֵב *explicatur* הֲרָהוּר לְבָּא

ז

זְבַן *emere.* Dan. 2, 8. עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין *tempus vos redimitis.* Gr. καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε. Confer Eph. 5, 16. Col. 4, 5. καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. *Tempus et opportunitatem coëmentes.* Nullam opportunitatem negligentes, tempus non prodigentes. Respondet Hebraeo קנה

זהר Hinc זְהִיר Ezr. 4, 22. וּזְהִירִין הֲווֹ לְמֶעְבַּד Gr. ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης πεφυλαγμένοι ἦτε *Vt caveatis:* Conf. Hebr. נִזְהָר

זוד *Aphel.* Infinit. לַהֲזָדָה Dan. 5, 20. Gr. τοῦ ὑπερηφανεύσασθαι. Hebr. הָזִיד

זון *Ithpeal.* Fut. יִתְּזִין *alebatur.* Dan. 4, 9. vel 12. Gr. ἐτρέφετο.

Landesbibliothek Oldenburg

מָזוֹן m. *cibus*. Dan. 4, 9. vel 12. Gr. τροφή. Vide Hebr.

זוע Part. pl. זָאִעִין הֲוו *tremebant*. Igitur זִיעִין Dan. 5, 19. Gr. ἦσαν τρέμοντες. In Tharg. respondet תַּפֵּי יקע נוּעַ חֲרַד רְגוּט etc.

זִיו nomen, *splendor*. Cum affix. זִיוִי *splendor meus*. Dan. 4, 33. vel 36. Gr. ἡ μορφή μου. זִיוֵהּ־יַתִּיר *splendor eius*. Dan. 2, 31. Gr. ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερής. Plur. cum aff. זִיוַי יִשְׁתַּנּוּן עָלַי Dan. 7, 28. Gr. ἡ μορφή μου ἠλλοιώθη. Conf. 5, 6. 9. 10. In Tharg. Hos. 14, 7. כַּזַּיִת הוֹדוֹ expl. כְּזִיו מְנָרַח קוּדְשָׁא זִיוֵיהוֹן *vt splendor lucernae sanctae erit splendor eorum*.

זכה Hinc זָכוּ pro זָכוּת f. *ius*, *iusta causa*. Dan. 6, 22. vel 23. Gr. εὐθύτης. Potius indicatur ius vel iustitia ad damnandum calumniatores et accusatores. Vide Hebr.

זמן Ithpael Dan. 2, 9. הִזְדַּמְּנְתּוּן לְמֵימַר *parastis vos ad dicendum*. Gr. συνέθεσθε. In Tharg. זְמִין respondet תַּפֵּי נָכוֹן et תַּפֵּי זַפִּין אִזְדַּמַּן הִקְרָה קְדֵשׁ Amos. 3, 3. respondet תַּפֵּי כוּעד et Iob. 33, 23. תַּפֵּי יֵשׁ עָרָיו respondet מְזַדַּמַּן

זְמָן m. Dan. 2, 16. et זִמַּן Dan. 7, 12. 1) *tempus*. Cum nota articuli בֵּה זִמְנָא *eo tempore*. statim. Dan. 3, 7. 8. 4, 33. vel 36. Ezr. 5, 3. Plur. זִמְנִין *tempora*. Dan. 7, 25. זִמְנַיָּא Dan. 2, 21. *Mutare tempora* est aliam rebus faciem inducere. Deus mutat tempora, faciens, vt vetera praetereant et nova in locum eorum veniant. Ita facit coelum novum et terram novam. Cornu parvum cogitat mutare tempora, h. e. pro regno Christi aliud regnum introducere et vetera quaedam abolita reducere. 2) Dan. 6, 11. זִמְנִין תְּלָתָה בְיוֹמָא *tribus vicibus de die*.

זמר Nom. cum nota articuli Dan. 3, 5. 7. 10. 15. כָּל־זְנֵי זִמְרָא *omnes species Musicae*. Gr. πασῶν γένους μουσικῶν.

Landesbibliothek Oldenburg

זַמָּר Plur. זַמָּרִין cum artic. זַמָּרַיָּא Hebr. מְשׁוֹרְרִים *Cantores*. Ezr. 7, 24. Gr. ᾠδοί.

זִן Plur. in reg. זִנֵּי Dan. 3, 5. 7. 10. 15. *species*. γένος. Respondet Hebr. מִין Vide Hebr. זַן

זְעַק *clamare*. Dan. 6, 20. vel 21. Gr. ἐβόησε. Vide Hebr.

זְעַר Nom. f. זְעֵירָה Dan. 7, 8. קֶרֶן אָחֳרִי זְעֵירָה *cornu aliud parvum*. Gr. κέρας ἕτερον μικρὸν. Resp. Hebr. קָטוֹן Vide Hebr. זער et צער

זְקַף notat Hebr. הָרִים Vide Hebr. זקף Peil. זְקִיף *sublatus in altum*. Ezr. 6, 11. Gr. ὑψωμένος. Ioh. 12, 32. ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς.

זַרְע m. *semen*. Vide Hebr. Dan. 2, 43.

ח

חֲבַל Pael. חַבֵּל *perdere*. Vide Hebr. Respondet Hebr. הַשְׁחִית Dan. 6, 23. לָא חַבְּלוּנִי *non laeserunt me*. Gr. οὐκ ἐλυμήναντό με. Dan. 4, 20. וְחַבְּלוּהִי *perdite*. Gr. διαφθείρατε. Infin. Esr. 6, 12. לְחַבָּלָה בֵּית אֱלָהָא דְּנָה *ad perdendum domum Dei hanc*. Gr. ἀφανίσαι. Ithpael. fut. Dan. 2, 44. לְעָלְמִין לָא הִתְחַבַּל *in secula non* i. e. nunquam *perdetur*. Gr. οὐ διαφθαρήσεται. Sic 6, 27. 7, 14.

חֲבַל m. *laesio*, *noxa*. Dan. 3, 28. Gr. διαφθορά. Cum art. חֲבָלָא Ezr. 4, 22. Gr. ἀφανισμός.

חֲבוּלָה f. Dan. 6, 23. חֲבוּלָה לָא עֲבַדַת *corruptum*, *pravum*, aut *damnum*. Gr. παράπτωμα.

חֲבֵר Nom. pl. חַבְרִין *socii*. Cum aff. חַבְרוֹהִי *socii eius*. Dan. 2, 13. 17. 18. Gr. φίλοι. Pl. foem. cum aff. Dan. 7, 20. מִן חַבְרָתָהּ *prae sociis eius*. h. e. caeteris. Gr. μείζων τῶν λοιπῶν. Vide Hebr.

Landesbibliothek Oldenburg

חַד m. 1) *vnus.* 2) Valet et τὶς. Dan. 2, 31. צְלֵם חַד שַׁגִּיא *imago vna magna.* Gr. εἰκὼν μία. Foem. חָדָא *vna* μία. Dan. 4, 16. vel 19. כְּשָׁעָה חָדָא *tanquam horam vnam.* 6, 18. אֶבֶן חָדָא *lapidem.* ad verb. *lapidem vnum.* Ezr. 4, 8. אִגְּרָא חָדָא *epistolam.* ad verb. *epistolam vnam.* Item חָדָה Dan. 7, 1. בְּשַׁתָּא חָדָה *anno vno*, h. e. primo. Sic Ezr. 5, 13. Gr. ἐν ἔτει πρώτῳ. Dan. 3, 19. חַד שִׁבְעָה *vnum septem.* h. e. septuplo. Gr. ἑπταπλασίως. Ex Hebr. אחד

כַּחֲדָה *simul.* Dan. 2, 35. Gr. εὐθέως.

חדה Nom. f. חֲדָוָה Hebr. שִׂמְחָה *laetitia.* Ezr. 6, 16. בְּחֲדָוָה ἐν εὐφροσύνῃ.

חֲדִין m. p. cum aff. חֲדוֹהִי *pectus eius.* Dan. 2, 32. Gr. τὸ στῆθος. Ex Hebr. חָזֶה

חֲדַת Hebr. חָדָשׁ *novum.* Ezr. 6, 4. אָע חֲדַת *ligno novo.* Gr. νέος. male.

חוד Nom. pl. f. אֲחִידָן ex Hebr. חִידָה nisi potius ex אָחַד *claudere.* Dan. 5, 12. אַחֲוָת אֲחִידָן *indicatio clausorum.* vel *aenigmatum.* Gr. κρατούμενα.

חוה Pael. חַוֵּה *indicare.* Fut. לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא *regi indicabo.* Dan. 2, 24. Gr. ἀναγγελῶ. v. 4. נְחַוֵּא *indicabimus.* Cum aff. personae. Dan. 5, 7. יְחַוְּנִי *indicabit mihi.* Gr. γνωρίσει μοι. Rei. Dan. 2, 11. יְחַוְּיֵהּ *indicet illum.* Gr. ἀναγγελῶ αὐτόν. *Aphel.* Inf. לְהַחֲוָיָה *indicare.* Dan. 2, 10. Gr. γνωρίσαι. Dan. 2, 6. הַחֲוֹנִי *indicate mihi.* Fut. יְהַחֲוֵא Dan. 5, 12. תְּהַחֲוֹן *indicabitis.* Dan. 2, 6. cum aff. personae. תְּהַחֲוֹנַנִי *indicabitis mihi.*

Nom. verbale אַחֲוָת אֲחִידָן *indicatio retentorum* vel *clausorum*, vel *aenigmatum.* Dan. 5, 12.

חוט *filum.* inde verb. יַחִיטוּ Ezr. 4, 12. וְשׁוּרָיָא שַׁכְלְלוּ וְאַשַּׁיָּא יַחִיטוּ *et muros perficiunt, et fundamenta delineant*, sive *coniungunt.* Erat Iudaeis concessum aedificare templum,

Landesbibliothek Oldenburg

Quum id aedificarent, visi sunt et muros vrbis moliri, et eos paulatim velle continuare. Id hostes eorum detulerunt ad Artaxerxem. Is vetuit vrbem muniri. Hoc praetextu hostes impediverunt etiam structuram templi. Gr. καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. Id minus convenit proprietati. Quidam אֲשִׁיָּא explicant per כְּתָלִים *parietes.* Quod item absonum.

חִוָּר m. *albus, candidus.* Dan. 7, 9. *Amictus eius* כְּתְלַג חִוָּר *instar nivis candidus.* Respondet Hebr. לָבָן

חֲזָא et חֲזָה 1) *videre.* Hebr. חָזָה Dan. 4, 20. vel 23. 7, 1. חֲזַיְתָה *vidisti.* Dan. 2, 41. חֲזִית *vidi.* Dan. 2, 26. חֲזִיתוּן *vidistis.* Dan. 2, 8. Part. חָזֶה Dan. 2, 31. Plur. חָזַיִן Dan. 3, 27. 2) *Peil.* חֲזֵה Dan. 3, 19. עַל דִּי חֲזֵה לְמֶזְיֵהּ *supra quam solebat accendi.* Videtur supplicium hoc non insolens fuisse Babyloniis. Vide Ier. 29, 22. Hoc modo vtuntur Hebraei voce רָאוּי significantes τὸ εἰκὸς ἢ νενομισμένον. Inf. מֶחֱזֵא *videre.* Ezr. 4, 14.

חזו cum nota articuli חֲזוָא *visio.* Dan. 2, 19. בְּחֶזְוָא דְלֵילְיָא Gr. ἐν ὁράματι τῆς νυκτός. Cum aff. בְּחֶזְוִי *in visione mea.* Dan. 7, 2. וְחֶזְוָהּ רַב Dan. 7, 20. *et species eius* erat *maior.* Plur. in reg. חֶזְוֵי Dan. 4, 6. vel 9.

חזות cum aff. חֲזוֹתֵיהּ Dan. 4, 8. 11. *et aspectus eius ad finem totius terrae*, per totam terram conspici poterat, Sic v. 17. vel 20. Gr. τὸ κῦτος αὐτῆς.

חטא Nom. pl. cum aff. חֲטָיָךְ *peccata tua.* Gr. τὰς ἁμαρτίας σου. Dan. 4, 24 vel 27.

חַטָּיָא Ezr. 6, 19. לְחַטָּיָא לְכָל־יִשְׂרָאֵל *in peccatum* (h. e. *oblationem pro peccato.* Gr. περὶ ἁμαρτίας) *pro toto Israële.* Legitur חַטָּאָה quod Hebraeum est.

חיה *vivere.* Imp. חֵיִי *vive.* Dan. 2, 4. Gr. ζῶθι. Aphel. Part. מַחֲיֵא Dan. 5, 19. *vivere sinebat.* Gr. ἔτυπτε. tanquam a מְחָא

חַי 1) *vivus*, *vivens*. Gr. ζῶν. Dan. 4, 31. vel 34. לְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת *viventem* in *ſeculum laudavi*. Cum nota articuli. Dan. 6, 21. אֱלָהָא חַיָּא *Dei vivi*. Pl. Dan. 7, 12. בְּחַיִּין *in viventibus*. Cum nota art. חַיָּיָא Dan. 2, 30. 4, 14. vel 17. 2) In reg. Ezr. 6, 10. לְחַיֵּי מַלְכָּא *pro vita regis*.

חֵיוָא *animal*, *beſtia*. Dan. 4, 13. לְבַב חֵיוָא Gr. καρδία θηρίου. Dan. 7, 5. חֵיוָה Gr. θηρίον. Cum nota art. חֵיוָתָא Dan. 4, 11. vel 14. *animal* collective, h. e. *animalia*. Gr. τὰ θηρία. In reg. חֵיוַת בָּרָא Dan. 2, 38. collective, *animalia* vel *ferae agri*. Pl. חֵיוָן Dan. 7, 3. cum nota art. חֵיוָתָא Dan. 7, 12.

חֵיל m. 1) *robur*. Hebr. כֹּחַ Dan. 3, 4. קָרֵא בְחַיִל *clamabat cum robore*, alta voce. Gr. ἐβόα ἐν ἰσχύϊ. Ezr. 4, 23. בְּאִדְרַע וְחַיִל *brachio et vi* vel *copiis*. 2) Nam et copias ſignificat. Gr. δυνάμει. Dan. 4, 32. vel 35. בְּחֵיל שְׁמַיָּא *in exercitu coelorum*. Gr. ἐν τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. Dan. 3, 20. גִּבָּרֵי חַיִל דִּי בְחֵילֵהּ *robuſtos* et ſtrenuos, *qui* erant *in exercitu eius*. Gr. ἄνδρας ἰσχυροὺς ἰσχύϊ. pro ἐν τῷ στρατεύματι αὐτοῦ. Vide Hebr. Reſp. צָבָא Hebr.

חכם Inde חַכִּים *ſapiens*. pl. חַכִּימִין Dan. 2, 27. חַכִּימַיָּא οἱ σοφοί. In reg. חַכִּימֵי Dan. 2, 12.

חָכְמָה f. *ſapientia*. In reg. חָכְמַת Dan. 5, 11. חָכְמָה כְּחָכְמַת אֱלָהִין *ſapientia*, *vt ſapientia deorum*. Cum nota art. חָכְמְתָא Dan. 2, 20.

חֶלֶם m. *ſomnium*. Gr. ἐνύπνιον. Dan. 4, 2. vel 5. Cum nota art. חֶלְמָא Dan. 2, 4. et חֶלְמָה Dan. 4, 4. vel 7. Cum aff. חֶלְמִי *ſomnium meum*. Dan. 4, 6. חֶלְמָךְ Dan. 2, 28. Plur. חֶלְמִין *ſomnia*. Dan. 5, 12. Hebr. חֲלוֹם

חלף *tranſire*. Dan. 4, 13. vel 16. *Tria tempora* יַחֲלְפוּן עָלוֹהִי *tranſibunt ſuper ipſo*. Gr. ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπ'

αὐτὸν. v. 20. vel 23. Gr. ἀλλοιωθῶσιν ἐπ' αὐτὸν. v. 22. vel 25. Gr. ἀλλαγήσονταί σε. Vide Hebr.

חֶלָק Hebr. חֵלֶק *pars. portio.* Ezr. 4, 16. חֶלֶק בַּעֲבַר נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ *pars in Cisfluviana non est tibi.* μερὶς. Sed Gr. οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. Cum aff. Dan. 2, 12. vel 15. עִם חֵיוָתָא חֶלְקֵה בְּעֵשַׂב אַרְעָא *cum bestiis* erit *portio eius in herba terrae.* Gr. μετὰ τῶν θηρίων ἡ μερὶς αὐτοῦ ἐν τῷ χόρτῳ τῆς γῆς.

מחלקן pl. f. Cum aff. בְּמַחְלְקָתְהוֹן *in distributionibus suis.* Ezr. 6, 18. Gr. ἐν τοῖς μερισμοῖς αὐτῶν. Vide Hebr.

חֲמַר m. *vinum.* Ezr. 6, 9. Cum nota articuli חַמְרָא Dan. 5, 1. Gr. ὁ οἶνος. Hebr. חֶמֶר Respondet τῷ יַיִן

חנך Hinc Nom. f. in reg. חֲנֻכַּת *initia, initiamenta.* Dan. 3, 2. לַחֲנֻכַּת צַלְמָא Gr. εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος. Ezr. 6, 16. חֲנֻכַּת בֵּית אֱלָהָא *initiationem domus Dei.* Gr. ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. Primum rei vsum notat. Vide Hebr.

חנט Hinc nomen pl. חִנְטִין pro Hebr. חִטִּים *triticum.* Ezr. 6, 9. 7, 22. Gr. πυρὸς, πυροί.

חנן Inf. מִחַן *miserari*, vel *gratia prosequi.* Dan. 4, 24. vel 27. בְּמִחַן עֲנָיִן *gratiam exercendo erga inopes.* *Ithpael.* Dan. 6, 11. vel 12. וּמִתְחַנַּן קֳדָם אֱלָהֵה *et gratiam implorantem coram Deo suo.* Gr. δεόμενον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. Vide Hebr.

חסן Aphel. Dan. 7, 22. *Et regnum* הֲחַסְנוּ *obtinuerunt sancti.* Gr. κατέσχον. Fut. Dan. 7, 18. וְיַחְסְנוּן Gr. καθέξουσιν. Vide Hebr.

חסן Cum nota artic. חִסְנָא *vires, potentia.* Expl. עוֹז וְתֹקֶף Dan. 2, 37. מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָא וְיַקָּרָא *regnum, potentia, vires, et gloria data est tibi.* Gr. βασιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κραταιὰν καὶ ἔντιμον ἔδωκεν. Dan. 4, 27. vel 30. בְּחֵיל חִסְנִי *viribus potentiae meae.* Gr. ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου. חִסְנָא notat omnem abundantiam eorum, quae ad opera facienda requiruntur. חֵיל notat (saltem in illa coniunctione) effica-

Landesbibliothek Oldenburg

ciam, vim, qua fit, vt opus feliciter, sine impedimento, aut, superatis impedimentis, proveniat.

חֲסַף *testa.* Gr. ὄστρακον. Hebr. חֶרֶשׂ Dan. 2, 33. Gr. μέρος τὶ ὀστράκινον. Dan. 2, 41. 42. חֲסַף פֶּחָר *testa figuli.* חֲסַף טִינָא *testa luti* sive argillae. testa ex luto. Non igitur lutum vel limum notat, sed opus coctum ex limo, vel limum excoctum.

חסר Nomen m. חַסִּיר Hebr. חָסֵר *deficiens, minor, levior.* Dan. 5, 27. Gr. ὑστερῶσα subint. βασιλεία.

חצף *Aphel.* Dan. 3, 22. מִלַּת מַלְכָּא מַחְצְפָה *Verbum regis instabat.* Gr. ὑπερίσχυε et 2, 15. דָּתָא מְהַחְצְפָה *sententia urgebat.* Gr. ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδής. חֲצִיף et Rabbinis חָצוּף est *impudens, pertinax.* Prov. 21, 29. הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו Chald. מַחְצִיף אַפּוֹי גַּבְרָא רַשִׁיעָא

חרב *Hophal.* הָחְרְבַת *devastata est.* Ezr. 4, 15. Gr. ἠρημώθη. Vide Hebr.

חַרְטֹם Dan. 2, 10. pl. חַרְטֻמִּין Dan. 2, 27. cum nota artic. חַרְטֻמַּיָּא Dan. 4, 4. vel 7. Vide Hebr.

חרך *Ithpael.* Dan. 3, 27. וּשְׂעַר רֵאשֵׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ *et pilus* (h. e. pili) *capitis eorum non fuit adustus.* Gr. οὐκ ἐφλογίσθη. Vide Hebr.

חשב *Peil.* Part. Plur. Dan. 4, 32. vel 35. כְּלָהּ חֲשִׁיבִין *vt nihil reputantur.* Gr. ὡς οὐδὲν ἐλογίσθησαν. Vide Hebr.

חשח Part. Dan. 3, 16. לָא חַשְׁחִין אֲנַחְנָא *non opus habemus nos.* Gr. οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς. Ezr. 6, 9. וּמָה חַשְׁחָן Gr. καὶ ὅ ἂν ὑστέρημα. *Et, quae opus erunt.*

חַשְׁחוּת f. Ezr. 7, 20. וּשְׁאָר חַשְׁחוּת Gr. κατάλοιπον χρείας.

חשך Nomen m. cum nota artic. חֲשׂוֹכָא *tenebrae.* Dan. 2, 22. Gr. τὰ ἐν σκότει. Hebr. חֹשֶׁךְ

Landesbibliothek Oldenburg

חשל Part. Dan. 2, 40. חָשֵׁל כֹּלָּא *debilitat omnia.* Gr. δαμάζει πάντα. Respond. Hebr. שַׁבֵּר Prov. 29, 11. Ex Hebr. חלש Ego ex Syriaco ܚܠܫ *conflavit, fabricavit, excogitavit:* Assemann. B. O. T. I. p. 368. explicandum puto: *malleat omnia.*

חתם, וְחַתְמַהּ Dan. 6, 18. *et obsignavit eum*, lapidem. Gr. ἐσφραγίσατο.

ט

טָאֵב *bonum esse, placere.* Dan. 6, 24. שַׁגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי *valde bonum fuit apud ipsum.* Vehementer ei iucundum fuit. Gr. ὁ βασιλεὺς πολὺ ἠγαθύνθη ἐπ' αὐτῷ. Vide טוב et יטב Hebr.

טָב m. *bonus.* Dan. 2, 32. דִּי דְהַב טָב *ex auro bono.* Gr. χρυσίου χρηστοῦ. Ezr. 5, 17. הֵן עַל מַלְכָּא טָב *si bonum videtur regi.* Gr. εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν.

טבח Hinc nomen m. pl. in emphasi טַבָּחַיָּא Dan. 2, 14. *satellites.* Gr. ἀρχιμαγείρῳ. Vide Hebr.

טוּר m. *mons.* Hebr. הַר Dan. 2, 35. Cum nota articuli טוּרָא Dan. 2, 45. ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Mons* in his significat populum magnum.

טְוָת m. *incoenatus.* Hebr. צֹם Dan. 6, 18. vel 19. וּבָת טְוָת *pernoctavit ieiunus.* Gr. ἐκοιμήθη ἄδειπνος.

טִין m. *limus, lutum, argilla.* Terra, vnde testae fiunt. Hebr. חֹמֶר Dan. 2, 41. 43.

טלל Ex Hebr. צלל Aphel. Dan. 4, 9. vel 12. תְּחוֹהוֹהִי חַטְלֵל *sub ea* arbore *se tegebat fera agri.* Gr. κατεσκήνωσι. Vide Hebr.

טַל m. *ros.* Dan. 4, 12. vel 15. Gr. δρόσος.

טעם

טעם Pael. טַעֵם *edendum dare.* Dan. 4, 22. vel 25. Gr. ψωμιῶσί σε. Sic Dan. 5, 21.

טְעֵם m. Gr. γνώμη. Ex Hebr. טַעַם Notandae hae phrases. Dan. 3, 10. *Tu, rex,* שַׂמְתָּ טְעֵם *posuisti sententiam.* h. e. declarationem voluntatis tuae et εὐδοκίας. Gr. ἔθηκας δόγμα. Sic 3, 29. 4, 3. vel 6. 6, 27. מִן קְדָמַי שִׂים טְעֵם *a me positum est dogma.* Ezr. 5, 13. *Cyrus rex* שָׂם טְעֵם *decrevit.* Gr. ἔθετο γνώμην. Rursus Ezr. 5, 3. מַן שָׂם לָכֶם טְעֵם *quis vobis posuit sententiam?* hoc est, quis iussit, quis *dogmate suo*, potestatem habens, auctor fuit aedificandi domum hanc? Gr. τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον. Ezr. 4, 21. כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא גֻבְרַיָּא אִלֵּךְ Gr. καὶ νῦν θέτε γνώμην καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους. *Ponite sententiam,* ut faciatis *cessare viros illos.* h. e. date operam, curate, adhibete studium. Sic Dan. 3, 12. לָא שָׂמוּ עָלַיִךְ מַלְכָּא טְעֵם *non habuerunt tui rationem*, non curarunt te. Gr. οὐχ ὑπήκουσαν τῷ δόγματί σου. contorte. et 6, 14. Ibi rursus Gr. οὐχ ὑπειτάγη τῷ δόγματι. Ezr. 6, 14. מִן טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטַּעַם כֹּרֶשׁ *ex sententia Dei Israëlis et ex sententia Cyri.* Gr. ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ γνώμης Κύρου. Dan. 2, 14. *Tunc Daniel* בֵּהֵין עֲטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ *fecit Arioch reddere consilium et rationem.* nempe interrogando causam decreti, secundum quod sapientes Babylonis occidendi erant. Vel, *reddidit consilium et rationem Arioch.* cum interrogasset: dicendo, se intraturum ad regem et impetraturum tempus. quod narratur fecisse. Gr. ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ Ἀριώχ. Dan. 5, 2. בְּטַעֲם חַמְרָא Gr. ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου. *in gustu* vel *sapore vini.* Vel *in sententia vini.* Rab. Sol. et Aben-Esra. בַּעֲצַת הַיַּיִן *consilio vini.* Dan. 6, 3. דִּי לְהַוֹן יָהֲבִין לְהוֹן טַעֲמָא *ut redderent eis rationem.* Gr. τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς λόγον. Ezr. 4, 8. בְּעֵל טְעֵם Gr. βαλτάμ. Videtur esse Magister rationum. praefectus rationibus regiis. Vide supra בְּעֵל Ezr. 5, 5. עַד טַעֲמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ *donec causa*

ad Darium perveniret. Res, de qua Darius ſuam ſententiam erat promturus. Gr. γνώμη.

טפר pl. cum affixo Dan. 7, 19. טְפָרָיהּ Hebr. צִפָּרְנֶיהָ *vngues eius.* Gr. ὄνυχες. Dan. 4, 31. vel 34. טִפְרוֹהִי *vngues eius.*

טְרַד Hebr. גָּרַשׁ Part. טָרְדִין *pellunt.* h. e. pelleris. Dan. 4, 22. vel 25. 29. vel 32. Gr. ἐκδιώξουσιν. Praet. Peil. טְרִיד Dan. 4, 30. vel 33. 5, 21. *pellebatur.* Gr. ἐξεδιώχθη.

י

יבל Aphel. הֵיבֵל *tulit.* Ezr. 5, 14. וְהֵיבֵל הִמּוֹ *et tulit ea.* Gr. ἀπήνεγκεν. Inf. הֵיבָלָה Ezr. 7, 15. Hebr. הוֹבִיל

יבש Nom. f. יַבֵּשְׁתָּא / Hebr. הַיַּבָּשָׁה *arida.* Gr. ἡ ξηρὰ Dan. 2, 10.

יְגַר Hebr. גַּל *acervus.* Gen. 31, 47. יְגַר שָׂהֲדוּתָא Hebr. גַּל עֵד *acervus teſtimonii.* LXX. βωμὸς τῆς μαρτυρίας.

יַד f. *manus.* Dan. 5, 5. cum nota articuli יָדָא Hebr. הַיָּד Dan. 5, 5. Cum aff. יָדָךְ Dan. 3, 17. בְּיָדְהֹם *in manu eorum.* Ezr. 5, 8. Pl. יְדַיָּן Dan. 2, 34. דִּי לָא בִידַיָּן *Qui lapis non* erat *in manibus, et percutiebat.* Qui lapis, quamvis manibus non ferretur, tamen percutiebat imaginem et eam comminuebat. nempe ſuapte vi ſe movens et ſe in imaginem impellens. Gr. ἄνευ χειρῶν. Id, ni fallor, diceretur לָא בִידַיָּן *non manibus.*

ידה *Aphel.* הוֹדָא *confiteri*, gratias agere. Part. מְהוֹדֵא Hebr. מוֹדֶה *confitebatur*, gratias agebat. Dan. 6, 11. Gr. ἐξομολογούμενος. Item Dan. 2, 23. מוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה Gr. ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ.

ידע *cognoſcere* Dan. 6, 10. vel 11. כְּדִי יְדַע *cum cognoviſſet.* Gr. ἡνίκα ἔγνω. יְדַעְתָּ *cognoviſſes.* Dan. 5, 22. יְדַעְתָּ *cogno-*

Landesbibliothek Oldenburg

vi, *scio*. Dan. 4, 6. vel 9. Part. יָדַע Dan. 2, 8. *Peil.* יְדִיעַ Dan. 3, 18. Imp. דַּע Dan. 6, 15. vel 16. Fut. אִנְדַּע Dan. 2, 9. תִּנְדַּע Dan. 2, 30. *Aphel.* הוֹדַע *notificare*. Gr. γνωρίζειν. Dan. 2, 15. 17. 45. Part. pl. מְהוֹדְעִין Ezr. 7, 24. לְכֹם מְהוֹדְעִין *vobis notificant*. h. e. vobis notificatur. Gr. ὑμῖν γνωρίζεται. Inf. הוֹדָעָה Dan. 5, 8. cum aff. לְהוֹדָעוּתַנִי Dan. 2, 26. *me docere*, me facere vt ſciam. Fut. cum aff. אֲהוֹדְעִנַּה *notam faciam ipſi*. Dan. 5, 17. תְּהוֹדְעִנַּנִי Dan. 2, 5. 9.

מַנְדַּע m. *cognitio*. Gr. φρόνησις. Dan. 2, 21. 5, 12. C. 4, 31. vel 34. מַנְדָּעִי עֲלַי יְהוּב Gr. αἱ φρένες. *intellectus meus ad me revertebatur*.

יְהַב *dare*. Gr. διδόναι. Hebr. נָתַן Dan. 2, 37. תָּקְפָּא וְיַקָּרָא יְהַב לָךְ *vires et gloriam dedit tibi*. יְהַבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן *dederunt corpora ſua*. Dan. 3, 28. Gr. παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν. Partic. יָהֵב Dan. 2, 21. Imp. הַב Dan. 5, 17. Pr. *Peil.* יְהִיב Dan. 7, 4. Gr. ἐδόθη. יְהִב Dan. 7, 14. 22. Foem. יְהִיבַת Dan. 7, 12. יְהִיבוּ Dan. 5, 28. *Ithpeal.* part. מִתְיְהֵב *dabatur*. Ezr. 4, 20. Gr. δίδοται. Fut. יִתְיְהֵב *dabitur*. Dan. 4, 13. vel 16. Gr. δοθήσεται.

יְהוּד *Iudaea*. Dan. 2, 25. מִן בְּנֵי גָלוּתָא דִי יְהוּד *de exſulibus Iudaeae*. Gr. τῆς Ἰουδαίας. Dan. 5, 13. מִן יְהוּד *ex Iudaea*. Dan. 5, 1. בִּיהוּד *in Iudaea*. Ezr. 5, 8. לִיהוּד Gr. εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

יְהוּדָאִין pl. *Iudaei*. Dan. 3, 12. יְהוּדָיֵא Dan. 3, 8.

יוֹם m. *dies*. Ezr. 6, 15. עַד יוֹם תְּלָתָה לִירַח אֲדָר *vsque ad diem tertium menſis Adar*. Gr. ἕως ἡμέρας τρίτης. יוֹם בְּיוֹם *quotidie*. Ezr. 6, 9. Gr. ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ. יוֹמָא h. e. הַיּוֹם Dan. 6, 10. vel 11. זִמְנִין תְּלָתָא בְיוֹמָא *vicibus tribus de die*. Gr. καιρὸς τρεῖς τῆς ἡμέρας. Pl. יוֹמִין Dan. 6, 7. vel 8. עַתִּיק יוֹמִין Dan. 7, 9. 13. 22. Cuius dies non abeunt, ſed manent ſemper iidem. Vide עַתִּיק Hebr. In reg. יוֹמֵי Dan. 5,

Landesbibliothek Oldenburg

11. בִּיטֵי Hebraeo more. Ezr. 4, 7. יוֹמָת Ezr. 4, 15. 18. מִן יוֹמָת עָלְמָא *a diebus seculi.* Gr. ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος.

יחם Hinc nom. f. חֲמָא *excandescentia.* Gr. θυμός. Dan. 3, 19. et חֲמָא Dan. 3, 13. Hebr. חֵמָה

יטב Fut. יִיטַב Ezr. 7, 18. וּמַה דִּי עָלָיךְ יִיטַב Gr. καὶ ὅ-τι ἐπί σε καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῇ. *Quod tibi et fratri-bus tuis visum fuerit.*

יכל Dan. 6, 20. vel 21. הַיְכָל *an potuit.* Gr. εἰ ἠδυνήθη. Dan. 2, 47. יְכֵלְתָּ *potuisti.* Gr. ἠδυνάσθης. Part. Dan. 3, 17. יָכִיל לְשֵׁיזָבוּתָנָא *potens est liberare nos.* Dan. 4, 34. vel 37. יָכֵל לְהַשְׁפָּלָה *potest humiliare.* Gr. δύναται ταπεινῶσαι. Plur. יָכְלִין Dan. 2, 27. Fut. Dan. 5, 16. תִּכָּל et Dan. 3, 29. יִכָּל Item Dan. 2, 10. יוּכַל forma Hebr. cum ל Dan. 7, 21. וְיָכְלָה לְהוֹן *et praevaluit ipsis.* Gr. καὶ ἴσχυσε πρὸς αὐτούς.

ים cum nota articuli יַמָּא ἡ θάλασσα. *mare.* Dan. 7, 2. 3.

יסף *Hophal.* Dan. 4, 33. vel 36. וּרְבוּ יַתִּירָה הוֹסְפַת לִי Gr. καὶ μεγαλωσύνη περισσοτέρα προσετέθη μοι. *Et maiestas am-plior addita est mihi.*

יעט Part. יָעֵט pl. יַעֲטִין Cum aff. יַעֲטוֹהִי Ezr. 7, 14. 15. *consiliarii ipsius.* Gr. σύμβουλοι. *Ithpael.* Dan. 6, 8. אִתְיָעֲטוּ *consuluerunt inter se.* Gr. συνεβουλεύσαντο. Hebr. נוֹעָצוּ

עֵטָא f. Hebr. עֵצָה *consilium.* Gr. βουλή. Dan. 2, 14.

יצב Hinc יַצִּיב *verum, firmum.* Dan. 2, 45. יַצִּיב חֶלְמָא *verum* est *somnium*, non vanum. Gr. ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον. Dan. 6, 12. vel 13. וְיַצִּיבָא מִלְּתָא *Vera est res.* vel, *Firmum est verbum.* Gr. ἀληθινὸς ὁ λόγος. Dan. 2, 8. מִן יַצִּיב *ex certo cognosco ego.* Gr. ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγώ. Dan. 3, 24. יַצִּיבָא מַלְכָּא *Verum, o Rex.* Dan. 7, 16. וְיַצִּיבָא אֲבָעֵה מִנֵּהּ עַל כָּל־דְּנָה *Rem ipsam requirebam ex ipso super his omnibus*, quid haec significarent, aut quid essent, quae videram. Gr. τὴν

ἀκρίβειαν. v. 19. צְבִית לְיַצְּבָא עַל חֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא *desideravi rem veram super quarta bestia.* Gr. ἐζήτεν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου. In manuscripto est לְיַצָּבָא quod explicarem, ἀκριβῶν. Matth. 2, 7.

יָקַד Part. f. נוּרָא יָקְדָתָא *ignis ardens.* Dan. 3, 20. et יָקִידְתָא Dan. 3, 6. Gr. κάμινον πυρὸς καιομένην. Refert ad אַתּוּן Sed id masculinum est. Ita et Luth. Vide Hebr. יקד

יֻקָּדָה f. In reg. Dan. 7. 11. לִיקַדַת אֶשָּׁא *in incendium ignis.* Gr. εἰς καῦσιν πυρός.

יְקָר m. *gloria.* Dan. 2, 6. Gr. τιμήν. In reg. Dan. 4, 27. vel 30. וְלִיקַר הַדְרִי *et ad gloriam maiestatis meae.* v. 33. vel 36. וְלִיקַר מַלְכוּתִי *et ad gloriam regni mei maiestas mea etc.* Cum nota articuli. יְקָרָא Dan. 2, 37. יְקָרָה Dan. 5, 20.

יַקִּיר m. Resp. Hebr. יָקָר *pretiosus, difficilis, gravis.* f. יַקִּירָה Dan. 2, 11. Gr. ὁ λόγος βαρύς. יַקִּירָא *gloriosus.* Ezr. 4, 10. Gr. ὁ τίμιος. Vide Hebr.

יְרַח m. *mensis.* Hebr. יָרֵחַ Ezr. 6, 15. Pl. יַרְחִין Dan. 4, 26.

יֶרֶךְ pl. יַרְכָּן f. *femora.* Dan. 2, 32. יַרְכָתֵהּ *femora eius.* Gr. οἱ μηροί.

יִשְׁן Hinc nomen שֵׁנָה cum aff. שִׁנְתֵהּ *somnus eius.* Dan. 6, 18. vel 19.

יַת Resp. Hebr. אֵת Dan. 3, 12. יַהֲדוֹן *illos.*

יתב Praet. יְתִיב *consedit.* Dan. 7, 9. Gr. ἐκάθητο. Item יְתֵב Dan. 7, 10. Fut. יִתֵּיב Dan. 7, 26. Part. pl. יָתְבִין Ezr. 4, 17. Aphel. הוֹתֵב Ezr. 4, 10. הוֹתֵב הִמּוֹ Gr. κατῴκισεν αὐτούς. Vide ישב Hebr.

יתר Nom. יַתִּיר Dan. 2, 31. וְזִיוֵהּ יַתִּיר *et splendor eius eximius.* Gr. ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερής. Foemininum. Dan. 5, 12. רוּחַ יַתִּירָא Gr. πνεῦμα περισσόν. v. 14. חָכְמָה יַתִּירָה Gr. σοφία περισσή. Quasi adverbialiter Dan. 3, 22. אֲזֵא יַתִּירָה Gr.

Landesbibliothek Oldenburg

ἐξεκαύθη ἐκ περισσοῦ. Dan. 7, 7. הַקִּיפָא יַתִּירָה Gr. ἰσχυρὸν περισσῶς v. 19. דְּחִילָה יַתִּירָה Gr. φοβερὸν περισσῶς. Vide Hebr. יתר

כ

כדב Nom. m. cum nota artic. כִּדְבָה *mendacium.* Hebr. כָּזָב Dan. 2, 9. מִלָּה כִדְבָה *verba, mendacium*, i. e. mendacia, Gr. ῥῆμα ψευδὲς. Vide infra et in Hebr. מִלָּה

כָּה *hic.* Dan. 7, 28. עַד כָּה *hucusque finis sermonis.* Gr. ἕως ὧδε.

כהל Part. כָּהֵל *valens, qui potest.* Hebr. יָכוֹל Dan. 2, 26. הַאִיתָיךְ כָּהֵל Gr. εἰ δυνάσαι. *An potes?* Pl. כָּהֲלִין Dan. 5, 8. Gr. οὐκ ἠδυνάντο.

כָּהֵן m. *sacerdos.* Hebr. כֹּהֵן Gr. ἱερεὺς. Cum nota artic. כַּהֲנָא Ezr. 7, 12. Plur. cum nota artic. כַּהֲנַיָּא Ezr. 7, 16. כַּהֲנוֹהִי *sacerdotes ipsius.*

כוה Nom. pl. f. כַּוִּין *fenestrae.* Dan. 6, 10. vel 11. וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ *et fenestrae apertae erant ipsi.* Gr. θυρίδες ἀνεῳγμέναι αὐτῷ. Resp. Hebr. חַלּוֹן

כון, כֵּן *sic.* vt Hebr. ὅτως. Graecus fere omittit. Dan. 2, 25. כֵּן אֲמַר לֵהּ *sic dixit ei.*

כּוֹר pl. כּוֹרִין nomen mensurae aridorum. Ezr. 7, 22. Gr. ἕως πυροῦ κόρων ἑκατόν. Vide Hebr.

כִּכַּר pl. כִּכְּרִין Ezr. 7, 22. Gr. ταλάντων. Vide Hebr.

כלל, כֹּל *omnis. etc.* Dan. 5, 8. Cum nota artic. כֻּלָּא Hebr. הַכֹּל Dan. 2, 40. Gr. πάντα. Ante Maccaph כָּל־ Dan. 2, 10. etc. Cum aff. Dan. 2, 38. הַשְׁלְטָךְ בְּכָלְהוֹן *facit te potestatem habere in omnia illa.* Dan. 7, 19. מִן כָּלְהֵן *prae omnibus.* Particulae cum hac voce componuntur. כָּל־קְבֵל־דִּי et כָּל־קְבֵל דְּנָה Vide קבל

כִּנְוָה Nom. pl. כִּנְוָן cum aff. וּכְנָוָתֵה Ezr. 5, 6. Gr. καὶ οἱ σύνδικοι αὐτῶν. Sic Ezr. 4, 9. 17. 23. 5, 3. 6, 6. 13. C. 4, 7. וּשְׁאַר כְּנָוָתֵיהוֹן Hoc formae Hebraicae. Videntur notari, qui cum caeteris nominati sunt. quorum scil. nomina subticentur. a כְּוָה quod vide. Rabbini explicant סִיעָה et חַבְרוּת Kimchi citat ex Thalmud: מי דמי שב חו עז בכנוחהון

כְּנֵמָא Rabbini hoc ita resolvunt, כַּאֲשֶׁר נֹאמַר Videtur explicandum, *hoc modo*. Ezr. 4, 8. 5, 4. כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְהוֹן Gr. ταῦτα εἴποσαν αὐτοῖς. 5, 11. וּכְנֵמָא פִּתְגָמָא דֶּתְיִבוּנָא לְמֵימַר *et tale verbum reddiderunt nobis, dicendo*, sic nobis responderunt. Gr. καὶ τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν.

כְּנַשׁ *congregare*. Infin. מִכְּנַשׁ Dan. 3, 2. *Ithpael*. Part. מִתְכַּנְּשִׁין *congregabantur*. Dan. 3, 3. Gr. συνήχθησαν. Ex Hebr. כָּנַס

כַּסְפָּא et כֶּסֶף Hebr. כֶּסֶף *argentum*. Gr. ἄργυρος. Dan. 2, 32. Cum nota artic. כַּסְפָּא Dan. 2, 35. Gr. ὁ ἄργυρος.

כְּעַן *nunc*. Hebr. עַתָּה Dan. 3, 15. etc.

כְּפַת *Peil*. כְּפִיתוּ *vincti sunt*. Dan. 3, 21. Gr. ἐπεδήθησαν. Potest et active explicari cum Syro, qui vertit: ܐܣܪܘ *et vinxerunt*, *Pael*. part. passivum. pl. מְכַפְּתִין *ligati*. Dan. 3, 23. 24. Gr. πεπεδημένοι. Inf. Dan. 3, 20. אֲמַר לְכַפָּתָה *iussit vincire*. h. e. *vinciri*. Respondet Hebr. אָסַר

כַּרְבְּלָן pl. f. cum aff. בַּרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן Dan. 3, 21. Gr. τιάραις. מְכַרְבֵּל Vide in Hebr. Elias. מַלְבּוּשׁ שֶׁל רֹאשׁ *vestis capitis*. Saadiah. קסידין שבראשן כמין כובעים Alios tamen interpretari טליחות *pallia*. Vide פטש Theodot. vertit ἐν περικνημίσιν. Vulg. liberius *in calceamentis*, a succingendo et adstringendo, Arab. enim كرب et كبل vtrumque sensu adstringendi et constringendi in vsu est, potuerint et ocreae

Landesbibliothek Oldenburg

dici, maxime Perficae, lumbos etiam tegentes, atque ad femur fuccinctae: tibialia braccis iuncta.

כרה *Ithpeal.* Dan. 7, 15. אִתְכְּרֵית רוּחִי *confoffus eft fpiritus meus.* Gr. ἔφριξε τὸ πνεῦμά μου. Vide Tharg. Prov. 14, 17. 29. vbi haec phrafis refpondet קְצַר אַפַּיִם et קְצַר רוּחַ Verbum כרן Syris eft tum *dolere* et *cruciari*, tum *decurtari*. Τὸ כְּרָה eft ex Hebraeo כָּרָה *fodere*, *perfodere*, *perforare*.

כרז *Aphel.* הַכְרִזוּ *praeconiarunt.* Dan. 5, 29. Gr. ἐκήρυξε.

כָּרוֹזָא m. *praeco.* Gr. ὁ κήρυξ. Dan. 3, 4.

כרס Nom. כָּרְסֵא Hebr. כִּסֵּא *thronus.* Dan. 5, 20. מִן כָּרְסֵא מַלְכוּתֵה *de throno regio fuo.* Gr. ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. Cum aff. כָּרְסְיֵה Dan. 7, 9. Pl. כָּרְסָוָן Dan. 7, 9.

כשׂד, כַּשְׂדַּי *Chaldaeus.* nomen gentis et artis. Gentis. cum nota artic. כַּשְׂדָּיָא quod legitur כַּשְׂדָּאָה *Chaldaeus.* Dan. 5, 30. מַלְכָּא כַּשְׂדָּיָא *Rex Chaldaeus.* Gr. ὁ βασιλεὺς ὁ χαλδαῖος. et Ezr. 5, 12. Plur. כַּשְׂדָּאִין Dan. 3, 8. Artis. Dan. 2, 8. vel 10. 4, 4. vel 7. 5, 7. 11.

כְּתַב *fcribere.* Gr. γράφειν. Dan. 6, 25. vel 26. כְּתַבוּ *fcripferunt.* Ezr. 4, 8. Part. f. כָּתְבָא pl. כָּתְבָן Dan. 5, 5. Peil. כְּתִיב *fcriptum erat.* Ezr. 5, 7. 6, 2. Fut. נִכְתַּב Ezr. 5, 10.

כְּתָב m. *fcriptum.* Ezr. 7, 22. וּמִלַּח דִּי לָא כְּתָב Gr. ἅλας, ὃ οὐκ ἔστι γραφή. Ezr. 6, 18. כִּכְתַב סְפַר מֹשֶׁה *iuxta fcriptum libri Mofis.* Cum nota artic. כְּתָבָה Dan. 5, 7. Gr. τὴν γραφήν. כְּתָבָא Dan. 5, 8. Vide Hebr.

כְּתַל Hebr. כֹּתֶל *paries.* Gr. τοῖχος. Dan. 5, 5. Pl. כְּתָלַיָא Ezr. 5, 8.

ל

לָא 1) *non.* Gr. οὐ. Hebr. לֹא Dan. 2, 5. הֲלָא *annon?* 2) Dan. 3, 24. כְּלָה *vt nihil.* Dan. 4, 32. vel 35. Gr. ὡς οὐδέν.

Landesbibliothek Oldenburg

Vide Hebr. Scilicet h. l. לָה loco לָא positum autumant interpretes. Sic et ex veteribus Vulg. Syr. Theodot. Sed corrige puncta כְּלָה *totius* terrae. Sic habet Stephani editio maior.

לאך Nom. מַלְאָךְ cum aff. מַלְאֲכֵה *angelum suum.* Dan. 3, 28. Gr. τὸν ἄγγελον αὐτοῦ. Vide Hebr.

לֵבַב m. *cor*, *animus*, *affectus.* Dan. 4, 13. vel 16. לְבַב חֵיוָא *cor bestiae.* Gr. καρδία θηρίου. Dan. 4, 4. לְבַב אֱנָשׁ *cor hominis.* cum aff. לִבְבָךְ Dan. 2, 30. לִבְבֵה Dan. 4, 13. vel 16. Hebraea forma בְּלִבִּי Dan. 7, 28. Hebr. לֵב et לֵבָב

לְבַשׁ Fut. יִלְבַּשׁ *induet.* Dan. 5, 7. Gr. ἐνδύσεται. *Aphel.* אַלְבֵּשׁ *induere.* Dan. 5, 29. וְהַלְבִּישׁוּ *et induerunt.* Hebraismum sapit. Gr. ἐνέδυσαν.

לְבוּשׁ m. *vestitus.* Dan. 7, 9. Gr. ἔνδυμα. Plur. לְבוּשֵׁיהוֹן *vestes eorum.* Dan. 3, 21.

לְהֵן I. Hebr. לָכֵן *Itaque.* Dan. 2, 6. 9. 4, 24. vel 27. Gr. διὰ τοῦτο. II. *nisi.* Gr. ἀλλά, ἀλλ' ἤ. δέ. Dan. 2, 11. לָהֵן אֱלָהִין *nisi dii.* Dan. 6, 5. vel 6. Gr. εἰ μή. 6, 7. vel 8. Gr. ἀλλ' ἤ pro εἰ μή. Ita 6, 12. vel 13. III. Ezr. 5, 12. לָהֵן מִן דִּי הַרְגִּיזוּ Gr. δέ. *Sed, ex quo ad iram provocarunt Deum coeli.* Pro Hebr. וְאוּלָם

לְוָיָא Hebr. לְוִיִּים *Levitae.* Gr. Λευῖται. Ezr. 6, 16.

לְוָת *apud.* Hebr. עַל Ezr. 4, 12. Qui ascenderunt מִן לְוָתָךְ Hebr. מֵעָלֶיךָ *a te.* Gr. ἀπὸ σοῦ.

לְחֵם m. *convivium.* Dan. 5, 1. עֲבַד לְחֵם רַב *fecit convivium magnum.* Gr. δεῖπνον μέγα.

לְחַכָּן pl. f. Hebr. פִּילַגְשִׁים *pellices.* Dan. 5, 2. 3. 23. Gr. παράκοιτοι.

לֵיל, לֵילְיָא *nox.* Dan. 2, 19. Hebr. לַיְל vel לַיְלָה

לְשָׁן, לִשָׁן *lingua.* Gr. γλῶσσα. Dan. 3, 29. Plur. לְשָׁנַיָא *linguae.* Dan. 3, 4. Hebr. לָשׁוֹן

Landesbibliothek Oldenburg

מ

מְאָה *centum.* Hebr. מֵאָה Gr. ἑκατὸν. Dan. 6, 2. מָאתַיִן Hebr. מָאתַיִם *ducenti.* Gr. διακόσιοι. Ezr. 6, 17.

מָאן ex Arab. مأن *portavit suscepitve onera, commeatum* caet. Solent enim eo adhiberi vasa et hinc portatoria dici possunt. m. *vas.* Hebr. כְּלִי Gr. σκεῦος. Plur. cum nota artic. מָאנַיָּא Hebr. הַכֵּלִים Gr. τὰ σκεύη. Ezr. 5, 14. In reg. מָאנֵי Dan. 5, 3.

מגר *Piel.* מַגֵּר Fut. יְמַגַּר Ezr. 6, 12. *Et Deus, qui collocavit nomen suum ibi,* יְמַגַּר כָּל־מֶלֶךְ *evertet omnem regem et populum.* Gr. καταστρέψαι. Respondet in Thargum Hebr. הִצְמִית שָׁמַט גְּלְגֵּל

מדד, מִדָּה *mensura.* Intelligitur *tributum.* Veluti de ponderibus et mensuris. Vide בְּלוֹ Ezr. 4, 20. מִנְדָּה Ezr. 4, 13. 7, 24. In reg. מִדַּת Ezr. 6, 8. *Ex opibus regis* דִּי מִדַּת עֲבַר נַהֲרָה *tributi transfluvialis.*

מָה 1) *quid?* Dan. 4, 32. vel 35. מָה עֲבַדְתְּ *quid fecisti?* 2) Ante relativum דִּי induit aliquando naturam δεικτικοῦ. Ezr. 7, 18. מָה דִּי עֲלָיךְ וְעַל אֶחָיךְ יֵיטַב *id, quod tibi et fratribus tuis placebit.* vel abundat. *quidquid.* Gr. εἴτι. Sine דִּי Dan. 2, 22. יָדַע מָה בַּחֲשׁוֹכָא *novit, quod est in tenebris.* Ezr. 6, 9. מָה חַשְׁחָן ὅ ἂν ὑστέρημα. 3) עַל מָה *propter quid? quare?* Gr. περὶ τίνος. Dan. 2, 15. עַל מָה דָתָא מְהַחְצִפָה *quare sententia acceleratur?* 4) כְּמָה Hebr. כַּמֶּה *quantum, quam!* Dan. 3, 33. vel 4, 3. אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַּקִּיפִין *signa eius quam sunt multa* vel *magna, et mirabilia eius quam valida?* לְמָא Hebr. לָמָּה *quare?* 5) Ezr. 4, 22. Habet vim τοῦ *ne.* ἵνα μὴ. Gr. μήποτε. דִּי לְמָה Gr. μήποτε. Sonat, nam *quare?* Ezr. 7, 23. דִּלְמָא Chaldaeis et Thalmudicis valet אוּלַי vel לוּ et pro כִּי aliquando ponitur. Vide Methurgeman in דִּלְמָא

מוֹת *mors.* Ezr. 7, 26. דִּן לְמוֹת *sive ad mortem.* Gr. ἐάν τε εἰς θάνατον. Hebr. מָוֶת

מְחָא 1) *percutere.* Dan. 2, 34. וּמְחָת לְצַלְמָא *et percussit imaginem.* Gr. ἐπάταξε. v. 35. דִּי מְחָת לְצַלְמָא lapis, *qui percussit imaginem.* Gr. ὁ πατάξας. מַחֵא Dan. 5, 12. Vide in חיה 2) *Pael.* Dan. 4, 32. vel 35. דִּי יְמַחֵא בִידֵהּ *qui percutiat manum eius,* hoc est, qui impediat ipsum. Phrasis vsitata Hebraeis מְחוֹת בְּיָד et simpliciter מְחָה et מָחָה pro *impedire.* Vide *Buxt.* Lex. Thalm. Gr. ἀντιποιήσεται τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 3) *Ithpeal.* Ezr. 6, 11. יִתְמְחֵא עֲלוֹהִי *affigatur ei.* Gr. πληγήσεται (al. παγήσεται) ἐπ' αὐτοῦ. clavis et malleo affigatur. προσηλωθήσεται αὐτῷ.

מְטָא vel מִטָה *pervenire.* Dan. 7, 13. *Ad permanentem* vel *antiquum diebus* מִטָה *pervenit.* Gr. ἔφθασε. v. 22. זִמְנָא מִטָה *tempus advenit.* Gr. ὁ καιρὸς ἔφθασε. Dan. 4, 19. vel 22. רְבָת וּמִטַת לִשְׁמַיָא *crevit et pertigit ad coelum.* Gr. ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανόν. Dan. 6, 24. vel 25. לָא מִטוּ לְאַרְעִית גֻּבָא *non pervenerunt ad imum foveae.* Gr. ἔφθασαν. In Tharg. respondet Hebr. הִגִּיעַ

מלל Pael. מַלֵל *loqui.* Dan. 6, 22. *Daniel cum rege* מַלֵל *loquebatur.* Dan. 7, 8. וּפֻם מְמַלֵל רַבְרְבָן *et os loquens magna.* Gr. στόμα λαλοῦν μέγα. Sic v. 11. 20. 28.

מִלָה f. 1) *verbum.* Dan. 2, 9. מִלָה λόγον, *Verbum.* vt in illo *Verba dare.* Vide Hebr. Sed Graecus iungit מִלָה כִדְבָה vt substantivum et adiectivum. ῥῆμα ψευδὲς. Cum nota articuli מִלְתָה Hebr. הַדָּבָר Dan. 2, 5. מִלְתָה מִנִי אֲזָדָא *verbum a me prodiit.* Sententiam pronunciavi. 2) Notat et *rem.* Hebr. דָּבָר Dan. 2, 15. מִלְתָא הוֹדַע *rem indicavit.* Gr. ἐγνώρισε τὸ ῥῆμα. Dan. 5, 15. פְּשַׁר מִלְתָא *explicationem rei.* Gr. σύγκρισιν. v. 26. σύγκριμα τοῦ ῥήματος. Dan. 6, 12. vel 13. מִלְתָא יַצִיבָא *certa res* est. Dan. 7, 28. עַד כְּה סוֹפָא דִי מִלְתָא *huc vsque finis rei,* h. e. visionis. Gr. ἕως ὧδε τοῦ πέρατος τοῦ λόγου. In reg. מִלַת Dan. 2, 10.

Landesbibliothek Oldenburg

מִלַּת מַלְכָּא *verbum regis.* Plur. מִלִּין Dan. 7, 1. רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר *caput verborum dixit.* Vide רֵאשׁ Cum nota artic. Dan. 7, 11. מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא Hebr. הַדְּבָרִים הַגְּדוֹלִים In reg. מִלֵּי Dan. 5, 10.

מְלָא *implere.* Dan. 2, 35. וּמְלָאַת כָּל־אַרְעָא *et implevit totam terram.* Gr. ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν γῆν. Ithpeal. Dan. 3, 19. *Nebucadnesar* רְתְמְלִי חֵמָא *impletus est ira.* Gr. ἐπλήσθη θυμοῦ.

מְלַח *salire.* Nomen מְלַח m. *Sal.* Hebr. מֶלַח Ezr. 4. 14. *Quia* מְלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא *salem palatii* (nos: *des Hofs*) *salimus.* Sale regis *salimus* sc. cibos nostros, i. e. salarium regis accipimus, eoque nutrimur. Salario regio fruimur. Graecus omittit.

מֶלֶךְ m. *rex.* Gr. βασιλεύς. Dan. 2, 10. cum nota artic. מַלְכָּא Hebr. הַמֶּלֶךְ ὁ βασιλεύς. In vocativo Dan. 2, 4. Plur. מַלְכִין Dan. 2, 21. מְלָכִים Ezr. 4, 13. Cum nota articuli מַלְכַיָּא Dan. 2, 37. Foem. מַלְכָּה cum nota מַלְכְּתָא Dan. 5, 10. Gr. ἡ βασιλίσσα.

מַלְכוּת Hebr. *Regnum.* Gr. βασιλεία. Dan. 4, 3. vel 3, 33. מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם *regnum eius regnum aeternum.* Gr. ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος. מַלְכוּ Dan. 2, 39. Cum nota articuli מַלְכוּתָא Dan. 2, 37. ἡ βασιλεία. Gr. βασιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κρατεραίαν. Sine articulo. qui non caret emphasi. In regim. Dan. 4, 14. vel 17. בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא *in regno hominum.* Cum aff. מַלְכוּתִי Ezr. 7, 13. Plur. מַלְכְוָתָא Dan. 2, 44. In reg. מַלְכְוָת Dan. 7, 27.

מְלַךְ m. *consilium.* cum aff. Dan. 4, 24. vel 27. מַלְכִי *consilium meum placeat tibi.* Gr. ἡ βουλή μου.

מִן *a, de,* Dan. 2, 16. מִן מַלְכָּא *a rege.* Dan. 5, 19. וְדָחֲלִין מִן קֳדָמוֹהִי *et timebant eum.* Gr. φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. *Prae.* Dan. 2, 30. מִן־כָּל־חַיָּיא *prae omnibus viventibus.* Gr. Gr. παρὰ πάντας τοὺς ζῶντας. Dan. 2, 47. מִן קֻשְׁטָא *ex veritate.* Gr. ἐπ' ἀληθείας. Dan. 2, 8. מִן יַצִּיב יָדַע אֲנָה *Pro certo.* Gr.

Landesbibliothek Oldenburg

ἐπ' ἀληθείας. Dan. 4, 23. vel 26. מִן דִּי תִנְדַּע *ex quo cognoveris.* Gr. ἀφ' ἧ ἂν γνῷς Ezr. 5, 12. מִן דִּי הִרְגִּזוּ *ex quo irritarunt.* Gr. ἀφ' ὅτε παρώργισαν. Cum affix. מִנִּי *a me.* Dan. 2, 5. אַזְדָּא מִנִּי מִלְתָא *prodiit a me verbum.* Ezr. 4, 21. עַד מִנִּי טַעֲמָא יִתְשָׂם *donec a me decretum fiat.* Dan. 6, 2. vel 3. עֶלָּא מִנְּהוֹן *supra illos.* Gr. ἐπάνω αὐτῶν. Dan. 2, 33. מִנְּהֵן דִּי פַרְזֶל *partim ex ferro.*

מַן Hebr. מִן 1) *quis?* τίς. Ezr. 5, 3. מַן שָׂם לְכוֹם טְעֵם *quis posuit vobis decretum?* quis permisit decreto? Dan. 3, 15. מַן הוּא אֱלָהּ *quis est Deus?* Gr. τίς ἐστὶ θεός. Ezr. 5, 4. מַן אִנּוּן שְׂמָרַח *quae sunt nomina virorum?* Confer v. 10. Gr. τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα. 2) Dan. 3, 6. מַן דִּי לָא יִפֹּל *Is, qui non prociderit.* Gr. ὅς ἂν μὴ. Dan. 4, 14. vel 17. לְמַן דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנָּהּ *cui vult, dat illud.*

מְנָה I. *numerare.* Dan. 5, 26. מְנָה Gr. ἐμέτρησεν. Peil. מְנֵא Dan. 5, 25, 26.

מִנְיָן Ezr. 6, 17. לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *secundum numerum tribuum Israel.* Gr. εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραήλ. Vide Hebr.

II. *Pael.* מַנִּי Dan. 2, 24. דִּי מַנִּי מַלְכָּא *quem constituerat Rex ad perdendum.* Gr. ὃν κατέστησεν. Ezr. 7, 25. Imp. מַנִּי שָׁפְטִין וְדַיָּנִין *ordina,* constitue, *iudices et cognitores.* Gr. κατάστησον. Vide Hebr. מִנָּה

מנה, מִנְחָה *donum, munus.* Dan. 2, 46. Plur. cum affixo מִנְחָתְהוֹן Ezr. 7, 17. Hebraeum est. Deduco a נָחָה vt מִצְוָה a צִוָּה

מנך, הַמְנִיכָא *torques.* Dan. 5, 7. הַמְנִיכָא דִי דַהֲבָא Vau pro Iod. *Torques aureus in collo eius.* Sic v. 16. 29. Gr. μανιάκης. In Thargum respondet Hebr. עֲנָקִים et מְנִיכָא דִּי רָבִיד

מעה Nom. plur. cum affixo. מְעוֹהִי *Venter eius.* Dan. 2, 32. Gr. κοιλία. Hebr. מֵעַיִם *viscera.* Locus viscerum notatur.

מָרֵא *dominus.* Dan. 5, 23. מָרֵא שְׁמַיָּא *dominus coeli.* Gr. τὸν κύριον τοῦ οὐρανοῦ. Abundat in Graeco θεὸν. Dan. 2, 47. מָרֵא מַלְכִּין *dominus regum.* Gr. κύριος τῶν βασιλέων. Cum aff. מָרִאי *domine mi.* Gr. κύριε ἐπὶ τὸν κύριόν μου. Videtur factum ex Hebraeo מוֹרֶה sed significatu paulum mutato. Thalmudicis vsitatum est, quemvis honestum hominem appellare מַר *dominum.* Hinc 1 Cor. 16, 22. μαραναθά. cui respondet Chaldaicum מָרָנָא אֲתָא *Dominus noster venit.* Foem. esset מָרְתָא κυρία. inde μάρθα nomen foeminae. Respondet Hebraeo אֲדוֹן בַּעַל etc.

מְרַד Hebr. מֶרֶד *rebellio.* Gr. ἀποστάσεις. Ezr. 4, 19.

מָרֵד m. מָרְדָא f. *rebellis.* Ezr. 4, 15. קִרְיָא מָרְדָא *civitas rebellis.* Gr. πόλις ἀποστάτις. Cum nota articuli. Ezr. 4, 12. קִרְיְתָא מָרְדְתָא Gr. τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν.

מרט *Peil.* Dan. 7, 4. עַד דִּי מְרִיטוּ גַּפַּיהּ *donec depilatae sunt alae eius.* Gr. ἕως ἃ ἐξετίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς.

מְשַׁח Hebr. שֶׁמֶן *oleum.* Gr. ἔλαιον. Ezr. 6, 9. 7, 22.

נ

נבא *Ithpeal.* הִתְנַבִּי *prophetavit.* Ezr. 5, 1. Gr. προεφήτευσεν. Locutus est publice in nomine Dei.

נְבִיא Cum nota articuli נְבִיָּאה *propheta ille.* ὁ προφήτης. Ezr. 5, 1. et 6, 14. Plur. נְבִיאַיָּא οἱ προφῆται. *Prophetae.*

נְבוּאָה In reg. נְבוּאַת *propheria, vaticinatio.* Ezr. 6, 14. Vide Hebr.

נְבֻזְבָּה Vide in בזה

נֶבְרַשְׁתָּא Hebr. מְנוֹרָה *Lucerna.* Dan. 5, 5. Gr. λαμπάς. In Thargum vsurpatur Zoph. 3, 12. pro בֵּרוֹת

נֶגֶד Dan. 6, 10. vel 11. נֶגֶד יְרוּשְׁלֵם *versus Hierosolymam.* Gr. κατέναντι Ἱερουσαλὴμ. Vide Hebr.

Landesbibliothek Oldenburg

נְגַד partic. Dan. 7, 10. נְהַר דִּי נוּר נָגֵד *fluvius ignis manans.* Gr. ποταμὸς πυρὸς εἷλκεν. Respondet Hebraeo מָשַׁךְ et נָטַף et זוּב et נָטַף Ponitur et נַגְדִּין pro יְבָלֵי Vide Methurgeman.

נגה Inde Dan. 6, 19. vel 20. בִּשְׁפַּרְפָּרָא יְקוּם בְּנָגְהָא *mane surrexit cum prima luce.* Gr. τὸ πρωὶ ἐν τῷ φωτί. Confer Marc. 16, 2. et Ioh. 20, 1.

נדב *Ithpael.* Ezr. 7, 15. הִתְנַדַּבוּ *vltro erogarunt.* Gr. ἑκουσίασθησαν. Partic. Ezr. 7, 13. מִתְנַדַּב Gr. ἑκουσιαζόμενος. Plur. מִתְנַדְּבִין v. 16. Nomen foem. הִתְנַדְּבוּת Gr. ἑκουσιασμὸς. *spontanea donatio.* Ezr. 7, 16. Vide Hebr. נדב

נדד Praet. foem. נַדַּת Dan. 6, 18. vel 19. וּשְׁנָתֵיהּ נַדַּת עֲלוֹהִי *et somnus eius fugit apud ipsum.* Gr. ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. Vide Hebr.

נדן Dan. 7, 15. *Confossus est spiritus meus* בְּגוֹ נִדְנֶה *in medio corporis*, animo valde commotus sum. Gr. ἐν τῇ ἕξει μου. In Thargum respondet voci חַעַר in notione *vaginae.*

נְהַר m. *fluvius.* Hebr. נָהָר Dan. 7, 10. נְהַר דִּי נוּר *fluvius ignis.* Gr. ποταμὸς πυρὸς. Cum nota articuli נַהֲרָה Hebr. הַנָּהָר ὁ ποταμὸς. Euphrates a Iudaeis et Orientalibus ita appellatur κατ' ἀντονομασίαν. Ezr. 4, 10. et נַהֲרָא v. 16.

נְהוֹר m. Hebr. אוֹר Cum nota articuli נְהוֹרָא Dan. 2, 32. Gr. τὸ φῶς.

נַהִירוּ pro נָהִיתוּת et נָהִירוּ Dan. 5, 11. 14. Gr. γρηγόρησις. *vigilantia.* Ingenium perspicax, attentio, rectum iudicium inter rerum et falsum, ἀγχίνοια.

נוד Fut. 3. f. תְּנֻד *fugiet.* Dan. 4, 11. 14. Gr. σαλευθήτωσαν.

נוח Hinc vel potius a נחח pl. נִיחוֹחִין *sacrificia.* Dan. 2, 46. Ezr. 6, 10. Gr. εὐωδίας. Vide Hebr. sub נחח

נְוָלִי f. *sterquilinium.* Dan. 2, 5. 3, 29. vel 4, 2. Gr. διαρπαγὴ. *direptio.* Elias expl. אַשְׁפָּה *sterquilinium.* נִוּל expl. per טִנּוּף וְשִׁקּוּץ Et ita Rabbini vsurpant. Dicitur et נְוָלוּ Ezr. 6, 11. נְוָלוּ יִתְעֲבֵד Gr. τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται. Id non intelligo.

נוּר m. *ignis.* Gr. πῦρ. Hebr. אֵשׁ Dan. 3, 27. נוּר דָּלֵק *ignis ardens.* Cum nota articuli. Dan. 3, 27. לָא שְׁלֵט נוּרָא בִּגֶשְׁמְהוֹן *non habuit potestatem ignis in corpus eorum.* Sed Dan. 3, 6. 11. 15. 17. 20. 21. 23. נוּרָא יָקִידְתָא videtur dici, vt Hebr. אֵשׁ יוֹקֶדֶת siquidem ibidem אַתּוּן masculine ponitur. Nec obstat, quod Tiphcha cum נוּרָא ponitur. Id tantum fit, sequente Silluk. Alibi pro eo est accentus continuans. Vide v. 17. 23. Sed Graecus κάμινον καιομένην dicit. Veruntamen Daniel, quum vult dicere accensionem fornacis, non vtitur verbo a יקד deducto, sed verbo אֵזֵא et מֵזֵא

נזק Peil. נְזַק *laesus.* Dan. 6, 2. vel 3. לָא לֶהֱוֵא נָזַק Gr. μὴ ἐνοχλῆται. Melius. μὴ ζυμιωθῇ. Aphel. אַנְזֵק Fut. תְּהַנְזֵק *nocebis.* Ezr. 4, 13. Part. f. מְהַנְזָקַת Ezr. 4, 15. מְהַנְזְקַת מַלְכִין *nocens regibus.* turbans regna. Gr. κακοποιοῦσα βασιλεῖς. Inf. vel nom. verbale. לְהַנְזָקַת מַלְכִין *ad noxam regum.* Gr. εἰς κακοποίησεν βασιλεῦσι. Vide אַפְתֹּם Respondet, vt Elias monet, Hebraeo נגע in notione *nocendi.* Vide et Hebr. נֶזֶק

נְחָשׁ *aes.* Gr. χαλκὸς. Dan. 2, 32. Cum nota articuli נְחָשָׁה Dan. 2, 45. Hebr. נְחֹשֶׁת

נְחַת Partic. נָחֵת *descendebat.* Dan. 4, 10. vel 13. Gr. κατέβη. Idem נָחִית Dan. 4, 20. vel 23. Aphel. אַחֵת Part. plur. מְהַחֲתִין Ezr. 6, 1. דִּי גִנְזַיָּא מְהַחֲתִין תַּמָּה *vbi gazas deponebant.* Gr. ὅπου ἡ γάζα κεῖται. Vel, *quo deferebant,* nempe ex omnibus locis. Ezr. 5, 15. אַחֵת הִמּוֹ *defer illa.* Ezr. 6, 5. וְתַחֵת בְּבֵית אֱלָהָא *et depones in domo Dei.* Puto esse secundam personam, et sermonem esse directum ad Zorobabelem, sive Scheschbaz-

zar

zar. Ita Aben Esra. Sed Saadiah: יְהִי מֻנָּח Non attendit ad formam vocis Hophal. Dan. 5, 20. הָנְחַת מִן כַּרְסֵא מַלְכוּתֵהּ Gr. κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου. *Detrusus est a solio regio.* Respondet Hebr. יָרַד, הוֹרִיד, הוּרַד

נְטַל *tollere.* Hebr. נָשָׂא Dan. 4, 31. vel 34. עֵינַי לִשְׁמַיָּא נִטְלֵית *oculos meos ad coelum sustuli.* Gr. ἀνέλαβον. *Peil.* Dan. 7, 4. וּנְטִילַת מִן אַרְעָא *et tollebatur a terra,* in staturam erectam. Gr. ἐξήρθη ἀπὸ τῆς γῆς.

נְטַר ex Hebr. נָצַר *retinere, custodire.* Dan. 7, 28. וּמִלְּתָא בְּלִבִּי נִטְרֵת *et rem in animo meo servavi,* retinui. Gr. διετήρησα.

נְכַס Hinc נִכְסִין In reg. נִכְסֵי *opes.* Ezr. 6, 8. Gr. ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων τοῦ βασιλέως. cap. 7, 27. לַעֲנָשׁ נִכְסִין *ad mulctandum pecuniis.* Gr. εἰς ζημίαν τοῦ βίου. ad mulctandum opibus ad victum necessariis. Vide Hebr.

נְמַר Hebr. נָמֵר Dan. 7, 6. *pardus.* Gr. πάρδαλις. Vide Hebr.

נסח *Ithpeal.* fut. Ezr. 6, 11. יִתְנְסַח אָע *velletur lignum de domo eius.* Gr. καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Vide Hebr. Respondet in Tharg. רָדָה שְׁ

נסך Pael. Inf. נַסָּכָה *libare, fundere.* Dan. 2, 46. אֲמַר מִנְחָה וְנִיחוֹחִין לְנַסָּכָה לֵהּ *iussit ei munus et odoramenta offerri.* Gr. σπεῖσαι. Sed hic vel verbum נַסָּכָה latius accipitur notione דַּקְרִיב vel subintelligitur coniugatum נֶסֶךְ *libamen.* itaque erit *cum libaminibus offerri.*

נֶסֶךְ nom. plur. cum aff. נִסְכִּיהוֹן Ezr. 7, 17. *libamina eorum.* Gr. σπονδάς. Vinum sacrificiis affundendum. Vide Hebr.

נְסַק Syris: *ascendit.* Hinc *Aphel.* הַסִּקוּ *sursum extulerunt.* Hebr. הֶעֱלָה Dan. 3, 22. Inf. Dan. 6, 24. vel 25. לְהַנְסָקָה *sursum educere.* Gr. ἀνενέγκαι. Hophal. הֻסַּק Hebr. הָעֳלָה Dan. 6, 23. vel 24. *eductus est.* Gr. ἀνηνέχθη.

נְפַל *cadere*. Dan. 2, 46. Gr. ἔπεσεν. Dan. 3, 23. נְפַלוּ *ceciderunt*. Dan. 7, 20. וּנְפַלוּ *et ceciderunt*. Legitur וּנְפַלָה forma foeminina tertiae pluralis. Fut. יִפֹל Dan. 3, 6. Ezr. 7, 20. וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי יִפֹּל־לָךְ לְמִתַּן *et reliquam necessitatem domus dei tui, quae tibi danda evenerit*, quae necessaria videbuntur tibi. Gr. ἢ ἂν φανῇ σοι δοῦναι. Partic. pl. נָפְלִין סָגְדִין *cadebant, procidebant venerabundi*. Gr. πίπτοντες προσεκύνουν. Vide Hebr.

נְפַק *exire*. Dan. 2, 14. Gr. ἐξῆλθεν. Foem. נְפַקַת Dan. 2, 13. נְפָקוּ ex alia lectione נְפָקָה *exierunt*. forma foeminina. Dan. 5, 5. Part. נָפֵק Dan. 7, 10. Pl. נָפְקִין Dan. 3, 26. Imp. נְפֵק *exite*. Dan. 3, 26. *Aphel*. הַנְפֵק *eduxit, exportavit*. Dan. 5, 2. Gr. ἐξήνεγκε. Hebr. הוֹצִיא יָצָא

נִפְקְתָא f. *Sumtus, erogatio*. Ezr. 6, 4. 8. Gr. δαπάνη. Rabb. הוֹצָאָה

נְצַב Hinc Dan. 2, 41. נִצְבְּתָא דִי פַרְזְלָא *firmitudo ferri*. Sed Gr. ἀπὸ τῆς ῥίζης τῆς σιδηρᾶς. Certe in Thargum respondet Hebraeo נטע Res eadem est.

נְצַח *Ithpael*. Part. Dan. 6, 3. vel 4. הֲוָה מִתְנַצַּח עַל סָרְכַיָּא *fuit praepositus principibus*. vel *superabat*. Nam in Thargum vsurpatur pro *vincere*. Ezech. 31, 5. 7. 8.

נְצַל *Aphel*. Partic. מַצִּיל *eripiens*. Dan. 6, 27. vel 28. Gr. ῥύεται. Infin. Dan. 3, 29. לְרַצָּלָה *eripere*. Cum affixo Dan. 6, 14. vel 15. לְהַצָּלוּתֵהּ *ad eripiendum ipsum*. Gr. τὸ ἐξελέσθαι αὐτόν. Vide Hebr.

נְקָא, נַקֵּא *purus*. Dan. 7, 9. כְּעֶמֶר נְקָא *vt lana pura*. Gr. ἔριον καθαρόν. Hebr. נָקִי Sed hoc proprie vacuus culpa, poena, munere.

נְקַשׁ *pulsare*. Part. Dan. 5, 6. *genua ipsius* דָּא לְהָא נָקְשִׁן *se invicem pulsabant*. Gr. συνεκροτοῦντο. Resp. Hebr. חקע

Landesbibliothek Oldenburg

נְשָׂא Dan. 2, 35. וּנְשָׂא הַמּוֹ רוּחָא *et tulit*, abſtulit, *illa ventus*. Gr. ἐξῆρεν αὐτὰ. Imp. שֹׂא Ezr. 5, 15. *accipe*. Gr. λάβε. *Ithpael*. Part. foem. מִתְנַשְׂאָה *ſe efferens*. Ezr. 5, 19. Gr. ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεσθαι.

נשם Dan. 5, 23. דִּי נִשְׁמָתָךְ בִּידֵהּ *in cuius manu eſt anima tua*. Gr. ἃ ἡ πνοή σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Reſpiratio. Vide Hebr. נְשָׁמָה

נְשַׁר m. Hebr. נֶשֶׁר *aquila*. Gr. ἀετὸς. Dan. 7. 4. Pl. נְשָׁרִין Dan. 4, 30. vel 33.

נִשְׁתְּוָן m. *Diploma*. Ezr. 4, 7. נִשְׁתְּוָנָא Ezr. 4, 18. 23. 5, 5. Gr. ὁ φορολόγος. R. Sol. expl. אִגֶּרֶת Aben Efra a שרה deducit. Probat tamen eos, qui explicant חותם Credo, notat libellum ſignatum. dicunt כְּתָב מְפוֹרָשׁ h. e. δίπλωμα.

נתן Infin. מִנְתַּן *dare*. Ezr. 7, 20. Gr. δοῦναι. Ibid. fut תִּנְתֵּן *dabis*. Dan. 2, 16. דִּי זְמָן יִנְתֵּן־לֵהּ *vt tempus ſibi daret*. Dan. 4, 14. יִתְּנֵנַּהּ *dat illud*, regnum. Plur. יִתְּנוּן Ezr. 4, 13.

מַתְּנָה f. pl. מַתְּנָן *dona*. Dan. 2, 6. cum affix. מַתְּנָתָךְ *dona tua*. Dan. 5, 17.

נְתִינָיָא Ezr. 7, 24. Hebr. הַנְּתִינִים *dedititii*. Vide Hebr.

נתר *Aphel*. Imp. Dan. 4, 11. vel 14. אַתַּרוּ Gr. ἐκτινάξατε τὰ φύλλα αὐτοῦ. *Facite, vt defluant* vel *marceſcant folia eius*. Reſpondet Hebr. נבל et ſimilibus.

ס

סַבְּכָא Dan. 3, 5. שַׂבְּכָא Dan. 3, 7. 10. 15. Gr. σαμβύκη. Inſtrumentum muſicum eſt. Turnebo videtur *Sambuca* eſſe, quae vulgo *harpa* vocatur, de qua conf. *Montfaucon* Antiqu. Expl. Tom. III. p. 345. Non male ad שַׂבְּכָה Hebraeum referri videtur. Vide Martinium in *Sambuca*.

Landesbibliothek Oldenburg

סבל *Pyal.* part. Ezr. 6, 3. וְאֻשׁוֹהִי מְסוֹבְלִין *et fundamenta eius onusta.* An in forma activa *ferentia?* paria ferendis structuris? Aben-Esra יסודותיו סובלים באבני סבל quod comparat cum אבן גלל Nisi fallor, מְסוֹבְלִין explicat סַבָּלִים vt sit ellipsis, אַבְנֵי סַבָּל *Lapidibus baiulorum.*

סבר fut. יִסְבַּר *cogitabit.* Dan. 7, 25. Gr. ὑποτάξει. Respondet Hebr. תְּנָה et בָּעַי Vide שְׁבַר Hebr.

סְגָא Vide שְׁגָא

סְגַד Dan. 2, 46. וּלְדַנִיֵּאל סְגִד *et Danielem adoravit.* Gr. τῷ Δανιὴλ προσεκύνησε. *Venerabatur.* Part. pl. סָגְדִין Dan. 3, 7. Fut. יִסְגֻד Dan. 3, 6. Vide Hebr.

סַגַן pl. סִגְנִין *antistites.* Dan. 2, 48. רַב סִגְנִין Gr. ἄρχοντα σατραπῶν. Sed hoc aliud est Dan. 3, 2. 26. σατράπαι. Respondet פַּקִיד שְׁ, נָגִיד. סְגַן הַכֹּהֲנִים est כֹּהֵן מִשְׁנֶה *Vicarius sacerdotis.*

סְגַר *clausit.* Dan. 6, 22. vel 23. Gr. ἐνέφραξε στόματα λεόντων. Hebr. 11, 33. ἔφραξαν στόματα λεόντων. Vide Hebr.

סוף Hinc praet. 3. f. סְפַת מַלְכוּתָא Dan. 4, 30. vel 33. *Completum fuit verbum.* Gr. συνετελέσθη. Vide Hebr. *Aphel.* Dan. 2, 44. וְתָסֵף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא *et consumet omnia haec regna.* Gr. λικμήσει.

סוֹף m. *finis.* Gr. πέρας. Dan. 4, 8. vel 11. לְסוֹף כָּל־אַרְעָא *ad finem terrae totius.* Dan. 6, 26. vel 27. שָׁלְטָנֵהּ עַד סוֹפָא *potestas eius ad finem.* Gr. ἕως τέλους. Conf. 1 Cor. 15, 24. ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν.

סְלַק *ascendere.* Praet. 3. f. דִּי סְלֶקַת Dan. 7, 20. Gr. τῷ ἀναβάντος. Vers. 8. est סְלֶקֶת Plur. סְלִיקוּ Dan. 2, 29. Ezr. 4, 12. Part. pl. f. סְלָקָן Dan. 7, 3. Gr. ἀνέβαινον.

סִמְפֹנְיָה Dan. 3, 5. 10. 15. συμφωνία. Graecus hoc vocabulo vtitur tantum v. 15.

Landesbibliothek Oldenburg

סעד *Pael.* Part. pl. Ezr. 5, 2. *Prophetae Dei* מְסַעֲדִין לְהוֹן Gr. βοηθοῦντες αὐτοῖς. quid si στηρίζοντες αὐτούς? Vide Hebr.

ספר, סָפַר cum nota articuli סָפְרָא *scriba.* Hebr. סוֹפֵר Librorum et actorum tractator aut magister. Ezr. 4, 8. Gr. ὁ γραμματεύς. In reg. Ezr. 7, 12. 21. סָפַר דָּתָא דִי אֱלָהּ שְׁמַיָּא *Scribae legis Dei coelorum.* Gr. γραμματεῖ νόμου κυρίου τοῦ θεοῦ. Tractatori et interpreti legis.

סְפַר m. *liber.* Ezr. 6, 18. Gr. τὴν γραφὴν βίβλου Μωυσῆ. Plur. סִפְרִין *libri.* Dan. 7, 10. בְּבֵית סִפְרַיָּא *in domo librorum.* in Bibliotheca. Ezr. 6, 1.

אַסְפַּרְנָא vertitur *cito*, *celeriter*, *festinanter* quasi dicatur numero, vel compositum sit ex Arab. أشر *valde alacris fuit.* et פרר *fugit* vel Syriaco נפן *festinavit*, vnde פרפר *velox pedibus fuit*, cum terminat. servili נָא Esr. 5, 8. 6, 8. 12. 13. 7. 17. 21. 26. Gr. ἐπιδέξιον, ἐπιμελῶς. Elias in Methurgeman explicat per מהרה *cito*, et Melechides ad Esr. 5, 8. per מהירות ובזריזות *celeriter et studiose.*

סַרְבָּלִין cum affixo סַרְבָּלֵיהוֹן Dan. 3, 21. 17. Gr. σαράβαρα. סַרְבֵּל est *tegere*, *operire.* Vide Martinium in *Sarabarum.* et infra פטיש

סָרְכִין pl. m. Dan. 6, 2. vel 3. In reg. סָרְכֵי v. 7. vel 8. Cum nota articuli סָרְכַיָּא v. 3. 4. 6. vel 4. 5. 7. Gr. τακτικούς. Magistri Iudaici tres satraparum, qui in omnibus provinciis fuerunt, hoc nomine appellantur, constituentes collegium sive consilium, quibus Satrapae rationes redderent. In Tharg. respondet Hebraeo שׁוֹטֵר

סתר Ezr. 5, 12. וּבַיְתָה דְנָה סַתְרֵהּ *et domum hanc destruxit.* Gr. τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε. Habet formam τοῦ Pael. Sed dagesch deficit. Respondet in Tharg. Hebraeo נָתַץ Part. plur. f. מְסַתְּרָתָא Hebr. הַנִּסְתָּרוֹת *occulta.* Dan. 2, 22. Gr. ἀπόκρυφα.

ע

עֲבַד Syris ܥܒܕ *fecit.* Hebr. עָשָׂה Dan. 3, 1. עֲבַד צֶלֶם דִּי דְהַב *fecit imaginem auream.* Gr. ἐποίησεν εἰκόνα χρυσῆν. Prima perf. עֲבַדֶת *feci.* Dan. 3, 15. עֲבַדוּ *fecerunt.* Ier. 10, 11. Inf. מֶעְבַּד *facere.* Ezr. 4, 22. Fut. תַּעְבְּדוּן *facietis.* Ezr. 6, 8. Part. עָבֵד *faciens facit.* Dan. 4, 32. Ithpeal. Part. דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעַבֵּד מִנַּהּ *iudicium fiat de ipso.* puniatur. Ezr. 7, 26. Fut. יִתְעֲבֵד *fiat.* Dan. 3, 29. תִּתְעַבְּדוּן *fietis, efficiemini.* Dan. 2, 5.

עֲבִידָה f. cum nota articuli עֲבִידְתָּא *opus.* Gr. τὰ ἔργα. Dan. 2, 49. In reg. עֲבִידַת Dan. 3, 12.

עֲבַד m. *servus.* Hebr. עֶבֶד Gr. δοῦλος. Dan. 6, 20. vel 21. Plur. עַבְדִּין cum affix. עַבְדָּיךְ *servi tui.* Ezr. 4, 11. עַבְדּוֹהִי *servi eius.* עַבְדּוֹהִי אֱלָהָא עִלָּיָא *servi Dei altissimi.* Dan. 3, 26. Affixum redundat.

מַעֲבַד Plur. cum aff. מַעְבָּדוֹהִי *facta eius.* Hebr. מַעֲשָׂיו Dan. 4, 34. vel 37. Gr. πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινά.

עֲבַר *cis* vel *trans, vltra.* ex Hebr. עֵבֶר. עֲבַר נַהֲרָה *quod cis vel trans fluvium,* h. e. Euphratem, *est.* Ita hic appellatur regio ad Oceasum Euphratis posita, tum ab illis, qui in ea habitant, tum ab illis, qui ad ortum Euphratis habitant. quanquam et Mesopotamia Ios. 24, 2. 3. ponatur עֵבֶר הַנָּהָר *vltra fluvium,* nempe ad ortum. Ezr. 4, 10. וּשְׁאָר עֲבַר נַהֲרָה Gr. τὸ καταλοιπὸν πέραν τοῦ ποταμοῦ. *Et reliqui trans Euphrataei* vel *cis Euphrataei.* v. 11. אֱנָשׁ עֲבַר נַהֲרָה *vir* sive homines *cis Euphrataei.* Ezr. 5, 3. פַּחַת עֲבַר נַהֲרָה Gr. ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ. Vide Hebr. עֵבֶר

עַד *vsque ad.* Dan. 6, 7. vel 8. עַד יוֹמִין תְּלָתִין *ad dies triginta.* vsque dum finiantur dies triginta. Gr. ἕως ἡμερῶν τριάκοντα. Ezr. 5, 5. עַד טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהַךְ *donec res ad Darium deferretur.* Ellipsis pro עַד דִּי plene Dan. 2, 9. עַד דִּי עִדָּנָא

יִשְׁתַּנֵּא *donec tempus mutetur.* עַד כָּה *hucusque.* Gr. ἕως ὧδε. Dan. 7, 28.

עֲדָה Praet. 3 f. עַדַת Dan. 3, 27. וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן *et odor ignis non transiit in eos.* Ne odor quidem ignis in ipsis fuit: non pertigit ad ipsos. Dan. 4, 28. vel 31. מַלְכוּתָא עֲדָת מִנָּךְ *regnum transiit a te.* Gr. ἡ βασιλεία παρῆλθεν ἀπὸ σοῦ. Dan. 7, 14. *Potestas seculi,* דִּי לָא יֶעְדֶּה *quae non transit.* Gr. ἥτις οὐ παρελεύσεται. ἀπαράβατος. Aphel. Dan. 5, 20. וְיָקָרָה הֶעְדִּיר מִנֵּה *et gloriam transtulerunt ab eo.* Gloria eius translata est ab ipso. Gr. ἡ τιμὴ ἀφῃρέθη ἀπ' αὐτοῦ. Part. Dan. 2, 21. מְהַעְדֵּא מַלְכִין *transferens* reges. Fut. וְשָׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוּן *et potestatem eius transferent,* auferent c. 7, 26. Gr. καὶ τὴν ἀρχὴν μεταστήσουσι. Resp. Hebraeo עבר

עִדָּן m. *tempus opportunum.* Gr. καιρός. Hebr. עֵת Dan. 7, 12. 25. עַד זְמַן וְעִדָּן *vsque ad tempus et opportunitatem.* Gr. ἕως καιροῦ καὶ καιροῦ. Quidni, ἕως χρόνου καὶ καιροῦ? Prius notat modum durationis, alterum commoditatem rei. Deus omnia fecit pulchre tempore suo. Dan. 2, 9. עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא *donec tempus mutetur.* Donec alius temporis alia negotia hanc rem excludant. Plur. עִדָּנִין Dan. 4, 13. vel 16. שַׁבְעָה עִדָּנִין *septem tempora.* h. e. anni. Dan. 7, 25. עַד עִדָּן וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן *vsque ad tempus et tempora et dimidium temporis.* Gr. ἕως καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ ἥμισυ τῶν καιρῶν. Pro quo Dan. 12, 7. לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי *ad tempus, tempora et dimidium.* Gr. εἰς καιρὸν καιρῶν καὶ ἥμισυ καιροῦ. Apocal. 12, 14. καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ. Quod Graecus Dan. 12, 7. vertit καιρὸν καιρῶν, nihil potest significare, nisi tempus praefinitum aliquod προθεσμίας complectens. Quod dilutius est. Cap. 7, 25. distinctius, *tempus et tempora,* nempe duo. in his עִדָּן ponitur pro χρόνῳ et προθεσμία. Ita et עֵת pro χρόνῳ ponitur, et καιρὸς Apoc. 12, 12. Sed de his ad Danielem et ad Apocalypsin.

Landesbibliothek Oldenburg

עוֹד *adhuc*. Gr. ἔτι. Dan. 4, 28. vel 31. עוֹד מִלְּתָא בְּפִיהּ מַלְכָּא *adhuc* erat *verbum in ore regis*. Vix locutus erat. Vide Hebr.

עוֹף m. *volucris*. Dan. 7, 6. בַּפִּין אַרְבַּע דִּי עוֹף *alae quatuor volucris*. Gr. πτερὰ τέσσαρα πετεινοῦ. Collective Dan. 2, 38. עוֹף שְׁמַיָּא *aves coeli dedit in manum tuam*. Vide Hebr.

עוּר m. *palea*. Gr. κονιορτὸς. Dan. 2, 35. כְּעוּר מִן אִדְּרֵי קַיִט *ut palea ab areis aestivis*. Rabbini expl. per Hebr. מוֹץ *gluma, acus*. Id enim ab areis avolare solet.

עָר m. pl. עָרִין cum aff. Dan. 4, 16. vel 19. *Et interpretatio eius* לְעָרָיִךְ *hostibus tuis*. Gr. τοῖς ἐχθροῖς σου. Parallelum לְשַׂנְאָיִךְ *osoribus tuis*. Videtur ex Hebraeo צַר esse formatum. Quidam similiter explicant עָרָיִךְ Ps. 139, 20. Sed id melius ex עִיר explicatur.

עֵז pl. עִזִּין Ezr. 6, 17. צְפִירֵי עִזִּין *hoedos caprarum*. Gr. χιμάρους αἰγῶν. Vide Hebr.

עִזְקָא, עִזְקָא f. *annulus*. Gr. δακτύλιος. Dan. 6, 17. vel 18. Cum affix. עִזְקָתֵיהּ *ibid.* conf. עזק Hebr. Respondet Hebr. חוֹתָם et מַטְּעַת

עַיִן f. *oculus*. Gr. ὀφθαλμός. In reg. עֵין Ezr. 5, 5. עֵין אֱלָהֲהוֹם *oculus Dei ipsorum*. Plur. עַיְנִין *oculi*. In reg. עַיְנֵי Dan. 7, 8. Cum aff. עַיְנַי Dan. 4, 31. vel 34.

עִיר m. *Vigil*. Dan. 4, 10. vel 13. עִיר וְקַדִּישׁ *Vigil et Sanctus*. Sic v. 20. vel 23. Conf. Ps. 33, 13. Plur. עִירִין Dan. 4, 14. vel 17. Gr. ἐγρ. Vide et מֵאמַר in אֲמַר

עַל praeposit. 1) *Super*. ἐπί. Dan. 2, 10. עַל יַבֵּשְׁתָּא *super arida*. 2) *Supra*. ὑπέρ. Dan. 3, 19. עַל דִּי חֲזָא לְמַזְגָּהּ *supra quam solebat accendi*. 3) *De*. περί. Dan. 2, 18. עַל רָזָא דְנָה *super arcano hoc*. 4) Pro אֶל *ad*. Dan. 2, 24. עַל עַל אַרְיוֹךְ *intravit ad Arioch*. Dan. 6, 16. אַרְגִּישׁוּ עַל מַלְכָּא *una venerunt ad regem*. 5) Ezr. 5, 17. הֵן עַל מַלְכָּא טָב *si apud regem bo-*

Landesbibliothek Oldenburg

num. Cum aff. עָלַי *ad me.* Dan. 4, 31. vel 34. עָלָיְנָא *ad nos.* Ezr. 4, 12. עָלָיִךְ *super te.* Dan. 3, 12. עָלוֹהִי *super ipsum.* Dan. 4, 12. vel 15. עָלַיהּ Dan. 4, 14. vel 17. et 5, 21. עָלֵיהֹם *super ipsos.* Ezr. 7, 24. et עָלֵיהוֹן Ezr. 5, 1. Vide Hebr.

עֲלָא *supra.* Dan. 6, 2. vel 3. עֲלָא מִנְּהוֹן *supra ipsos.* Gr. ἐπάνω αὐτῶν.

עלה Hinc nom. pl. לַעֲלָן Ezr. 6, 9. Hebr. לְעוֹלוֹת *in holocausta.* Gr. ὁλοκαυτώσεις.

עִלָּיוֹן plur. עִלָּיוֹנִין *Altissimi.* Dan. 7, 18. קַדִּישֵׁי עִלָּיוֹנִין Gr. ἅγιοι ὕψιστα. Sic v. 18. 22. 25. 27. In Hebraicis literis עֶלְיוֹן est nomen Dei.

עליא legitur עִלָּאָה *Altissimus.* ὁ ὕψιστος. Dan. 3, 26. עַבְדּוֹהִי דִי אֱלָהָא עִלָּיָא *servi Dei altissimi.* Dan. 4, 21. vel 24. וּגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא *et decretum Altissimi est.* Dan. 7, 25. וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא יְמַלֵּל *et verba iuxta Altissimum loquetur.* Hebr. עֶלְיוֹן

עִלִּית f. Hebr. עֲלִיָּה Dan. 6, 10. vel 11. בְּעִלִּיתֵהּ Gr. ἐν τοῖς ὑπερῴοις αὐτοῦ. *in coenaculo eius.* ἀνώγεον.

עלל *intrare.* Hebr. בּוֹא Dan. 2, 16. עַל וּבְעָא *intravit et petiit.* Dan. 5, 10. לְבֵית מִשְׁתְּיָא עַלַּל *in locum convivii intravit.* Gr. εἰσῆλθεν. Part. Dan. 4, 4. vel 7. עָלִין *intrabant.* Sic Dan. 5, 8. Gr. εἰσεπορεύοντο. Aphel. הַנְעֵל pro הַעֵל pro dagesch excluso est נ, *introducere.* Hebr. הֵבִיא Praet. Dan. 2, 25. הַנְעֵל לְדַנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא *introduxit Danielem in conspectum regis.* Imp. cum affixo, Dan. 2, 24. הַעֲלֵנִי *introduc me.* Gr. εἰσάγαγε. Inf. Dan. 5, 7. הֶעָלָה et Dan. 4, 3. vel 6. הַנְעָלָה Hophal. Dan. 5, 13. הָעַל *introductus est.* Gr. εἰσήχθη. Plur. Dan. 5, 15. הָעַלוּ *introducti sunt.*

מֶעַל Plur. in reg. Dan. 6, 14. vel 15. עַד מֶעֱלֵי שִׁמְשָׁא *usque ad occasum Solis.* Gr. ἕως ἑσπέρας. Hebr. עַד בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ

עֲלָה f. *causa*, *occasio*. Dan. 6, 4. vel 5, 5. vel 6. Gr. πρόφασιν. Puto esse ἀφορμήν. Sed עִילָא ex עָוַל ad aliam familiam pertinet.

עָלַם Hebr. עוֹלָם *seculum*. Gr. αἰών. Dan. 3, 33. vel 4, 3. מַלְכוּת עָלַם *regnum seculi*. aeternum. Dan. 7, 18. עַד עָלַם עָלְמַיָּא *vsque ad seculum seculorum*. Gr. ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων. Vsque ad aetatem, quae complectitur omnes aetates. Cum nota articuli. Ezr. 4, 15. מִן יוֹמָת עָלְמָא *a diebus seculi*. Gr. ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος. Toto tempore, quo vrbs ea reges habuit. Plur. Dan. 2, 4. *Rex*, לְעָלְמִין חֱיִי *in secula vive*.

עלע Plur. nom. עִלְעִין f. *costae*. Dan. 7, 5. Gr. πλευρά. Ex Hebr. צֵלָע

עִם *cum*. Gr. μετὰ. Dan. 2, 11. עִם בִּשְׂרָא *cum carne*. Dan. 3, 33. vel 4, 3. וְשָׁלְטָנֵהּ עִם דָּר וְדָר *et potestas eius cum aetate et aetate*, per omnia saecula durabit. Dan. 7, 2. עִם לֵילְיָא *cum nocte*, in nocte. Cum aff. עִמִּי *mecum*. Dan. 3, 32. עִמָּךְ *tecum*. Ezr. 7, 13. עִמֵּהּ Dan. 2, 22. וּנְהוֹרָא עִמֵּהּ שָׁרֵא *et lux cum ipso habitat*. Veritas, scientia, sapientia, iustitia, beatitudo apud ipsum est. Ezr. 5, 2. עִמְּהוֹן *cum ipsis*. Vide Hebr.

עַם m. *populus*. Rabbini expl. קִבּוּץ מְיוּחָד לְרֹאשׁ מְיוּחָד *multitudo collecta ad certum caput*. Dan. 3, 29. כָּל־עַם עַמָּה וְלִשָּׁן *omnis populus, natio, et lingua*. Singularum civitatum singuli sunt populi. Gr. λαός. Dan. 2, 44. וּמַלְכוּתָהּ לְעַם אָחֳרָן לָא יִשְׁתְּבֵק *et regnum eius* (regni) *populo alii non relinquetur*. Bona populi regni illius et dignitas non perveniet ad alium populum, illo extincto. Cum nota art. עַמָּא Hebr. הָעָם ὁ λαός. Ezr. 7, 16. Plur. עַמְמַיָּא *populi*. Dan. 3, 4.

עַמִּיק *profundus*. Hebr. עָמֹק Pl. f. cum nota artic. Dan. 2, 22. עַמִּיקָתָא *profunda*. Gr. βαθέα.

Landesbibliothek Oldenburg

עֲמַר m. *lana*. Gr. ἔριον. Hebr. צֶמֶר Dan. 7, 9. כַּעֲמַר נְקֵא *vt lana munda*.

עֲנָה *profari, respondere*. Praet. 3. f. Dan. 5, 10. עָנַת מַלְכְּתָא וַאֲמַרַת *respondit regina et dixit*. Gr. simpliciter καὶ εἶπε. Dan. 2, 7. עָנוּ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין *responderunt iterum et dixerunt*. Gr. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν. Part. עָנֶה Dan. 2, 5. pl. עָנִין Dan. 3, 24. Vide Hebr.

עֲנִין m. pl. Hebr. עֲנִיִּים *inopes*. Gr. πενήτων. Dan. 4, 24. vel 27. Vide Hebr.

ענן plur. in reg. Dan. 7, 13. עִם עֲנָנֵי שְׁמַיָּא *cum nubibus coeli*. Gr. μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. Celerrime, divino vehiculo. Vide Hebr. עָנָן

ענף pl. עֲנָפִין m. *rami*. cum affix. עֲנָפוֹהִי *ramos eius*. Dan. 4, 9. 11. 18. vel 12. 14. 22. Gr. κλάδοι.

עֲנָשׁ Ezr. 7, 26. הֵן לַעֲנָשׁ נִכְסִין *sive ad multam opum*. Gr. ἐάν τε εἰς ζημίαν τοῦ βίου. Hebr. עוֹנֶשׁ

עֶבְרָת Ezr. 4, 10. וּשְׁאָר עֲבַר נַהֲרָה וּכְעֶנְתָּ *Et reliqui cisfluviani*. Sic v. 11. Ezr. 7, 12. *Esrae sacerdoti, scribae legis Dei coelorum perfecto*, וּכְעֶנְתָּ Ezr. 4, 17. וּשְׁאָר עֲבַר נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶנְתָּ *et reliquis transfluvianis pacem*. Graecus plerumque non vertit. Tantum c. 4, 17. habet: καὶ φησιν. At c. 7, 12. pro וּכְעֶנְתָּ habet: Τετελέσθω λόγος καὶ ἀπόκρισις. Rabbi Sol. putat esse nomen loci. Id non improbat Aben-Esra. Qui tamen retur, ad עֵת Hebraeum referri posse. Atque hoc Rabbini potius sequuntur. Atque ego ita existimo, esse formulam, qua significatur, quaedam omissa esse, illi loco consentanea, quae opus non fuerit describi. Ita erit, κατὰ καιρὸν vel καὶ τὰ κείμενα. q. d. *Et caetera loco et tempori apta*.

Landesbibliothek Oldenburg

עפי Cum aff. עָפְיֵהּ Dan. 4, 9. 11. 18. vel 12. 14. 21. Gr. τὰ φύλλα αὐτοῦ. Elias. סְעִפִּים אוֹ עָלִים *rami aut folia. frondes.* Vide Hebr.

עצב, עֲצִיב *doloris plenus.* Dan. 6, 20. vel 21. בְּקָל עֲצִיב זְעִק *voce dolente clamavit. dolenter clamavit.* Gr. φωνῇ ἰσχυρᾷ. *voce valida.*

עִקַּר Dan. 4, 12. 20. 23. vel 15. 23. 26. עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי *stipitem radicum eius.* Gr. τὴν φυλὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ.

Verbum in *Ithpeal.* אֶתְעֲקָרוּ *exstirpata sunt*, cornua. legitur אֶתְעֲקָרָה forma foem. Gr. ἐξεῤῥιζώθη. Respondet Hebr. נָתַשׁ, הָרַס

ערב *Pael.* part. pass. מְעָרַב *mixtum.* Dan. 2, 43. Gr. ἀναμεμιγμένον. *Ithpael.* Part. Dan. 2, 43. מִתְעָרַב et plur. מִתְעָרְבִין *permiscetur, permiscentur.* ibid. Gr. ἀναμίγνυται, συμμιγεῖς ἔσονται. Vide Hebr.

עֲרַד plur. cum nota artic. עֲרָדַיָּא *onagri.* Dan. 5, 21. Gr. ὄναγροι. Hebr. עָרוֹד et פֶּרֶא

ערה, עַרְוָה In reg. עַרְוַת *nuditas, probrum, dedecus.* Hebr. עֶרְוָה Ezr. 4, 14. Gr. ἀσχημοσύνην.

עֲשַׂב Hebr. עִשָּׂב *herba.* Dan. 4, 12. vel 15. cum nota artic. עִשְׂבָּא Dan. 4, 29. vel 32. 5, 21. Gr. χόρτος.

עֲשַׂר f. *decem.* δέκα. Dan. 7, 7. m. עַשְׂרָה Dan. 7, 24.

עֶשְׂרִין *viginti.* Gr. εἴκοσι. Dan. 6, 2.

עשת Dan. 6, 3. vel 4. וּמַלְכָּא עֲשִׁית *et Rex cogitabat eum restituere.* Gr. κατέστησεν αὐτὸν. Sed minus hic significatur. Rex omnibus signis ostendit, se propensum ad hoc esse, vt in eius fidem totum regnum committeret: quemadmodum solent habere reges, quibus omnia committant. Vide Hebr.

עתיד Pl. עֲתִידִין *parati.* Dan. 3, 15. הֵן אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין Gr. εἰ ἔχετε ἑτοίμως. *si parati estis.* Vide Hebr.

Landesbibliothek Oldenburg

עַתִּיק Dan. 7, 9. 22. עַתִּיק יוֹמִין *permanens diebus.* Vide Hebr. Gr. παλαιὸς ἡμερῶν. Conf. Pſ. 102, 27. 28. Cum nota articuli עַתִּיק יוֹמַיָּא v. 13. 22. Gr. ὁ παλαιὸς ἡμερῶν, et ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν. Vide Hebr.

פ

פּוּם m. *os.* Gr. στόμα. Dan. 4, 31. פֻּם Dan. 7, 8. Cum aff. בְּפֻמֵּהּ *in ore eius.* Dan. 7, 5. Hebr. פֶּה

פֶּחָה m. *praefectus.* Ezr. 5, 14. דִּי פֶחָה שְׁמֵהּ *quem praefectum conſtituerat.* In reg. פַּחַת Ezr. 5, 3. פַּחַת עֲבַר נַהֲרָה *praefectus Cisfluvianae* regionis. Gr. ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ. Pl. cum nota articuli. פַּחֲוָתָא *praefecti.* Dan. 3, 2. Vide Hebr.

פֶּחָר Hebr. יוֹצֵר *figulus.* Dan. 2, 41. חֲסַף דִּי פֶחָר *teſta figuli.*

פְּטִישׁ Dan. 3, 21. פַּטִישֵׁיהוֹן (legitur absque Iod) Gr. περικνημῖσι. Rabbin. מִכְנָסַיִם Legimus ibi quatuor vocabula: de quorum diſtincta notione diverſa ſententia eſt. פְּפִיחוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטִישֵׁיהוֹן וְכַרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן Infra v. 27. שְׂעַר רֵאשֵׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנָו *pili capitis eorum non erant aduſti,* etc. *Sarabala ipſorum non erant mutata.* Probe conſideratis omnibus, non videtur dubitandum, quin סַרְבָּלִין notet veſtem exteriorem, quae maxime in homine ſpectatur. Nam ibi intelligere ἀναξυρίδας aut *braccas* (vt quidam voluere) omiſſa mentione exterioris cultus, invenuſtum fuerit; quum, ſi toga non mutavit ſpeciem, etiam facile intelligatur, interiores veſtes non fuiſſe mutatas; quemadmodum, ſi pilus non eſt aduſtus, etiam tiaras non fuiſſe aduſtas, clare pateſcit. Non aeque apte, qui voluerit ſignificare, veſtes integras manſiſſe, omnium inſtar nominaverit braccas. Sed omnium loco externum veſtitum nominare, et ne ſpeciem quidem eius aut ſplendorem mutatum

Landesbibliothek Oldenburg

fuisse dicere, aptum est et venustum. Igitur non dubito, quin סַרְבָּלִין notet togas, aut pallia: כַּרְבְּלָן tiaras: פַּטִישִׁין περικνημίδας: et לְבוּשִׁין interiores vestes, quibus corpus texerant. Habebimus vestem corporis exteriorem et interiorem, tegmen capitis et pedum.

פְּלַג *Peil.* f. Dan. 2, 41. מַלְכוּ פְּלִיגָה *regnum divisum.* Gr. βασιλεία διηρημένη. Duo regna humana in vno, politicum et ecclesiasticum.

פְּלַג *pars, dimidium.* Dan. 7, 25. פְּלַג עִדָּן Gr. ἥμισυ καιροῦ. Respondet חֲצִי c. 12, 7.

פְּלַגָּה f. pl. cum affixo Ezr. 6, 18. בִּפְלַגָּתְהוֹן *in distributionibus suis.* Hebr. בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם Gr. ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν.

פְּלַח fut. pl. יִפְלְחוּן *colerent.* Dan. 3, 28. Gr. λατρεύσωσι. Dan. 7, 27. לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּבְּדוּן *ipsum colent et ei obedient.* Gr. δουλεύσουσι καὶ ὑπακούσονται. Part. פָּלַח Dan. 6, 16. vel 17. Gr. ᾧ σὺ λατρεύεις. pl. פָּלְחִין Dan. 3, 12. Respondet Hebraeo עבד

פֻּלְחָן m. Ezr. 7, 19. לְפֻלְחַן בֵּית אֱלָהָךְ *ad cultum domus Dei tui.* Gr. εἰς λειτουργίαν οἴκου Θεοῦ.

פְּסַנְטֵרִין Gr. ψαλτήριον. *Psalterium.* Dan. 3, 7. Per ה Dan. 3, 5. 10. 15.

פַּס, פַּסַּס Dan. 5, 5. פַּס יְדָא דִי כָתְבָא Gr. τοῦς ἀστραγάλους τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης. Cum nota artic. v. 24. פַּסָּא Gr. ἀστράγαλος. פַּסַּת יַד גֻּבַר respondet Hebr. כַּף אִישׁ 1 Reg. 18, 44. פַּס et פַּסָּה notat, quod Hebraeis valet כַּף *palma.* Vide Hebr.

פַּרְזֶל Hebr. בַּרְזֶל *ferrum.* Gr. σίδηρος. Dan. 2, 33. Cum nota articuli פַּרְזְלָא Dan. 2, 34.

פְּרַס *dividere.* Part. פָּרֵס Pl. פָּרְסִין *dividunt.* Peil. f. פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ *divisum est regnum tuum.* Dan. 5, 25. 28. Gr. διῃρηται ἡ βασιλεία σου.

Landesbibliothek Oldenburg

פרק Imp. Dan. 4, 24. vel 27. וַחֲטָיָךְ בְּצִדְקָה פְּרָק *et peccata tua per institiam avelle.* Gr. λύτρωσαι. Vnde Vulg. *Peccata tua eleemosynis redime.* Inepte. Nunquam τὸ פרק neque in Hebraeo, neque in Chaldaeo sermone notat τὸ λυτρῶσθαι Verbum פרק proprie est *vellere*, *avellere.* deinde et *liberare.* Liberatio rei fit per *redemtionem* sive per λύτρωσιν. Non propterea omnis *liberatio* est *redemtio.* Neque peccata *redimi* possunt, vt *liberentur.* Peccator *liberatur*, non peccata. Quando verbum פרק significat *redimere*, notat *liberare per pretium.* Nam *liberationis* significatio praesupponitur. Vide Hebr. פרק

פרש *Pael.* Partic. passivum Ezr. 4, 18. *Libellus, quem misistis ad nos*, מִפְרַשׁ קְרֵי קָדָמָי *explicate lectus est coram me.* Graecus omittit. Syr. שְׁרִירָאִית *fideliter.* Confer Neh. 8, 8. Vide Hebr.

פַּרְשֶׁגֶן *exemplum.* Ezr. 4, 11. פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא *exemplum epistolae.* Gr. διαταγὴ v. 33. 5, 7. Gr. διασάφησις ἐπιστολῆς. Sic 7, 11. In Tha gum pro מִשְׁכַּב הַתּוֹרָה Ios. 8, 32. dicitur פַּרְשֶׁגֶן אוֹרַיְתָא Item Ier. 10, 11. Alibi פַּחְשָׁגֶן monente Elia. Rabb. טופס h. e. *typus.*

פְּשַׁר *interpretari.* Inf. Dan. 5, 16. פְּשָׁרִין לְמִפְשַׁר *interpretationes interpretari.* Gr. κρίματα συγκρῖναι. *Pael.* part. מְפַשַּׁר חֶלְמִין sensu substantivi, *interpretatio somniorum.* Dan. 5, 12. Gr. συγκρίνων ἐνύπνια.

פְּשַׁר nom. cum nota articuli פִּשְׁרָא *interpretatio.* Gr. σύγκριμα. Dan. 2, 25. Item פִּשְׁרָה Dan. 2, 7. 5, 12. In reg. Dan. 4, 3. vel 6. פְּשַׁר חֶלְמָא *interpretatio somnii.* Cum affixo פִּשְׁרֵהּ Dan. 4, 16. vel 19. quod legitur pro פִּשְׁרָא in eodem versu. Plur. פִּשְׁרִין Dan. 5, 16. Vide Hebr. פֶּשֶׁר Respondet Hebr. פִּתְרוֹן et שֵׁבֶר חֲלוֹם

פִּתְגָם *verbum.* Dan. 3, 16. לָא חַשְׁחִין אֲנַחְנָא עַל דְּנָה פִּתְגָם לְהַתֻּבוּתֶךָ *non opus habemus super hoc verbum* i. e. ad hoc *tibi*

respondere. Gr. ἐῆμα. Cum nota articuli פְּתְגָמָא Ezr. 4, 14. Respondet Hebr. דָּבָר Vide et Hebr.

פּתֵה Hinc nom. cum affixo פְּתֵיהּ *latitudo eius.* Dan. 3, 1. Gr. εὖρος. Ezr. 6, 3. Gr. πλάτος.

פְּתַח Peil. פְּתִיחוּ *aperti sunt.* Dan. 7, 10. Gr. ἠνεῴχθησαν. Part. plur. f. כַּוִּין פְּתִיחָן *fenestrae apertae.* Dan. 6, 10. vel 11. Gr. θυρίδες ἀνεῳγμέναι.

צ

צְבָא *velle.* צְבִית *volui.* Dan. 7, 19. Part. Dan. 5, 19. דִּי הֲוָא צָבֵא *quem volebat, occidebat.* Gr. ὃς ἠβούλετο. Infinit. cum aff. Dan. 4, 32. vel 35. כְּמִצְבֵּיהּ *secundum velle suum.* Gr. κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ. Fut. יִצְבֵּא Dan. 4, 14. vel 17. Respondet Hebr. אִבָּה חֶפֶץ רָצָה

צְבוּ Syris ܨܒܘܢ f. *voluntas.* Dan. 6, 17. vel 18. דִּי לָא תִשְׁנֵא צְבוּ בְּדָנִיֵּאל *ne mutaretur voluntas in Daniele.*

צבע *Pael.* Dan. 4, 22. vel 25. *Et de rore coeli* לָךְ מִצַּבְּעִין *te tingunt. Ithpael.* יִצְטַבַּע *tingetur, tingebatur.* Gr. ἐβάφη. Dan. 4, 12. vel 15. 20. vel 23. 30. vel 33. 5, 21. Resp. Hebr. כָּבַס et טבל Vide Hebr.

אֶצְבַּע *digitus.* plur. אֶצְבְּעָן *digiti.* Gr. δάκτυλοι. Dan. 5, 5. אֶצְבְּעָת Dan. 2, 42. Cum nota articuli אֶצְבְּעָתָא Dan. 2, 41. Vide Hebr.

צַד *latus.* Dan. 7, 25. וּמִלִּין מִצַּד עִלָּיָא יְמַלֵּל *et verba iuxta Altissimum loquetur.* Gr. καὶ λόγους πρὸς τὸν ὕψιστον λαλήσει. *contra Altissimum.* Sed magis significat, quod locuturus sit iuxta Altissimum, h. e. tanquam vicarius Altissimi, tanquam habens potestatem loquendi et leges dandi praeter Altissimum. Dan. 6, 5. עִלָּה מִצַּד מַלְכוּתָא *causa ratione regni.* in administratione regni et negotiorum regis. Vide Hebr.

צרא

Landesbibliothek Oldenburg

צדא Dan. 3, 14. הַצְדָא Gr. εἰ ἀληθῶς. Aben Esr. הָאֱמֶת הוּא Saadiah בְּוַדַּאי Sed R. Sol. An est res nihili et vacuum verbum meum? Videtur notari, *An de industria?*

צדק, צִדְקָה *iustitia.* Dan. 4, 24. vel 27. Gr. ἐν ἐλεημοσύναις. Vulgo Hebraei τὴν ἐλεημοσύνην vocant צְדָקָה δικαιοσύνην; quia iustum est pauperibus dare. Sed hoc loco melius est intelligere generaliter omne officium, omne fas, quicquid rectum et iustum est, pravitatique contrarium. Vide פרק Vide Hebr.

צַוָּאר *collum.* Gr. τράχηλος. Cum affixo צַוָּארָךְ Dan. 5, 16. צַוָּארֵהּ Dan. 5, 7.

צַלֵּא *orare.* in *Pael.* part. Dan. 6, 11. וּמְצַלֵּא *et orabat.* Gr. προσευχόμενος. Ezr. 6, 10. pl. וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי מַלְכָּא *et orantes pro vita Regis.* Gr. προσεύχωνται. Respondet Hebr. הִתְפַּלֵּל et קָרָא et צָעַק quando dicitur de clamore ad Deum.

צלח In *Aphel.* הִצְלַח I. transitive. Dan. 3, 30. *Tunc rex* הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ בִּמְדִינַת בָּבֶל *fecit prospere agere* vel *procedere Sadrach, etc. in provincia Babylonica.* Gr. κατεύθυνε. Et alia addit, quae videntur explicare verbum hoc. ἤυξησε καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι πάντων τῶν Ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. II. intransitive. *Prospere agere.* Dan. 6, 29. *Et Daniel hic* הַצְלַח *prospere egit in regno Darii.* Gr. κατήυθυνεν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου. Part. Ezr. 6, 14. בָּנַיִן וּמַצְלְחִין *aedificabant et proficiebant.* Aedificabant feliciter, Vide Hebr.

צְלֵם m. *imago.* Gr. εἰκὼν. Dan. 2, 31. לְצֶלֶם c. 3, 5. Cum nota articuli צַלְמָא ἡ εἰκὼν. c. 2, 3. 3, 19. וּצְלֵם אַנְפּוֹהִי אֶשְׁתַּנִּי *et imago faciei ipsius mutabatur.* Gr. ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη. Vid. Hebr.

צפר pl. צִפֲּרִין *aves.* Gr. ὄρνεα. Dan. 4, 30. vel 33. In reg. צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא *aves coeli.* Dan. 4, 9. vel 12. Cum nota articuli צִפֲּרַיָּא Dan. 4, 11. vel 14. Hebr. צִפֹּר

צפיר pl. in reg. צְפִירֵי עִזִּין *hircos caprarum.* haedos. Ezr. 6, 17. Gr. χιμάρους αἰγῶν. Vide Hebr.

ק

קבל *Pael.* Dan. 5, 31. vel 6, 1. קַבֵּל מַלְכוּתָא *accepit regnum.* Gr. παρέλαβε τὴν βασιλείαν. Occiso Belsassare Chaldaeo, rex factus est Darius Medus, ita vt tunc regnum esset Medorum, mox Persarum futurum, regnante Cyro. Dan. 7, 18. וְיִקַּבְּלוּן מַלְכוּתָא *et accipient regnum.* Gr. παραλήψονται τὴν βασιλείαν. Respondet v. 22. הֲחֲסִינוּ מַלְכוּתָא *regnum tenuerunt.* v. 27. מַלְכוּתָא יְהִיבַת *regnum datum est.* Vide Hebr.

קָבֵל cum ל, לָקְבֵל a Syriaco ܩܒܠ *obvius fuit.* 1) *contra, e regione, ex adverso.* Dan. 5, 1. לָקְבֵל אַלְפָא *coram mille illis.* Ibid. v. 5. לָקְבֵל נְבִרַשְׁהָא *contra lychnuchum.* Gr. κατέναντι. 2) Dan. 5, 10. לָקְבֵל מִלֵּי מַלְכָּא *propter verba regis.* q. d. *intuitu verborum Regis.* Ezr. 6, 13. לָקְבֵל דִּי שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ *propter id, quod misit Darius.* Gr. πρὸς ὃ ἀπέστειλε. *secundum id, quod misit.* 3) Item לָקְבֵל Dan. 3, 3. לָקְבֵל צַלְמָא *coram imagine.* Cum affixo. Dan. 2, 31. לָקְבָלְךָ *coram te.* Gr. πρὸ προσώπου σου. 4) Ezr. 4, 16. לָקְבֵל דְּנָה *propterea non est tibi pars in regione transfluviali.* כָּל־קָבֵל דְּנָה *propterea.* Gr. τότε. Dan. 2, 12. 5) כָּל־קָבֵל־דִּי *quia.* c. 2, 8. כָּל־קָבֵל דִּי חֲזַיתוּן *quia vidistis.* Gr. 6) καθότι ἴδετε. Dan. 6, 10. vel 11. כָּל־קָבֵל דִּי הֲוָא עָבֵד *quemadmodum fecerat.* Gr. καθὼς ἦν ποιῶν ἔμπροσθεν.

קֳדָם *coram.* Hebr. לִפְנֵי Dan. 2, 10. קֳדָם מַלְכָּא *coram rege.* Gr. ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. מִן קֳדָם Hebr. מִלִּפְנֵי מֵעִם מֵאֵת *a.* Gr. ἀπὸ προσώπου. Dan. 2, 15. לֶהֱוֹן דַּחֲלִין מִן קֳדָם אֱלָהּ דַּנִּיאֵל *timeant Deum Danielis.* Ibid. cum affixo. מִן קֳדָמַי שִׂים טְעֵם *a me edicitur.* קֳדָמָךְ *coram te.* Dan. 6, 23. קֳדָמוֹהִי Dan. 4, 5. vel 8. קֳדָמֵיהּ *ante eam.* Dan. 7, 7. קֳדָמֵיהוֹן *coram ipsis.* Dan. 4, 4. vel 7.

Landesbibliothek Oldenburg

קַדְמַת Dan. 6, 10. vel 11. מִן קַדְמַת דְּנָה *antehac*. Gr. ἔμπροσθεν. Vide Hebr.

קדמי Plur. cum nota articuli קַדְמָיֵא *priores*. Dan. 7, 24. Gr. τὰς ἔμπροσθεν. Foem. cum nota artic. קַדְמָיְתָא *prima* beſtia Dan. 7, 4. Gr. τὸ πρῶτον. Plur. קַדְמָיָתָא *priora* cornua. Dan. 7, 8. Gr. τῶν ἔμπροσθεν αὐτῆς.

קדש Nomen קַדִּישׁ *ſanctus*. Hebr. קָדוֹשׁ Gr. ἅγιος. Dan. 4 10. vel 13. עִיר וְקַדִּישׁ *Vigil et Sanctus*. 4, 15. וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלָתָא *et dictum Sanctorum rogatio*. Conf. קְדוֹשִׁים Hoſ. 14, 1. Prov. 9, 10. 30, 3. Plur. אֱלָהִין קַדִּישִׁין *dii ſancti*. Dan. 4, 5. vel 8. Dan. 7, 20. עִבְדָא קְרָב עִם קַדִּישִׁין *fecit bellum cum ſanctis*. Dan. 7, 18. קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין Gr. ἅγιοι ὑψίστου. Vide Hebr. עֶלְיוֹן

קול Chald. קָל *vox*. Gr. φωνή. Dan. 3, 5. c. 6, 21. בְּקָל עֲצִיב *voce dolente*. Dan. 7, 11. vel 12. מִן קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא *a voce oerborum magnorum*. Propter doctrinam blaſphemam et gloriationem enormem.

קום Praet. קָם *ſurrexit*. Dan. 3, 24. Gr. ἐξανέστη. Ezr. 5, 2. קָמוּ *ſurrexerunt*. imp. f. Dan. 7, 5. קוּמִי *ſurge*. Fut. c. 6, 20. vel 21. וְקוּם *ſurgebat*. Part. קָאֵם *ſtans, ſtabat*. c. 2, 31. Plur. קאמין legitur קָיְמִין c. 3, 3. 7, 16. עַל חַד מִן קָאֲמַיָּא *ad vnum ſtantium*. Gr. ἐπὶ τῶν ἑστηκότων. *Pael*. Inf. c. 6, 7. vel 8. לְקַיָּמָה קְיָם מַלְכָּא *ad ſtabiliendum ſtatutum regium*. Gr. στῆσαι. *Aphel*. הֲקִים *erexit*. c. 3, 2. Gr. ἔστησε. Cum affix. Dan. 3, 1. אֲקִימֶהּ *erexit eam*. c. 5, 11. הֲקִימֶהּ *conſtituit eum*. c. 3, 1. הֲקִמְתָּ *erexi*. Fut. c. 2, 44. יָקִים *eriget*. et Dan. 5, 21. וְהָקִים c. 6, 8. vel 9. תְּקִים Part. c. 2, 21. מְהָקִים מְלָכִין *erigens reges*. Inf. c. 6, 3. vel 4. לַהֲקִמוּתֵהּ עַל־כָּל־מַלְכוּתָא *eum praeficere toti regno*. Phraſis ſimilis c. 4, 14. vel 17. 5, 21. 6, 20. vel 21. *Hophal*. c. 7, 4. הָקִימַת *erecta eſt, conſtituta eſt*. Gr. ἐστάθη. Sic v. 5. לְשִׁטַּר חַד הָקִימַת Quod tamen in manuſcripto

Landesbibliothek Oldenburg

Bibliothecae nostrae est הֲקִימַת cum annotatione Masorethica, bis reperiri. Gr. ἐστάθη.

קְיָם m. *statutum*. Syr. ܩܝܡܐ LXX. et Theodotion nimis etymologice στάσις. Dan. 6, 7. vel 8. 15. vel 16. Alioqui in Thargum respondet Hebr. שְׁבוּעָה נֵדֶר בְּרִית

קַיָּם m. *manens*. Dan. 6, 26. vel 27. אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין *Deus vivus et manens in secula*. Gr. θεὸς ζῶν καὶ μένων ἀς τοὺς αἰῶνας. Foem. Dan. 4, 23. vel 26. מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָה *regnum tuum tibi manet*. Gr. ἡ βασιλεία σου σοί μένει.

קְטַל *occidere*. Part. Dan. 5, 19. הֲוָא קָטִיל *occidebat*. Gr. ἀνῄρει. *Peil*. Dan. 5, 30. קְטִיל *occisus est*. Gr. ἀνῃρέθη. Foem. קְטִילַת Dan. 7, 11. Pael. Dan. 3, 22. קַטֵּל הִמּוֹן *occidit eos*. Inf. Dan. 2, 14. לְקַטָּלָה *ad occidendum*. *Ithpael*. Dan. 2, 13. מִתְקַטְּלִין *occidebantur*. Gr. ἀπεκτείνοντο. *Ithpeal*. Infinit. לְהִתְקְטָלָה *vt interficerentur*. τοῦ ἀναιρεῖσθαι. Gr. ἀνελεῖν. Dan. 2, 13. Vide Hebr.

קטר Num. plur. קִטְרִין Dan. 5, 12. וּמְשָׁרֵא קִטְרִין *solutio nodorum*. Gr. λύων συνδέσμους. Et v. 16. c. 5, 6. קִטְרֵי חַרְצֵהּ *vincula lumborum eius*. Gr. οἱ σύνδεσμοι ὀσφύων αὐτοῦ. Ex Hebr. קָשַׁר

קַיִט *aestas*. Hebr. קַיִץ Dan. 2, 35. מִן אִדְּרֵי קַיִט *ab areis aestivis*. Gr. ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς.

קְנָא Fut. תִּקְנֵא *emes*. Ezr. 7, 17. Hebr. קָנָה

קצה 1) Dan. 2, 42. מִן קְצַת מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵא תַקִּיפָא *Ex parte regnum erit validum*. Gr. μέρος τι τῆς βασιλείας. 2) Dan. 4, 26. vel 28. לִקְצַת יַרְחִין *post menses duodecim*. Gr. μετὰ δωδεκάμηνον. Dan. 4, 31. vel 34. לִקְצַת יוֹמַיָּא *post dies*. Gr. μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν. Vide Hebr.

קְצַף Dan. 2, 12. *efferbuit*. Vide Hebr.

קְצָף nom. m. Hebr. קֶצֶף *fervor*. Ezr. 7, 23. Gr. ὀργή.

קְצַץ *Pael.* Imp. Dan. 4, 11. vel 14. קַצֻּצוּ עֲנָפוֹהִי *amputate ramos eius.* Gr. ἐκτίλατε τὰς πλάδας αὐτοῦ.

קְרָא 1) *clamare.* Part. קָרֵא *clamans, praeconians.* Dan. 3, 4. Gr. βόα. 2) *legere.* *Peil.* קְרִי *lectus est.* Libellus. Ezr. 4, 18. ἀνεγνώσθη. Sed Graecus aliter. Inf. מִקְרָא *legere.* Dan. 5, 8. Gr. ἀναγνῶναι. Fut. אֶקְרֵא *legam.* Dan. 5, 17. יִקְרֵה *leget.* Dan. 5, 7. יִקְרוֹן *legerent.* Dan. 5, 15. Gr. ἀνεγνῶσι. *Ithpeal.* Fut. יִתְקְרֵי *vocetur.* Dan. 2, 12. Vide Hebr.

קְרַב 1) *accedere, appropinquare.* Praet. קְרַב *accedebat.* Dan. 3, 26. Gr. προσῆλθε קְרֵבֵת *accessi.* Dan. 7, 16. Gr. προσῆλθον קְרִבוּ *accesserunt.* Dan. 3, 8. כְּמִקְרְבֵהּ *quum appropinquaret.* Dan. 6, 20. vel 21. 2) *Pael.* Ezr. 7, 17. וּתְקָרֵב הִמּוֹ עַל מַדְבְּחָה *et offeres ea in altari.* Gr. προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. *Aphel.* וְהַקְרִבוּ *et obtulerunt.* Ezr. 6, 17. Gr. προσήνεγκαν. הַקְרִבוּהִי *prope adduxerunt,* vel, *datum est ei accedere.* Dan. 7, 13. Gr. προσήχθη αὐτῷ. Part. pl. מַהַקְרְבִין *offerentes.* Ezr. 6, 10. Gr. προσφέροντες. Vide Hebr.

קְרָב m. *bellum.* Dan. 7, 21. Vide Hebr.

קִרְיָה f. et קִרְיָא cum nota articuli קִרְיְתָא πόλις, ἡ πόλις. Ezr. 4, 10. 15. Vide Hebr.

קֶרֶן f. 1) *cornu.* Gr. κέρας. Dan. 7, 8. Cum nota artic. קַרְנָא Dan. 7, 11. 2) Item *cornu,* instrumentum musicum. Dan. 3, 5. Duale sensu plurali. Dan. 7, 7. קַרְנַיִן עֲשַׂר לָהּ *cornua decem habebat.* Cum nota articuli קַרְנַיָּא τὰ κέρατα. Dan. 7, 8.

קרץ Plur. cum aff. קַרְצוֹהִי Dan. 6, 25. קַרְצֵיהוֹן Dan. 3, 8. Secum habet verbum אכל Graecus per διαβάλλειν explicat. Vsitata satis phrasis, sed vis eius obscura. In Tharg. respondet Hebr. רָבִיל et רָגַל Omitto doctorum coniecturas. Quid? si sumtum sit a parasitis: qui pro offa, quam liguriunt,

Landesbibliothek Oldenburg

regibus ſuis nutum et occultam ſugillationem proximi vendunt? Vide Pſ. 35, 16. *Pro ſimulatis deriſionibus offa frendent contra me dentibus ſuis.* Dum offam vorant, quae ipſis per ludibrium datur, in gratiam praebentium eam frendent contra me dentibus ſuis. Neque illud videtur alienum. Qui alium calumniatur et accuſat, ad necem eius, os aperit contra eum, tanquam necem et peſtem eius deglutiens. Noxa alterius ipſius cibus eſt, cui inhiat. קֶרֶץ Hebr. *excidium*, *mactatio*, *laniena*.

קְשֹׁט *veritas.* Dan. 4, 34. vel 37. דִּי כָל־מַעְבְּדוֹהִי קְשֹׁט *cuius omnia opera veritas.* Gr. ὅτι πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινά. Dan. 2, 47. מִן קְשׁוֹט דִּי *Verum eſt, quod Deus veſter ſit Deus deorum.* Gr. ἐπ' ἀληθείας. Vide Hebr. Reſp. Hebr. אֱמֶת

קַתְרֹס (ſcribitur קיתרס) *cithara.* Gr. κιθάρα. Dan. 3, 5. Reſpondet Hebraeo כִּנּוֹר

ר

ראה, רֵיָא cum affixo רֵיֵהּ *aſpectus eius.* Dan. 2, 31. ἡ πρόσοψις αὐτῆς. Hebr. מַרְאֵהוּ

רֵאשׁ m. 1) *caput.* Cum nota artic. רֵאשָׁה Dan. 2, 28. *Tu es* רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא *caput aureum.* Gr. ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ. Plur. רֵאשִׁין *capita.* Dan. 7, 6. Ex forma Hebr. דִּי בְּרָאשֵׁהֹם Ezr. 5, 10. Gr. τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. 2) רֵאשׁ pro *capite rei* ſive *ſumma.* Dan. 7, 1. רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר *ſummam verborum dixit.* Omnia verba dixit. Vide Hebr. ראשׁ

רבב Hinc רַב *magnus.* Dan. 2, 45. אֱלָה רַב *Deus magnus notificavit regi.* Gr. ὁ θεὸς ὁ μέγας. Addidit articulum. Ezr. 5, 11. וּמֶלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל רַב *et rex Iſraëlis magnus.* Cum nota artic. Dan. 7, 2. לְיַמָּא רַבָּא *in mare magnum.* Foem. Dan. 4, 27. vel 30. בַּבֶל רַבְּתָא *Babylon magna.* Gr. βαβυλὼν ἡ μεγάλη. Dan. 2, 10.

כָּל־מַלְכָּא רַב וְשַׁלִּיט *omnis rex, magnas et dynasta.* Dan. 2, 48. רַב כְּנָנָיָא *magistrum antistitum.* Gr. ἄρχοντα.

רברב pl. רַבְרְבִין Dan. 3, 33. אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין *signa eius quam grandia.* Gr. μεγάλα. Plur. f. מַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן *dona magna multa* Dan. 2, 48. Gr. δόματα μεγάλα καὶ πολλά. Cum nota articuli רַבְרְבָתָא Dan. 7, 11.

רַבְרְבָן Syris ܪܒܪܒܢܐ m. pl. cum aff. רַבְרְבָנַי *magnates mei.* Dan. 4, 33. vel 36. Gr. οἱ μεγιστᾶνές μου. Dan. 7, 8. 20. *verba blasphema in Deum.* vt ὑπερηφανία μεγαλη I Macc. 1, 24.

רַבּוֹ pl. רִבְוָן Dan. 7, 10. רִבּוֹ רִבְוָן *myrias myriadum.* Gr. μύριαι, μυριάδες.

רְבָה *crescere.* Dan. 4, 8. vel 11. רְבָה אִילָנָא וּתְקִף *crevit arbor et invaluit.* Gr. ἐμεγαλύνθη τὸ δένδρον. Foem. Dan. 4, 19. vel 22. רְבוּתָךְ רְבָת וּמְטַת לִשְׁמַיָּא *magnitudo tua crevit et pertigit ad coelum.* Gr. ἡ μεγαλοσύνη σου ἐμεγαλύνθη. רְבֵית *crevisti.* י dicitur abundare. Gr. ἐμεγαλύνθης. Dan. 4, 19. vel 22. *Pael.* Dan. 2, 48. מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי *rex Danielem magnum fecit,* summos ei honores contulit, Gr. ἐμεγάλυνεν.

רְבוּ f. *magnitudo.* Dan. 4, 33. vel 36. רְבוּ יַתִּירָה Gr. μεγαλωσύνη Cum nota articuli רְבוּתָא Dan. 5, 18.

רבע, אַרְבַּע f. *quatuor.* Dan. 7, 2. אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא *quatuor venti* (*coeli.*) Gr. οἱ τέσσαρες ἄνεμοι. אַרְבְּעָה m. *quatuor.* Dan. 3, 25. גֻּבְרִין אַרְבְּעָה *quatuor viros.*

רביעי Foeminin. Dan. 2, 40. רְבִיעָיָא Gr. βασιλεία τετάρτη. Cum nota articuli. Dan. 7, 19. עַל חֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא Gr. περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου. *De animali quarto.* Vide Hebr.

רגז *Aphel.* Ezr. 5, 12. מִן דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהָתָנָא *Ex quo ad iram provocarunt patres* maiores *nostri Deum* (*coeli.*) Gr. ἀφότε παρώργισαν.

Landesbibliothek Oldenburg

רְגַז *ira*. Dan. 3, 13. בִּרְגַּז *in ira* ſive *commotione*. Gr. ἐν θυμῷ. Vide Hebr.

רגל dual. רַגְלַיִן *pedes*. Dan. 7, 4. Gr. ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώπου. Cum nota artic. רַגְלַיָּא Dan. 2, 41. Cum affix. רַגְלוֹתִי *pedes eius*. Dan. 2, 33. בְּרַגְלָיהּ *pedibus ſuis*. Dan. 7, 7.

רגש Aphel. Dan. 6, 7. דַּרְגִּישׁוּ *convenerunt*. Vide Hebr.

רוא vide ראה

רוּחַ f. Tamen et maſc. venit. *Spiritus, ventus*. Dan. 4, 5. vel 8. רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין *ſpiritus deorum ſanctorum*, ſpiritus divinus. Gr. πνεῦμα θεοῦ ἅγιον. Dan. 5, 12. רוּחַ יַתִּירָא *ſpiritus abundantior*, eximia facultas. et 6, 4. c. 2, 35. וּנְשָׂא הִמּוֹ רוּחָא *et tulit eos ventus*, diſſipati ſunt a vento. Gr. καὶ ἐξῆρεν αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος. Num quid legerunt הֲמוֹן pro הִמּוֹ? f. רוּחִי *ſpiritus meus*, h. e. animus meus. C. 7, 15. 5, 20. וְרוּחֵהּ תִּקְפַּת לַהֲזָרָה *et ſpiritus* (h. e. animus) *ipſius invaluit* elatus eſt *ad faciendum proterve*, vt inſoleſceret. Plur. in reg. רוּחֵי *venti*. Dan. 7, 2. Gr. οἱ τέσσαρες ἄνεμοι.

רום *efferri*, altiorem fieri. *Peil*. Dan. 5, 20. וּכְדִי רִם לִבְבֵהּ Gr. ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ. *Quum ſe ſuperefferret cor ipſius*, animo elatus inſoleſceret. *Pael*. Part. Dan. 4, 34. vel 37. אֲנָה מְרוֹמֵם *exalto* ſuper omnia. Gr. ὑπερυψῶ. Aphel. Dan. 5, 19. *Et, quem volebat*, הֲוָה מְרִים *exaltabat*. Gr. ὕψου. *Ithpael*. Dan. 5, 23. עַל מָרֵא שְׁמַיָּא הִתְרוֹמַמְתָּ *contra dominum coeli ſuperextuliſti te*. Vide Hebr.

רוּם nom. m. *altitudo, proceritas*. Gr. ὕψος. Dan. 3, 1. 4, 17. vel 20. Ezr. 6, 3. רוּמֵהּ *altitudo eius*.

רָז m. *ſecretum, arcanum*. Gr. μυστήριον. Dan. 4, 6. vel 9. Cum nota articuli רָזָא Dan, 2, 19. et רָזָה Dan. 2, 18. Plur. רָזִין Dan 2, 47. Cum nota articuli רָזֶיָּא Dan. 2, 29. Vide Hebr.

Landesbibliothek Oldenburg

רחם Nom. pl. m. רַחֲמִין *misericordia.* Gr. οἰκτιρμοὺς. Dan. 2, 18. Vide Hebr.

רָחוּם nomen viri. Ezr. 4, 8. 9. 17. 23.

רחץ *Ithpeal.* Dan. 3, 28. דִּי הִתְרְחִיצוּ עֲלוֹהִי *cui confisi sunt.* Gr. ὅτι ἐπεποίθεσαν ἐπ' αὐτῷ. Respondet Hebr. בָּטַח

רחק Nom. Ezr. 6, 6. רַחִיקִין הֲוֹו מִן תַּמָּה *longinqui inde estote.* Recedite longe. Gr. μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν. Vide Hebr.

רֵיחַ f. *odor.* Dan. 3, 27. רֵיחַ נוּר לָא עֲדָה בְּהוֹן *odor ignis non transiit in eos.* Gr. ὀσμὴ πυρὸς.

רכב Nom. foem. pl. צַרְכָּבָן *genua.* Cum aff. אַרְכָּבָתֵה *genua eius.* Dan. 5, 6. Gr. τὰ γόνατα αὐτοῦ. Respondet Hebr. בִּרְכַּיִם

רְמָא *coniicere.* Hebr. הִשְׁלִיךְ Dan. 6, 17. וּרְמוֹ לְגֻבָּא *et coniecerunt in caveam* vel *foveam.* Gr. ἐνέβαλον. Dan. 3, 24. רְמֵינָא *coniecimus.* Inf. מִרְמֵא *coniicere.* Dan. 3, 20. Ezr. 7, 24. *Vestigal etc.* לָא שְׁלִיט לְמִרְמָא עֲלֵהֹם *non permissum est imponere ipsis. Peil.* Dan. 3, 21. וּרְמִיו לְגוֹ אַתּוּן *et coniecti sunt in fornacem.* Gr. ἐβλήθησαν. Dan. 7, 9. עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו *donec solia posita sunt.* Gr. ἐτέθησαν. *Ithpeal.* Dan. 3, 6. יִתְרְמֵא *coniicietur.* v. 15. תִּתְרְמוּן *coniiciemini.* Gr. ἐμβληθήσεσθε. Vide Hebr.

רע, אַרַע מִנָּךְ (scribitur ארעא) Dan. 2, 39. *infra te.* Gr. ἥττων σου.

אַרְעִית *imum.* Dan. 6, 24. vel 25. לְאַרְעִית גֻּבָּא *ad imum foveae.* Gr. ἔδαφος. Resp. Hebr. תַּחְתִּית

רעא ex Hebr. רצה Nom. רְעוּת *voluntas.* Ezr. 5, 17. c. 7, 18. כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם *secundum voluntatem Dei vestri.* Gr. ὡς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν.

רעיון Plur. in reg. Dan. 2, 30. וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע *et cogitationes animi tui* ipse *cognosceres.* Gr. διαλογισμοὺς. Dan. 7, 28. רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי *cogitationes meae turbabant me.* Gr. οἱ διαλογισμοί μου. Dan. 2, 29. רַעְיוֹנָיךְ *cogitationes tuae.* Dan. 4, 16. vel 19.

Landesbibliothek Oldenburg

רָעְיוֹנֹהִי *cogitationes eius.* Vide Hebr. רֵעַ In Thargum respondet Hebraeo זִמּוֹת et סְעִפִּים.

רַעֲנַן m. *virens, florens.* Dan. 4, 1. vel 4. וְרַעֲנַן בְּהֵיכְלִי *et florens in palatio meo.* Gr. ἐυθαλῶν.

רעע *conquassare.* Dan. 2, 40. תַּדִּק וְתֵרֹעַ *comminuet et conteret.* Gr. λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει. Pael. part. ibid. מְרָעַע *conterit.* Dan. 2, 40. Vide Hebr.

רְפַס Part. foem. רָפְסָה *conculcabat.* Dan. 7, 7. Gr. συνεπάτει. Elias expl. דרך Respondet Hebr. רקע

רְשַׁם *exarare.* Dan. 6, 9. vel 10. רְשַׁם כְּתָבָא וֶאֱסָרָא *exaravit scriptum et interdictum.* Gr. ἐπέταξε γραφῆναι τὸ δόγμα. Recta expositio. Iussit scribi. Ita Pilatus dicitur scripsisse titulum crucis. *Peil.* Dan. 5, 24. וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים *et scriptum hoc exaratum est.* v. 25. Gr. ἐντεταγμένη. Sic 6, 10. vel 11. Gr. ἐνετάγη. At v. 8. vel 9. ἔκθες γραφὴν. Inconstanter. Vide Hebr. Respondet in Tharg. τῷ חקק et חרת et כתב et התוה

ש

שְׁאֵל *petere, postulare; rogare, interrogare.* Dan. 2, 10. לָא שְׁאֵל *non postulavit.* Gr. ἐπερωτᾷ. Ezr. 5, 9. שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא אֵלֵךְ *rogavimus seniores illos.* v. 10. *Nomina eorum* שְׁאֵלְנָא לְהוֹם *rogavimus eos.* Gr. ἠρωτήσαμεν. Part. שָׁאֵל Dan. 2, 11. Fut. cum aff. Ezr. 7, 21. דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא *quod rogabit vos Ezra.*

שְׁאֵלְתָּא f. *rogatio.* Dan. 4, 14. vel 17. וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָּא *et dictum Sanctorum* est *rogatio.* *Rogatio* dicitur *decretum Vigilum,* quia quasi perrogatis sententiis factum est. *Dictum sanctorum,* quia Sancti vna voluntate id iusserunt. *Vigiles* et *sancti* dicuntur, quorum est non dormire, neque nictare, et omnes actus hominum intueri, et hominem conservare. *Sancti,* qui ab omni impuritate et vilitate remoti sunt. Quorum

Landesbibliothek Oldenburg

voluntas vna est, vt natura. Gr. ῥῆμα ἁγίων τὸ ἐπερώτημα. Vide Hebr.

שְׁאָר m. *reliquum*. Dan. 2, 18. עִם שְׁאָר חַכִּימֵי בָבֶל *cum reliquis sapientibus Babel*. Gr. μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν. Ezr. 7, 18. בִּשְׁאַר כַּסְפָּא *reliquo argento*. Cum nota articuli. Dan. 7, 7. שְׁאֵרָה *reliquum*. Gr. τὰ ἐπίλοιπα. Vide Hebr.

שבב Nom. m. cum nota art. Dan. 3, 22. *Occidit eos* שְׁבִיבָא דִי נוּרָא *flamma ignis*. Plur. שְׁבִיבִין Dan. 7, 9. *Solium eius* שְׁבִיבִין דִּי נוּר *flammae ignis*. Gr. φλὸξ πυρός.

שַׁבַּח *Pael. laudare*. שַׁבַּחְתָּ *laudasti*. Dan. 5, 23. Gr. ἤνεσας. שַׁבְּחֵת *laudavi*. Dan. 4, 31. vel 34. Part. מְשַׁבַּח אֲנָא *laudo*. Dan. 2, 23. Vide Hebr.

שֵׁבֶט Pl. in reg. לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *iuxta numerum tribuum Israëlis*. Ezr. 6, 17. Gr. εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραήλ. Vide Hebr.

שבע, שִׁבְעָה *septem*. Gr. ἑπτὰ. Dan. 3, 19. חַד שִׁבְעָה *septuplo*. Gr. ἑπταπλασίως. Ezr. 7, 14. שִׁבְעַת יַעֲטוֹהִי *septem consiliarii eius*. Vide Hebr.

שְׁבַק Syris ܫܒܩ vide *Assemani* B. O. T. I. p. 370. *relinquere*. Imp. Dan. 4, 12. vel 15. שְׁבֻקוּ *relinquite*. Gr. ἐκσατε. Infin. לְמִשְׁבַּק *relinquere*. Matth. 27, 46. σαβαχθανί. *reliquisti me*. שִׁבַּקְתַּנִי Resp. Hebr. עָזַב *Ithpeal*. Dan. 2, 44. לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק *populo alii non relinquetur*, regnum. Vide עַם

שבש *Ithpael*. Dan. 5, 9. רַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין *magnates eius perplexabantur*. Gr. συνεταράσσοντο. Proprie est ramorum. Rami שבשין dicuntur, pro Hebr. שָׂרִיגִים et שַׁבְשֵׁב est *frondescere*. Notatur שְׁמָמָה ἔκπληξις.

שְׂגָא fut. שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא *pax vestra abundet*, Salutem vobis dico plurimam. Dan. 3, 31. vel 4, 1. Gr. εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη.

שַׂגִּיא 1) *multus* et *magnus*. Dan. 7, 5. אֱכָלִי בְשַׂר שַׂגִּיא *ede carnis multum*. Gr. φάγε σάρκας πολλὰς. Dan. 2, 31. צְלֵם

חַד שַׂגִּיא *imago vna magna.* Dan. 4, 7. vel 10. וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא *et proceritas eius magna.* Gr. τὸ ὕψος αὐτοῦ πολύ. Dan. 4, 9. vel 12. וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא *et fructus eius multus.* 2) Adverbialiter *valde, vehementer.* Dan. 2, 12. קְצַף שַׂגִּיא *efferbuit admodum.* Dan. 5, 9. שַׂגִּיא מִתְבַּהַל *valde consternabatur.* Dan. 6, 14. vel 15. שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי *valde displicuit ipsi.* v. 23. vel 24. שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי *admodum gratum ipsi fuit.* Hebr. מְאֹד Plur. f. Dan. 2, 48. מַתְּנָן רָבְרְבָן וְשַׂגִּיאָן *dona magna et multa.* Gr. δόματα μεγάλα καὶ πολλὰ. Ezr. 5, 11. שְׁנִין שַׂגִּיאָן *annis multis.* Gr. ἔτη πολλὰ. Vide Hebr.

שׁגל pl. cum aff. שְׁגֵלָתֵהּ *vxores eius.* Dan. 5, 2. Gr. παλλακαὶ. Aliene. v. 23. שֵׁגְלָתָךְ *vxores tuae.* Vide Hebr.

שׁדר *Ithpael.* part. Dan. 6, 14. vel 15. מַשְׁתַּדַּר לְהַצָּלוּתֵהּ Gr. ἀγωνιζόμενος. *studiose operam dabat.* Rabbini dicunt הִשְׁתַּדֵּל

אֶשְׁתַּדּוּר m. *conspiratio.* Ezr. 4, 15. 19. Gr. φυγαδεῖαι. An quia שַׁדַּר est *mittere?* Studia et factiones adversus monarchas intelligo.

שׂהד Hinc שַׂהֲדוּתָא f. *testimonium.* Gr. μαρτυρία. Gen. 31, 47. Vide Hebr.

שׂוב, שָׂב *senex, senior.* pl. Ezr. 5, 5. שָׂבֵי יְהוּדָיֵא *seniores Iudaeorum.* LXX. et Syr. legerunt שְׁבִי Sed infra πρεσβύτεροι. Cum nota art. שָׂבַיָּא ibid. v. 9.

שׁוה Pael. שַׁוִּי *ponere.* Dan. 5, 21. וְלִבְבֵהּ עִם חֵיוְתָא שַׁוִּי *et cor suum cum fera posuit* Coepit delectari ferina vita. Gr. ἐδόθη. passive. *Ithpael.* Dan. 3, 29. בַּיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּא *domus eius sterquilinium ponatur,* fiat, evertatur.

שׂום *ponere.* Dan. 5, 12. שָׂם שְׁמֵהּ *posuit nomen eius.* Gr. ἐπέθηκεν ὄνομα αὐτῷ. Fecit ei nomen. Phrasin שָׂם טְעֵם vide in טְעֵם Ezr. 5, 14. דִּי פָּחָה שָׂמֵהּ *quem praefectum constituerat.*

Peil. שִׂים Dan. 3, 29. Imp. Ezr. 4, 21. שִׂימוּ טְעֵם *date operam.* Gr. θέτε γνώμην. Omnia consilia eo dirigite, et communi consensu ac decreto id agite. *Ithpeal.* Part. Ezr. 5, 8. אָע מִתְּשָׂם בְּכָתְלַיָּא *lignum ponitur in parietibus*, lignis integuntur parietes. Gr. ἐντίθεται. Fut. יִתְּשֹׂם Ezr. 4, 21. Part. Paul. f. שָׂמַח Dan. 6, 18. *ponebatur.* Vide Hebr.

שׁוק Nom. שָׁק Hebr. שׁוֹק Plur. cum aff. שָׁקוֹהִי *crura eius.* Dan. 2, 33. Gr. αἱ κνῆμαι. Vide Hebr.

שׁוּר *murus.* Hebr. חוֹמָה Plur. cun nota artic. שׁוּרַיָּא Ezr. 4, 12. 13. et שׁוּרַיָּה v. 16. Gr. τὰ τείχη.

שׁזב *Pael.* שֵׁיזִב *liberare.* Dan. 6, 28. vel 29. שֵׁיזִיב Dan. 3, 28. Gr. ἐξείλατο. Fut. יְשֵׁיזִיב Dan. 3, 17. Cum aff. Dan. 3, 15. יְשֵׁיזְבִינְכוֹן *eripiet vos.* Gr. ἐξελεῖται. Infin. cum aff. לְשֵׁיזָבוּתָנָא *eripere nos.* Respondet in Tharg. Hebraeis הַצִּיל, הִפְלֵט, שָׂרַד et עָרֵי מִקְלָט vertitur קִרְוֵי שֵׁיזְבַיָּא

שְׁחִיתָה *corruptnm, pravum.* Dan. 2, 9. Gr. διεφθαρμένον. c. 6, 5. Gr. ἀμπλάκημα. Vide Hebr.

שְׂטַר Dan. 7, 5. Gr. μέρος. In Thargum סְטַר respondet Hebraeis צַד, קָצֶה, צֵלַע

שכב Nom. מִשְׁכַּב cum aff. עַל מִשְׁכְּבִי *in cubili meo.* Dan. 4, 2. vel 5. Gr. κοίτη Vide Hebr,

שְׁכַח *Aphel.* אשכַּח *invenire.* Gr. εὑρίσκειν. Dan. 2, 25. הַשְׁכַּחַת *inveni.* Inf. הַשְׁכָּחָה *invenire* Dan. 6, 5. Fut. Ezr. 4, 15. תְּהַשְׁכַּח *invenies.* *Ithpeal.* חִשְׁתְּכַח *inventus est.* Dan. 2, 35. c. 5, 11. *Sapientia deorum* הִשְׁתְּכַחַת *inventa est in eo.* Dan. 5, 27. הִשְׁתְּכַחַתְּ *inventus es.* Respondet Hebraeo מָצָא

שׂכל Ithpeal. Dan. 7, 8. מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא *considerabam cornua.* Gr. προσενόουν τοῖς κέρασιν.

Nom. שִׂכְלְתָנוּ Dan. 5, 11. 12. 14. Gr. σύνεσις. Vide Hebr.

Landesbibliothek Oldenburg

שַׁכְלֵל ex כלל *Schaphel.* Ezr. 5, 11. *Rex magnus* בְּנָהִי וְשַׁכְלְלֵהּ *aedificavit eam* (domum) *et absolvit eam.* Gr. κατηρτίσατο. Sic Ezr. 6, 14. Inf. שַׁכְלָלָה Ezr. 5, 3. Gr. καταρτίσασθαι. Ezr. 4, 13. וְשׁוּרַיָּא יִשְׁתַּכְלְלוּן *et muri perficiuntur.*

שְׁכַן *habitare.* Fut. f. plur. יִשְׁכְּנָן *habitabant.* Dan. 4, 19. vel 21. Gr. κατεσκήνων. *Pael.* Ezr. 6, 12. דִּי שַׁכֵּן שְׁמֵהּ תַּמָּה *qui fecit habitare nomen suum ibi*, i. e. qui ibi habitat. Graec. ὃς κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ. Vide Hebr.

מִשְׁכַּן cum aff. מִשְׁכְּנֵהּ Ezr. 7, 15. *Cuius tabernaculum.* Gr. ὃς κατασκηνοῖ.

שְׁלֵה, שְׁלָה *tranquillus.* Hebr. שְׁלֵו Dan. 4, 1. vel 4. Gr. εὐθηνῶν.

שְׁלָוָה cum aff. Dan. 4, 24. vel 27. *Sit prolixitas* לְשַׁלְוָתָךְ *tranquillitati tuae* vel felicitati. Gr. παραπτώματα legit: לְשָׁלְוָתָךְ cum Syro Theodot. Vulg. et Arabe — Cod. Regiom. 2dus habet in Sing. לְשַׁלְוָתָךְ Hebr. שַׁלְוָה

שְׁלוּ f. *error, defectus, negligentia.* Dan. 6, 5. Gr. παράπτωμα. Ezr. 4, 22. שְׁלוּ לְמַעְבַּד עַל דְּנָה *delinquere.* Ezr. 6, 9. דִּי לָא שָׁלוּ *sine defectu aut neglectu.* Gr. τὸ μὴ καταργηθῆναι. Dan. 3, 29. *qui dixerit* שְׁלָה עַל אֱלָהֲהוֹן *errorem contra Deum illorum.* qui irreverenter de eo locutus fuerit aut eum blasphemaverit. Gr. βλασφημίαν. Vide Hebr. שלה

שְׁלַח *mittere.* Dan. 3, 28. *qui* שְׁלַח *misit angelum suum.* Gr. ἀπέστειλε. Ezr. 4, 17. פִּתְגָּמָא שְׁלַח *verbum misit rex.* renunciari curavit. Dan. 3, 2. שְׁלַח לְמִכְנַשׁ *misit ad congregandum*, misit, qui congregarent. Ezr. 4, 11. שְׁלַחוּ *miserunt. Peil.* Dan. 5, 24. שְׁלִיחַ פַּסָּא דִי יְדָא *missa est pars manus.* Vide Hebr.

שְׁלַט *potestatem habere* aut *exercere.* Dan 3, 27. *quod* לָא שְׁלֵט נוּרָא *non habuisset potestatem ignis in corpore ipsorum.* Gr. οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν. שְׁלִטוּ בהון Dan. 6, 25. *potestatem habuerunt in eos.* Gr. ἐκυρίευσε αὐτῶν. Futur. יִשְׁלַט

potestatem habebit. Gr. ἄρξει. *Aphel.* Dan. 2, 38. וְהַשְׁלְטָךְ בְּכֹלְּהוֹן *et fecit, ut potestatem haberes in omnia illa.* Gr. κατέστησέ σε κύριον πάντων. Vide Hebr.

שַׁלִּיט Hebr. מוֹשֵׁל *potestatem habens.* Dan. 4, 14. vel 17. *Quod* שַׁלִּיט *potestatem habeat Altissimus in regnum hominum.* Gr. ἐκ ἐξουσιάσεις. pro ἐκ ἐξὸν. Dan. 2, 10. *Omnis rex, dominus* וְשַׁלִּיט *et potestatem habens.* Plur. שַׁלִּיטִין Dan. 4, 23. vel 27. *Quod potestatem habeant coeli,* h. e. Deus coeli.

שִׁלְטוֹנִין In regim. שִׁלְטוֹנֵי Gr. ἄρχοντας. Dan. 3, 2.

שָׁלְטָן m. I. *imperium.* Dan. 7, 6. 14. Gr. ἐξουσία. In reg. et cum aff. Dan. 7, 14. שָׁלְטָנֵה שָׁלְטַן עָלַם *imperium eius imperium seculi,* diutissime durabit. II. *imperator.* Plur. Dan. 7, 27. כָּל־שָׁלְטָנַיָּא לֵה יִפְלְחוּן *omnes imperatores ei servient.* Gr. πᾶσαι αἱ ἀρχαί. Abstractum pro concreto, quomodo Apostoli saepe loqunntur. Vide Coloss. 2, 14.

שְׁלַם *perfici. Peil.* Ezr. 5, 16. מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִים *aedificatur et non perfecta est.* Gr. οὐκ ἐτελέσθη. *Aphel.* Dan. 5, 26. וְהַשְׁלְמָהּ *et absolvit eam.* impósuit ei finem. Gr. ἐπλήρωσεν αὐτήν. Item: *Reddere,* sive *omnia exhibere.* Ezr. 7, 19. הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ *exhibe coram Deo.* Gr. παράδος.

שְׁלָם m. *pax.* Gr. εἰρήνη. Ezr. 4, 17. Cum nota artic. שְׁלָמָא Ezr. 5, 7.

שֻׁם m. *nomen.* Gr. ὄνομα Dan. 4, 5. vel 8. Ezr. 5, 1. Cum aff. שְׁמֵהּ Dan. 2, 20. Plur. in reg. שְׁמָתַן Ezr. 5. 4. Cum aff. שְׁמָתַיהוֹם Ezr. 5, 10. Hebr. שֵׁם

שׁמר *Aphel.* Inf. לְהַשְׁמָדָה *ad profligandum.* Dan. 7, 26. Gr. ἀφανίσαι.

שמים Cum nota artic. שמיא Hebr. הַשָּׁמַיִם Gr. οἱ ἄρχοντοι. Dan. 2, 18. אֱלָהּ שְׁמַיָּא *Deus coelorum.* Qui non tantum in terra est, sed etiam in coelo, et coelum terramque fecit et

Landesbibliothek Oldenburg

manu ſua ſuſtinet. c. 4, 23. vel 27. דִּי שַׁלִּיטִין שְׁמַיָּא *quod poteſtatem habeant coeli*, h. e. quod is, cuius thronus eſt coelum, habeat ſolus poteſtatem, et nemo praeter illum. לִשְׁמַיָּא *ad coelum*. c. 4, 8.

שׁמם *Ithpael*. Dan. 4, 16. vel 19. אֶשְׁתּוֹמֵם *attonitus ſiluit*. Gr. ἀπηνεώθη. Vide Hebr.

שְׁמַע *audire*. Gr. ἀκούειν. Dan. 6, 14. vel 15. כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע *quum rem audiviſſet*. cap. 5, 14. 16. שְׁמִעַת *andivi*. *Ithpael*. Fut. c. 7, 27. וְיִשְׁתַּמְּעִין *et obedient*. Gr. ὑπακούσονται. Vide Hebr.

שְׁנָא Part. pl. cum affixo. Dan. 4, 16. vel 19. *Somnium* לְשָׂנְאָיִךְ *oſoribus tuis*. Gr. τοῖς μισοῦσί σε. Vide Hebr.

שׁנא *variare*, *alium eſſe vel fieri*. Dan. 3, 27. *pallia eorum* לָא שְׁכוֹ *non erant mutata*. non amiſerant priorem ſpeciem aut nitorem. Gr. οὐκ ἠλλοιώθη Dan. 5, 6. זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי *ſplendor eius mutabatur*. Gr. ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη. Abundat ſyllaba הִי חִשְׁנָא הִי *diverſum erit* regnum. Dan. 7, 23. Gr. ὑπερέξει. Sed notatur alia forma regiminis: regnum diviſum. vt eſt Dan. 2, 4. Gubernabuntur partim per leges humanas regum et principum, vt poteſtatem habentes: partim per leges alicuius hominis, tanquam Dei. qui erit Deus peregrinus. Ideo v. 24. de rege: יִשְׁנֵא מִן קַדְמָיָא *diverſus erit a praecedentibus*. Regnabit alio modo: vt loquens verba iuxta Altiſſimum. Gr. ὑπεροίσει κακοῖς. *ſupergredietur malis*. Dan. 6, 17. vel 18. דִּי לָא חִשְׁנֵא צִבְוָא *ne mutaretur ſententia* aut *voluntas*. Part. f. שְׁנִיָא Dan. 7, 19. Plur. m. שְׁנִין Dan. 5, 9. f. שָׁנָן Dan. 7, 3. *Pael*. Dan. 3, 28. מִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיר Gr. τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν. *Verbum regis mutarunt*. Non id ſibi imperantes, quod rex imperabat, ſed contrarium. Dan. 4, 13. vel 16. *cor eius ab hominibus* יְשַׁנֵּן *mutabunt*, h. e. animus ipſius mutabitur, vt non ſit inſtar humani animi. Gr. ἀλλοιωθήσεται, Part. paſſiv. f. מִשְׁנְיָה

מִן

מִן כָּל־חֵיוָתָא *diversa ab omnibus bestiis.* Dan. 7, 7. Gr. διάφορον περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία. *Ithpael.* Dan. 3, 19. *Et imago faciei ipsius* אִשְׁתַּנִּי *mutabatur.* c. 7, 28. וְזִיוִי יִשְׁתַּנּוּן עָלַי *et splendor meus* facies externa *mutabatur in me*, mihi. Gr. ἡ μορφή μου ἠλλοιώθη. *Aphel.* Dan. 2, 21. הוּא מְהַשְׁנֵא עִדָּנַיָּא *is mutat tempora.* Gr. ἀλλοιοῖ καιρούς. cap. 6, 8. vel 9. דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה *quod non sit mutandum.* Gr. ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ. Ezr. 6, 12. לְהַשְׁנָיָא לְהַבָּלָה בֵּית אֱלָהָא *ad iterum destruendum domum Dei hanc.* Ezr. 6, 11. דִּי יְהַשְׁנֵא פִּתְגָּמָא דְנָה *qui mutaverit verbum hoc.* Gr. ἀλλάξει. Qui apud se statuerit, aliquid hac in re faciendum non esse, atque ei adeo non paruerit. Confer Dan. 3, 28. in Pael. Vide, annon similiter exponendum sit Dan. 6, 8. vel 9. 15. vel 16. vt notet praeceptum, quod nemini, citra vllam exceptionem, transgredi liceat.

שְׁנָה *Annus.* Gr. ἔτος. Ezr. 4, 24. עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין *vsque ad annum secundum.* Dan. 7, 1. בִּשְׁנַת חֲדָה *anno primo.* Plur. שְׁנִין *anni.* Dan. 6, 1. Ezr. 5, 11. שְׁנִין שַׂגִּיאָן *annis multis.* Gr. ἔτη πολλά. Vide Hebr.

שָׁעָה f. 1) *hora.* Syris ܫܥܬܐ Arabibus ساعة et ساعاة *hora*, pars exigua noctis, incertum vtrum a *currendo*, an *a spectando*, quod stellas spectantes ac solem horas metiamur. Est enim سعى et *intente spectare* et *currere.* 2) *breve tempus, momentum* Arab. ساعة. Syr. ܫܥܬܐ v. Alb. *Schultens* in Animadv. ad Dan. 4, 19. Opp. min. p. 2503. Dan. 4, 16. vel 19. כְּשָׁעָה חֲדָא *quasi hora vna.* Gr. ὡσεὶ ὥραν μίαν. Cum א nota artic. שַׁעְתָּא Dan. 3, 6. בַּה שַׁעְתָּא *statim, in ... hora.* Graec. αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Vide et cap. 3, 15. 4, 32. vel 33, 5. Caeterum digna est observatio *Michael.* in Supplem. ad L. H. N. 2519. quae huc transscribatur. „Notandum horae nomen in nullo libro ante exsilium babylonicum scripto reperiri, sed primum in Daniele, nec tamen in hoc nisi in dubiis capitibus, 3, 4. et 5. Quod quidem eo pertinet vt

Landesbibliothek Oldenburg

ante exſilium Iudaeis diviſio diei in horas nondum nota fuerit, primumque Babylone horarum menſuram didicerint, valde illam arbitrariam, cum antea fortaſſe, vt Arabes ſolent, in ſex modo partes diem noctemque dividerent. Cum autem in his ſolis capitibus occurrat, et vero vt res valde vſitata, ita vt בה שעתא pene adverbialiter ſit *confeſtim*, zur Stunde, auget hoc ſuſpicionem contra antiquitatem horum capitum.

שְׂעַר m. *pilus*, *capillus*. Dan. 3, 27. שְׂעַר רֵאשְׁהוֹן *capillus capitis eorum*. Gr. ἡ θρίξ τῆς κεφαλῆς. Sic Dan. 7, 9. Vide Hebr.

שפט Part. plur. שָׁפְטִין *iudices*. Latius patet, quam דַּיָּנִין Hoc enim ad cauſas pertinet. Ezr. 7, 25. שָׁפְטִין וְדַיָּנִין *rectores et iudices*. Gr. γραμματεῖς καὶ κριτάς. Nempe doctores legis videntur annumerandi rectoribus: quorum eſt legem indicare et ſecundum eam iuſtos ab iniuſtis diſcernere. Vide Hebr.

שפל Aphel. אַשְׁפֵּל *humiliare*. Dan. 5, 22. לָא הַשְׁפֵּלְתָּ לִבְבָךְ *non humiliaſti cor* non ſubmiſiſti animum *tuum*. Gr. οὐκ ἐταπείνωσας τὴν καρδίαν σου. Part. מַשְׁפִּיל Dan. 5, 19. *humiliabat*. Inf. לְהַשְׁפָּלָה Dan. 4, 34. vel 37. Fut. יְהַשְׁפֵּל *humiliabit*. Dan. 7, 24. Gr. ταπεινώσει.

שפל Non in regim. Dan. 4, 14. vel 17. שְׁפַל אֲנָשִׁים *humilem hominum*. infimum hominum. Gr. ἐξουδένωμα ἀνθρώπων. Vide Hebr.

שְׁפַר *pulchrum eſſe* vel *videri*. Dan. 3, 32. vel 4, 2. שְׁפַר קָדָמַי *bonum mihi viſum eſt*. Gr. ἤρεστεν ἐνάντιόν ἐμοῦ. Sic 6, 1. vel 2. et 4, 24. vel 27. fut. יִשְׁפַּר Vide Hebr.

שַׁפִּיר m. *pulcher*. Dan. 4, 9. vel 12. עֲפָוֹהִי שַׁפִּיר *frondes eius pulchrae*, decorae. Et v. 18. vel 21. Gr. τὰ φύλλα αὐτοῦ ὡραῖα. item εὐθαλῆ.

שַׁפְרְפָרָא *aurora*. Dan. 6, 19. vel 20. Gr. τὸ πρωΐ. Reſpondet Hebraeo שַׁחַר et נֶשֶׁף

שֵׁיצִיא Ezr. 6, 15. וְשֵׁיצִיא בַיְתָה דְנָה *et absoluta est domus haec.* Gr. ἐτέλεσαν. Active, sed in plurali. quod per verbum שַׁכְלִלוּ dictum erat v. 14. Buxtorfius tria exempla ex Thargum profert passivae significationis: sed, quae depravata esse putat. Si ea non sunt prava, confirmabunt, et hic posse id verbum passive accipi. Aben Esra. סוֹף תָּשְׁלוּם בַּיִת זֶה דָיָה *absoluta est haec domus.* Respondet Hebraeo כִּלָּה

שְׁרֵא Dan. 2, 22. וּנְהוֹרָא עִמֵּהּ שְׁרֵא *et lux cum eo habitat.* q. d. καταλύει. Gr. φῶς μετ' αὐτοῦ ἐστι. 1 Timoth. 6, 16. φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον. 1 Ioh. 1, 7. αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί. Prima notio verbi est *solvendi.* vt καταλύειν pro *manere*, ita *solvere* pro *habitare*, *manere.* Respondet Hebraeo שָׁכַן *procumbere, demittere se ad manendum, manere, habitare.* In notione *solvendi.* Inf. מִשְׁרֵא *solvere.* Dan. 5, 16. *Peil.* Plur. שְׁרַיִן *solutos.* Dan. 3, 25. Gr. λελυμένους. *Pael.* part. Dan. 5, 12. מְשָׁרֵא קִטְרִין *solutio nodorum.* Concretum in notione abstracti. Gr. λύων συνδέσμους. pro λύσις. *Ithpael.* part. plur. Dan. 5, 6. וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן *et vincula lumborum eius solvebantur.* Gr. οἱ σύνδεσμοι τῆς ὀσφύος αὐτοῦ διελύοντο. Habet notionem *incipiendi.* *Pael.* Ezr. 5, 2. וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא *et coeperunt aedificare.* Gr. ἤρξαντο. Metaphora. Quum solvitur navis, incipit cursus. Respondet Hebraeo הֵחֵל

שׁרק Inde מַשְׁרֹקִיתָא *fistula, tibia.* Dan. 3, 5. Gr. σύριγγος. A sibilando. Id enim Hebr. שָׁרַק

שׁרשׁ Nom. pl. cum aff. עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי *stipitem radicum eius.* Dan. 4, 12. vel 15. Gr. τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ.

שְׁרָשִׁי Nom. vt גְּוָלִי *exstirpatio.* Notat φυγαδείαν. Gr. παιδείαν. Ezr. 7, 26.

שִׁת *sex.* Dan. 3, 1. שֵׁת Ezr. 6, 15. ἕξ. שִׁתִּין *sexaginta.* Dan. 3; 1. 6, 1. Ezr. 6, 3. ἑξήκοντα.

Landesbibliothek Oldenburg

שתה *bibere.* אִשְׁתִּיו *biberunt.* Dan. 5, 3. 4. Gr. ἔπινον. Part. שָׁתֵה *bibens.* Dan. 5, 1. plur. שָׁתַין *bibentes.* Dan. 5, 23. Fut. pl. יִשְׁתּוֹן Dan. 5, 2.

מִשְׁתְּיָא Hebr. מִשְׁתֶּה *convivium.* συμποσίου. Gr. τοῦ πότου, Dan. 5, 10.

ת

תבר *Peil.* f. תְּבִירָה *fragilis.* Dan. 2, 42. Gr. συντριβόμενον. Ex Hebr. שָׁבַר

תדר Dan. 6, 17. 21. בְּתָדִירָא *ſemper.* Gr. ἐνδελεχῶς. Reſpondet Hebraeo תָּמִיד

תוב *reverti.* fut. יְתוּב *revertebatur.* Dan. 4, 31. vel 34. Gr. αἱ φρένες μου ἐπεστράφησαν. *Aphel.* הַתִּיב *referre.* Dan. 2, 14. הַתִּיב עֲטָה וּטְעֵם *retulit conſilium et ſententiam*, ſciſcitatus eſt. Gr. ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην Ezr. 5, 11. פִּתְגָּמָא הַתִּיבוּנָא *reſponderunt nobis.* Gr. ἀπεκρίθη ἡμῖν. Dan. 3, 16. סְתָגָם לַהֲתִיבוּתָךְ *verbum reſpondendum tibi.* Fut. יְתִיבוּן Ezr. 5, 5. יַהֲתִיבוּן Ezr. 6, 5. Ex Hebr. שוּב

תְּוַהּ Reſpondet Hebr. חָרַד *expaveſcere, contremiſcere.* Dan. 3, 24. תְּוַהּ *contremuit et ſurrexit cum feſtinatione.* Gr. ἐθορύβασε.

תּוֹר Ex Hebr. שׁוֹר *bos, taurus.* Dan. 4, 22. vel 25. כְּתוֹרִין *ut boves.* Gr. ὡς βοῦν. Ezr. 6, 9. בְּנֵי תוֹרִין Gr. υἱοὺς βοῶν. Hebr. בְּנֵי בָקָר aut פָּרִים

תּחוֹת, תְּחוֹת praepoſitio *ſub.* Dan. 7, 27. תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא *ſub toto coelo.* Gr. ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ. Cum aff. Dan. 4, 11. vel 14. מִן תַּהֲתוֹהִי *deſubter ea.* Gr. ὑποκάτωθεν αὐτοῦ. v. 9. vel 12. תְּחוֹתוֹהִי *ſub ea.* Gr. ὑποκάτω αὐτοῦ. Vide Hebr.

תֶּלֶג *nix.* Dan. 7, 9. Gr. χιών. Hebr. שֶׁלֶג

תְּלָת f. *tres.* Dan. 7, 5. 8. 20. Gr. τρεῖς. תְּלָתָה m. Dan. 3, 24. גֻּבְרִין תְּלָתָה *viros tres.* Ezr. 6, 15. עַד יוֹם תְּלָתָה לִירַח אֲדָר

ad diem tertium mensis Adar, Martii. Gr. ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ. Ezr. 6, 4. Cum aff. תְּלָתְהוֹן Dan. 3, 23. Hebr. שְׁלָשְׁתָּם

תְּלָתִין *triginta*. Hebr. שְׁלֹשִׁים τριάκοντα. Dan. 6, 7. vel 8. 12. vel 13.

תַּלְתִּי *Tertius*. τρίτος. Dan. 5, 7. תַּלְתָּא Dan. 5, 16. 29.

תְּלִיתָאָה *Tertius*. Dan. 2, 39. Hebr. שְׁלִישִׁי

תְּמַהּ nom. pl. תְּמָהִין *miracula*. Dan. 6, 27. vel 28. Gr. τέρατα. cum א nota artic. Dan. 3, 32. vel 4, 2. cum aff. תְּמָהוֹהִי Dan. 3, 33. vel 4, 3. Ex Hebr. תָּמַהּ Respondet Hebr. מוֹפֵת

תַּמָּה adverb. ex Hebr. שָׁם, שָׁמָּה *ibi, eo*. 5, 17. 6, 1. 12. Gr. ἐκεῖ מִן תַּמָּה Ezr. 6, 6. Gr. ἐκεῖθεν.

תִּנְיָנָה Nom. f. חֵיוָא תִּנְיָנָה *animal secundum*. Dan. 7, 5. Gr. θηρίον δεύτερον. Hebr. שֵׁנִית

תִּנְיָנוּת *secundo. iterum*. Dan. 2, 7. Gr. δεύτερον.

תִּפְתָּיֵא nomen dignitatis aut officii apud Chaldaeos. Dan. 3, 2. 3. Elias aliene: דם כלי זמרים Ἀμάρτημα μνημονικόν. Putavit, hoc nomen inter instrumenta Musica censeri. Saadiah שׁוֹמְרֵי מַפְתֵּחוֹת *clavium custodes*. Derivat inde, vnde est מפתחות Hebr.

תְּקַל *appendere*. Dan. 5, 25. 27. *Peil.* תְּקִילְתָּ *appensus es*. Gr. ἐσάθη. Ex Hebr. שָׁקַל

תְּקַן *Hophal*. Dan. 4, 33. vel 36. וְעַל מַלְכוּתִי הָתְקְנַת *et super regno meo stabilitus sum*. Gr. ἐκρατώθην. Collocatus sum in regno meo sine omni defectu aut depravatione. Potestas regia mihi omnino restituta est. Vide Hebraeum תקן Respondet Hebraeo תָּכַן, הֵכִין, כּוֹנֵן, הֵטִיב

תְּקַף, תְּקִיף *convaluit*. De arbore Dan. 4, 8. vel 11. Gr. ἴσχυσε. De homine Dan. 4, 19. vel 22. *Crevisti* וְתַקֵּפְתָּ *et inva-*

Landesbibliothek Oldenburg

luisti. Gr. ἴσχυσας. Dan. 5, 20. וְרוּחֵהּ תִּקְפַת לַהֲזָדָה *et animus eius corroboratus est* elatus est *ad proterve agendum.* Gr. τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύσασθαι. *Pael.* Dan. 6, 7. vel 8. לְתַקָּפָה אֱסָר *ad firmandum mandatum* vel *interdictum*, confirmare edicto. Gr. ἐνισχῦσαι ὁρισμὸν.

תקף Dan. 4, 27. vel 30. בִּתְקֹף חִסְנִי (masc. habet בִּתְקַף) *in robore* pro potentia *virium mearum.* Gr. ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου. Cum א nota articuli תַּקְפָּא *robur.* Dan. 2, 37.

תַּקִּיף f. תַּקִּיפָה Dan. 2, 40. et תַּקִּיפָא v. 42. *robustum*, regnum. Gr. ἰσχυρὰ. Pl. תַּקִּיפִין Dan. 3, 33. vel 4, 3. Vide Hebr. Respondet תֹּקֶף Hebr. חֹזֶק, עֹז, גְּבוּרָה etc.

תַּרְגֵּם In *Pyal.* Ezr. 4, 7. וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית *et interpretatum Syriace.* Gr. ἡρμηνευμένην. Vocabulis Syriacis erat scripta epistola. Rabb. מְפוֹרָשׁ Respondet Hebraeo הָלִיץ

תְּרֵי Dan. 4, 26. vel 29. *Ad finem mensium* exactis mensibus תְּרֵי עֲשַׂר *duodecim.* Gr. μετὰ δωδεκάμηνον. Ezr. 4, 17.

תַּרְתֵּין f. Ezr. 4, 24. עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין *usque ad annum secundum.* Gr. ἕως δευτέρου ἔτους.

תְּרַע *porta.* Hebr. שַׁעַר et פֶּתַח Dan. 2, 49. בִּתְרַע מַלְכָּא *in porta* i. e. aula *regis.* Gr. ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. Dan. 3, 26. לִתְרַע אַתּוּן *ad ostium fornacis.* Gr. πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου.

תָּרָע pl. cum nota artic. תָּרָעַיָּא Hebr. שׁוֹעֲרִים *ianitores.* Ezr. 7, 24. Gr. πυλωροῖς.

pag.
ἀτεκνία 871 b)
ἀτεκνῶσθαι 870 b)
ἀτιμάζειν 1129 516 b)
ἀτιμεῖν 213
ἀτιμία 484 b) 516 b)
ἀτιπελαργεῖν 645
ἀτμὶς 440. 252. b) 512 b)
ἀτραπὸς 1309
ἄτρακτος 289 b)
ἄτρυγον 512
ἀττάκης 42 b)
ἀτυχεῖν 203. 571
αὐγάζον 203
αὔγασμα 203
αὐθάδεια 502
αὐλαία 847
αὖλαξ 965 b) 1110 b)
αὐλάρχης 892
αὐλὴ 658. 1030. 122 b)
αὐλίζεσθαι 1011
αὐλὼν 338. 176 b)
αὔριον 1059
αὐξάνεσθαι 608 b)
αὔρα 417. 499
αὐτάρκης 404. 807 b)
αὐτόματα 30 b) 52 b)
αὐτὸς 447
αὐτόχθων 533
αὔχμηρα 680
ἀφαγνίζειν 572
ἀφαιρεῖν 1085. 1289
ἀφαιρεῖσθαι 1174. 50 b)
ἀφαίρεμα 1173. 660. b) 663 b)
ἀφανίζειν 673. 911. 422 b)
ἀφανίζεσθαι 911. 50. b) 73 b) 921 b)

pag.
ἀφανισμὸς 927 b)
ἄφεσις 426. 1169. 892 b) 922 b)
ἀφεψεῖν 745 b)
ἀφὴ 1138
ἀφηγεῖσθαι 54 b)
ἀφιέναι 787. 1210. 1289. 39. b) 922 b)
ἀφιστᾶναι 1157
ἀφίστασθαι 1054. 1099. 23 b) 347. b) 680 b)
ἄφνω 352 b)
ἄφοδος 465
ἀφορίζειν 310. 287 b)
ἀφόρισμα 663 b)
ἀφορμὴ 124. 9 b)
ἀφροσύνη 39. 1128
ἄφρων 39. 244. 263. 34 b) 352 b)
ἀχάτης 777 b)
ἄχυρον 1091 b)
ἀώρια 1305

B.

Βαδίζειν 776
βαθμὸς 357 b)
βάθος 390 b)
βακτηρία 576. 967 b)
βάλανος 73
βάλλειν 840. 894 b)
βάπτειν 703. 1059
βάρβαρος 1024
βάρις 460. 158
βάρος 884. 1206
βασίλειον, βασίλεια 158. 235. 460. 1187.
βασιλεύειν 1074. 1075

Landesbibliothek Oldenburg